Vol. IV
No. 4

22nd June, 1977
(Wednesday)
1 Ashadh, 1899 S.E.

THE ANDHRA PRADESH
Legislative Assembly Debates
OFFICIAL REPORT

CONTENTS

PAGES

Oral Answers to Questions. 257

Short Notice Questions and Answers. . 296

Written Answers to Questions (Starred). .. 298

Matter under Rule 329 :

re. Raid by the Police on a gambling den .. 303

Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance :

re: Embezzlement by the officials and non-officials of Parkal Co-operative Marketing Society. .. 307

Papers laid on the Table:

15th Annual Report for 1974–75 of the Tungabhadra Steel Products Limited, .. 308

Presentation of Petition regarding supply of yarn and Chemicals . 308

Government Motions

(1) Constitution of the Committee on Public Accounts. .. 308

(2) Constitution of the Committee on Estimates. 309

(3) Constitution of the Committee on the Public Undertakings .. 309

Announcement:

re: Programme of dates for elections to P.A.C., P.U.C. and Estimates Committee. .. 309

Government Bill;

The Rangaraya Medical College (Taking over of Management) Bill, 1977. .. 311

Annual Financial Statement (Budget) for 1977-78. .. 311

—General Discussion.

PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH
AT THE GOVERNMENT CENTRAL PRESS, HYDERABAD
1979

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMLLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

Fourth day of the Tenth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, the 22nd June 1977.

The House met at Half-Past Eight of the Clock

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

Sri M. Omkar (Narasam pet):—Sir I put question No. 31.

Mr.Deputy Speaker:—You cannot put.

Sri M. Omkar:—Why not, Sir? It is the common practice that another member puts the question when the concerned member is not present.

Sri P. Narasa Reddy:—The concerned member must authorise.

Sri A. Sriramulu (Eluru):—According to the procedure if the member in whose name the question stands is not present any member can ask the question. It is left to the discretion of the Speaker. The very first question should not be disallowed in this way.

Mr. Deputy Speaker:—The rule says that if the concerned member does not put the question, the Speaker at the request of any member may at any time before the House enters upon the business direct the answer to be given.

Sri M. Omkar:—Now yon can direct; it is your discretion.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:—ముందు ఈ ప్రశ్నలైన తరువాత చూద్దాం.

An asterisk before the name indicates confirmation by the member.

Promotions in the Police Department overlooking seniority to Encourage Honesty

32—

* 8449 Q.—Sri C.V.K. Rao(Kakinada):—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the Government have initiated as per Chief Minister's pronouncement on March 13th the policy in Police department that in order to encourage honesty, promotions are effected even overlooking seniority when occassion warranted; and

(b) if so, the number of gazetted officers in police department who got such promotions?

The Chief Minister (Sri J. Vengal Rao):— (a) Yes, Sir,

(b) Five.

(శ్రీ) సి. వి. కె. రావు:— పోలీసు డిపార్టుమెంటులో ఆనెస్టీ, ఎఫిలిటి అనే వాటికి ముఖ్యమంత్రిగారి నిర్వచనం ఏమిటో చెబుతారా?

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు:— నా నిర్వచనం కాదు. ఆనెస్టు, సిన్సియర్ సర్వీసుచేసినవారికి యాక్సిలరేషెడ్ ప్రమోషను ఇవ్వాలని ఉత్సాహంగా పనిచేసే వారికి ఎంకరేజిమెంటు ఇవ్వడానికి పెట్టాము.

(శ్రీ) ఎమ్. ఓంకార్:— ఆ ఐదుగురి పేర్లు ఏమిటి? ఎక్కడనుంచి ఏమేగకు ప్రమోట్ చేశారు?

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు:— ఒకరు సి. ప్రసాదు— సర్కిల్ ఇనస్పెక్టరు నుంచి ఎస్పి—2 గా ప్రమోట్ చేయబడ్డారు. నలుగురు ఎస్.ఐ. నుంచి సర్కిల్ ఇనస్పెక్టర్సుగా ప్రమోట్ చేయబడ్డారు.

(శ్రీ) ఎన్. వెంకటరత్నం (గుంటూరు—2):— ఈ ప్రమోషనులు సీనియారిటీ కం మెరిట్ క్రిందనా? లేక ప్రత్యేకంగా ఎంకరేజి చేయడానికి పెట్టిన కేటగరీయా?

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు:— సీనియారిటీ కం మెరిట్ క్రింద చేసే అవకాశము ఇదివరకే ఉంది. ఇది ప్రత్యేకంగా సీనియారిటీ లేకపోయినా యాక్సిలరేషెడ్‌గా ఇవ్వడానికి చేసినది.

(శ్రీ) ఎన్. వెంకటరత్నం:—మిగతా నాలుగు పేర్లు కూడా చెప్పండి.

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు:— జి. కోటిరెడ్డి, ఎస్ఐ, గుంటూరు రేంజ్. సి హెచ్ కోటిరెడ్డి, ఎస్.ఐ, ఏలూరు రేంజ్. ఆర్ టివి రాజు, ఎస్ ఐ, ఏలూరు రేంజ్ వి. కృష్ణంరాజు, ఎస్.ఐ, ఏలూరు రేంజ్.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుకొండ):— సీనియారిటీ కం మెరిట్ పద్ధతిని కాకుండా ఈ పద్ధతిలో ప్రమోట్ చేసినప్పుడు హానెస్టీ లేదా రిటీస్ మిస్ యూజ్ చేసే అవకాశం ఉంది కదా. ఆ డేంజర్ లేకుండా ఏ చర్యలు తీసుకున్నారు ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:— గెజిటెడ్ ఆఫీసరుగా చేసినప్పుడు సర్వీసు కమిషను ఆమోదం పొందాలి. ఈమధ్య సర్కిల్ ఇనస్పెక్టరు కూడా గెజిటెడు ఐనారు. డిఫరెంట్ లెవెల్సులో రికమెండేషన్సు వచ్చినప్పుడు వాటిని ఐ.జి.పి. పరిశీలించి ఫైనల్ ప్రభుత్వం చూసి అన్యాయం జరగకుండా చూస్తారు.

Sri A. Sriramulu:— According to the answer of the hon'ble Chief Minister only the lower ranking personnel haye got this award for honesty. Does this mean that the higher officers cannot be brought under this category of ,''honest officers''. Secondly, what are the guide lines? What exactly is the basis to determine the honest of an official?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:— ఫెర్ఫార్మెన్స్ ఆన్ రికార్డు బట్టి ఉంటుంది. ఎచీవ్‌మెంటు బట్టి వుంటుంది. కాన్ఫిడెన్షియల్ షీట్స్ బట్టి ఉంటుంది. ఇదంతా బేసిస్.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు:— నా ప్రశ్నకు సమాధానం రాలేదు. ఆనెస్టీ అనే దానికి ఏదో విధమైన నిర్వచనం చెప్పాలి. డబ్బు తీసుకోకపోవడం ఆనెస్టీయా వై ఆఫీసర్లకు కంటిన్యుయస్ ; ప్లయిన్ చేసి మంచి కాన్ఫిడెన్షియల్ రిపోర్టులు సంపాదించుకుంటే ఆనెస్టీయా ? డి.ఎస్.పి.లు, ఎస్‌పిలు ఎంతోమంది ఆఫీసర్లు ఉన్నారు కదా. ఎక్కువగా ఎస్.ఐ.లకు, సిఐలకు ఈ ఎవార్డు వచ్చింది. మిగతా వారు ఆనెస్టు కాదనా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:— అందరి విషయం కాదు. ఆనెస్టుగా బాగా పని చేసేవారికి అని ఒక ఇన్సెంటీవ్‌గా పెట్టాము. అది కూడా డి ఎస్.పి ల వరకే ఇచ్చాము. ఆపైన ఇవ్వడానికి ఐ.పి.ఎస్. కేడర్, మన చేతుల్లో లేదు.

Sri D. Venkatesam (Kuppam):— To encourage honesty. 4 sub-Inspectors and 1 Circle Inspector have been given promotions. What are the meritorious services rendered by the officials. Do you mean to say that other officials are not honest. On what grounds this honesty has baen considered by your departmental people.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:— ఉన్నవారిలో బెటర్‌గా ఉన్నారని అనుకున్న వారికి ఇచ్చారు.

Sri E. Ayyapu Reddy (Panyam):— The question says "promotions on the basis of honesty". Every officer is presumed to be honest. There is no place for a dishonest officer in the department. Therefore it must be merit, efficiency and dynamism - on the basis of

which promotion will be made. Let the Chief Minister clarify because it will act as a stigma on other officers. It is not mere honesty because honesty is the common factor in every officer.

శ్రీ జె వెంగళరావు:— వారు చెప్పింది నిజమే. ఆనెస్టీ మాత్రమే కాకుండా మెరిట్, ఎఫిషియన్సీ, డైనమిజం అన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకునే చేస్తున్నాం. వారు చెప్పినదానితో ఏకీభవిస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:— ఈ విషయాలు డిటర్మిన్ చేయడంలో ఫైనల్‌గా హోం మినిస్టర్ గారు థరోగా ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:— ఎస్. ఐ. ల గురించి నా వరకు రాదు. ఐ.జి.పి. వరకు వస్తుంది. డి ఎస్.పి. ల విషయం నావరకు వస్తుంది. ఈ డిపార్టుమెంటులో ఇది అవసరమని పెట్టాం యువకులకు ఎంకరేజిమెంటు ఇవ్వాలని పెట్టాం.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:— సంతృప్తికరమైన సమాధానం రావడము లేదు. దీనికి ముందు ఎవరికైనా ప్రమోషన్ ఇచ్చేటప్పుడు ముందు ముందు కూడా ఆనెస్టుగా ఉంటాడని కదా ఇచ్చారు. సీనియారిటీతో నిమిత్తం లేకుండా ఫెవరిజం చూపడానికి ఇది ఒక స్టిక్‌గా కనిపిస్తున్నది. మిగతావారు డిజ్‌ఆనెస్టు అని కాదు, ప్రత్యేకంగా ఈ నలుగురి సుగుణాలు ఆనెస్టీకి ఏమిటో నిర్వచిస్తే తెలుస్తుంది.

శ్రీ జె వెంగళరావు — మొత్తం సుమారు రెండువేలమంది ఎస్ ఐలు ఉంటారు వారిలో నలుగురికే ఇచ్చామంటే మిగతావారు పనికిరారని కాదు. ఉన్నవారిలో బెటర్ పీపుల్‌కు ఇది దొరుకుతుంది మిగతా 1800 మంది పనికిరారని కాదు,

శ్రీ సి వి. కె. రావు:— ఆనెస్టీ డిఫినిషన్ ఏమిటో సుస్పష్టంగా ఉండాలి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:— వారు ఆనెస్ట్ ఆఫీసర్లనీ— అంతేకాకుండా అయ్యపురెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా, డైనమిజం అవీ ఉన్నవారని వారికి బాగా పనిచేయడానికి ఇన్సెంటివ్.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు: — వారిద్దరు చెప్పింది కలిపితే మాకు డిఫినిషన్ దొరుకుతుందా ?

Sri Syed Hasan (Charminar):— You would recollect that Smt. Eswari Bai had brought to the notice of the House one and half years back, after the visit of the President and Minister one Inspector had caught hold of the Cabarret girls. This matter was brought to the notice of the House and that person is promoted as D.S.P. Is that person's name included in the list.

Sri J. Vengal Rao:— No.

Sri Syed Hasan:— Then what is the basis ?

Sri J. Vengal Rao:—Please put a separate question.

Seizing of Illegal stocks from A Stainless steel Unit in Pattancheru

33—

* 8584 Q—Sri Nissankara Rao Venkataratnam:— Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether a stainless steel unit in Pattancheru, belonging to a Bombay merchant, was raided in June 1976 and illegal stocks worth several lakhs seized;

(b) whether the above unit is subsidised by the Government; and

(c) the number of stainless steel units cancelled and granted during 1975 and 1976 ?

The Minister for Small Industries (Sri Y. Narayana Swamy):— 8-40 a.m.

(a) No raid was conducted by officers of Industries Department.

(b) No, Sir.

(c)

	No. of stainless steel units cancelled.	No. of stainless steel units granted.
1975	142	Nil
1976	19	Nil

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం:— 1975 లో కొన్ని స్టెయిన్ లెస్ స్టీల్ యూనిట్సు రద్దుచేయడానికి గల కారణాలు ఏమిటి ?

శ్రీ వై. నారాయణస్వామి:— రా మెటీరియల్స్ మిస్-యుటిలైజ్ చేసినప్పుడు అవి డి-రిజిస్టర్ చేస్తారు. అదే కేన్సిల్ చేయడము.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం:— అంటే కొంచెం వివరాలు చెప్పాలి. ఎండ్ ప్రొడక్టు బేసిస్‌గా తీసుకొని కేన్సిల్ చేశారా, లేక అసలు కోటా తీసుకొని ఆ కాగితమే అమ్ముకునేవాళ్లని కేన్సిల్ చేశారా, ఏ బేసిస్ మీద చేశారు ?

శ్రీ వై. నారాయణస్వామి:— రా మెటీరియల్ బ్లాక్ మార్కెట్‌లో అమ్ముకున్నప్పుడు ఎండ్ ప్రొడక్టు ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటుకి తెలియకుండా మార్చిచేసినప్పుడు కూడా ఈ యూనిట్సు కేన్సిల్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎం. వాగిరెడ్డి:— వాళ్ల లైసెన్సులు కాన్సిల్ చేయడమేనా వాళ్ల మీద ఏమైనా బ్లాక్‌లో అమ్ముకున్నందుకు సరుకులు తయారు చేయకుండా ఉన్నందుకు ప్రాసిక్యూషన్ కేసులు పెట్టారా ?

శ్రీ వై. నారాయణస్వామి:— ఈ యూనిట్సు అన్నీ కేన్సిలు చేయడము జరిగింది. మిగతా వివరాలు నా దగ్గర లేవు.

శ్రీ ఎం. వాగిరెడ్డి:— లైసెన్సులు రద్దు చేయడముతో పాటు Whether any prosecution has been filed against those persons; if so

the number of persons against prosecutions were filed. That information should be given. That is the sequence of the question.

Sri Y. Narayana Swamy:— I will get the information.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి):—అసలు అక్కడ యూనిటు ఉందా లేదా అని, ఏ పర్పస్ కై తే లైసెన్సు ఇవ్వబడిందో దానికి రా మెటీరియలుని ఉపయోగిస్తున్నారా లేదా అని జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తామని 1963–64 లో మంత్రిగారు ఒక వాగ్దానము చేశారు. మరి ఇపుడు 75–76 లో తిరిగి ఈ రకంగా జరగడానికి కారణం ఏమిటి? ఆఫీసర్స్ సరిగా చెక్ చేయకపోవడం మూలాన్ని ఈ పని జరిగిందా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:— స్టెయిన్ లెస్ స్టీలు, అల్కహాలు ఇటువంటి యూనిట్సు మీద సర్ ప్రయిజ్ రెయిడ్స్ చేసి పట్టుకోమని ఏక్షను తీసుకోమని గవర్నమెంటు ఆర్డర్సు ఇష్యూ చేసింది. దాని ప్రకారం రైడ్ చేసి చాలమందివి పట్టుకున్నారు కేస్సులు చేశారు. కొన్ని కేసులలో అవసరమైతే ప్రాసిక్యూషన్ లాంచ్ చేయడం జరుగుతుంది. ఎంతమందిని ప్రాసిక్యూట్ చేశారు అనేది తరువాత ఇన్ ఫర్మేషన్ తెప్పించి వారు ఇస్తారు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— నేను అడిగినదానికి జవాబు రాలేదు. 63–64 లో మంత్రిగారు వాగ్దానం చేశారు. ఎండ్ ప్రొడక్టు తయారు చేస్తున్నదా లేదా అని అసలు ఆ ఇండస్ట్రీలో ఉన్నదా లేదా అని డిపార్టుమెంటువాళ్లు తనిఖీ చేస్తారు అని అన్నారు. అట్లా చేస్తూ ఉన్నారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— వెంకటరత్నంగారు అడిగిన సప్లిమెంటరీలో ఉంది. వారు చెప్పినట్లు కొంతమంది ఎండ్ ప్రొడక్టుని మారుస్తున్నారు. కొంతమంది స్టెయిన్ లెస్ స్టీలు యూనిట్సువారు డైవర్టు చేస్తున్నారు. తెప్పాలాలు తయారు చేస్తున్నారు, అది ఒక ఇర్రిగ్యులారిటి, ఎంతమంది మీద కేసులు పెట్టినది తరువాత తెలియజేస్తారు.

శ్రీ వి. శ్రీ కృష్ణ :— అంతేగాని బయటకు తీసుకెళ్లి స్టీలు మార్కెట్టులో బయటవాళ్లకు అమ్మిన కేసులు లేవా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— కొంతమంది అసలు తీసుకోకుండానే అమ్మివేసిన కేసులు కూడా కొన్ని ఉన్నాయి.

Sri A. Sriramulu:—According to the statement of the Hon'ble Chief Minister wherever there is misuse of the raw material people are being prosecuted. Sir, at Guntur some persons are supposed to manufacture watch straps. They do not have the machinery required for mauufacture of watch straps at all and very reaently the department wanted to cancell the registration of these units and these dealers collected Rs. 5 lakhs and came to Hyderabad to secure raw material

Is the Minister prepared to tell us what exactly is the story about this raw material.

(శ్రీ జె. వెంగ రావు:— ఇట్లాంటి యూనిట్స్ అసలు గుంటూరులోనే ఎక్కువ ఉన్నాయి. వాళ్ల విషయంలో డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఇండస్ట్రీస్ చాలా స్ట్రింగు పాలసీ తీసుకున్నారు. డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఇండస్ట్రీస్ వాళ్ల ప్రెజర్‌కి యీల్డు కాలేదు.

(శ్రీ ఎ శ్రీరాములు:— వాచ్ స్ట్రిప్స్ మాన్యుఫాక్చరింగు కోసం గుంటూరు వాళ్లకి ఎంత రా మెటీరియల్ రిలీజ్ చేసారు?

(శ్రీ జె. వెంగళ రావు:—తరువాత మీకు డిటేల్డ్ ఇన్‌ఫర్మేషన్ ఇస్తాము.

Sri A. Sriramulu:—I have got correct information; the dealers themselves have given a statement before me. I am prepared to produce the statement.

Sri J. Vengal Rao:—We will take the information from the hon. Member.

Sri A. Sriramulu:—The money collected is Rs. 5 lakhs. The dealers themselves have given a statement. If necessary I will call the dealers and put them before the House,

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—మిస్‌యూస్ చేయడం వాటిమీద లైసెన్సులు కేన్సిలు చేయడం అదీ ఒక భాగం. అసలు ఇటువంటి దొంగలకు లైసెన్సులు ఇవ్వడంవల్ల సెంటర్ నుంచి రాష్ట్రానికి రావలసిన కోటా రోజు రోజుకు తగ్గి పోతోంది. అందుచేత మన కోటాని మనం సంపాదించటంకోసం నిజమైన డీలర్స్‌ని ఎన్‌కరేజ్ చేయడం కోసం చూడకపోతే మన స్టేట్ సఫర్ అవుతుంది. కోటా పోకుండా చేసే మార్గము ఏమిటి? దీని వల్ల ఎంత కోటా మనకు రాకుండా ఇతర రాష్ట్రాలకు పోయింది?

(శ్రీ జె. వెంగళ రావు :— ఇప్పుడు ఇవ్వడమే చాల తగ్గించాము. ఇన్యూయిన్ పీపుల్‌కి ఇవ్వడం పూర్తి మిగతా వాళ్లకి ఇవ్వడం లేదు. కోటా అసలు మిస్‌యూజ్ చేయడానికి అవకాశము ఎక్కడ ఇస్తాము.

(శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— సెంట్రల్ గవర్నమెంటు స్టేట్స్‌కి డిమాండును బట్టి వాటి యుటిలిటీని బట్టి కోటా నిర్ణయిస్తుంది. అందుచేత ఈ బ్లాక్ మార్కెటీర్స్‌కి కోటా ఇవ్వడంవల్ల అవి కేన్సిల్ చేయడం వల్ల ఇది అంతా పోతుంది. అందుచేత అటువంటి దుర్మార్గులకు ఇవ్వకుండా జన్యూయిన్‌గా తయారు చేసే వాళ్లకి ఇవ్వడం ద్వారా కొంత కోటా మనకు వస్తుంది. లేకపోతే అది ఇతర స్టేటులకు పోతుంది. ఇది సెంట్రల్ గవర్నమెంటు పాలసీ. ఆ విషయంలో ప్రభుత్వము ఏమి ప్రయత్నం చేస్తోంది ?

(శ్రీ వై. నారాయణస్వామి :— ఇప్పటి పాలసీ ప్రకారం స్టేటువైజు కోటా లేదు. జాయింటు లైసెన్సు ఇస్తున్నారు.

Sri S. Jaipal Reddy (Kalvakurty):— Mr. A. Sreeramulu referred to strap-making. I would like the Hon'ble Minister to tell me whether there is any machinery which is manfacturing the straps. Mr. Sreeramulu also referred that there was an allocation of Rs. 5,00,000/. I want to know specifically whethere there was any machinery in Andhra Pradesh to manufacture the Watch straps?

8-50 a.m.

Sri Y. Narayanaswany:— It is a separate question.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:— శ్రీ రాములుగారి ప్రశ్నకు అన్నరు చెప్పాను. వా యిచ్చే ఇన్పుట్స్ పన్ తీసుకుని మంత్రిగారు వివరాలు తెప్పిస్తారు. ఎంత యిచ్చారు? ప్లాస్టిక్ మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్‌కి మొత్తం పుందా లేదా అనే సమాచారము తెప్పించి, చర్య తీసుకుంటామని ఆదివరకే చెప్పాను.

Sri E. Ayyapu Reddy :— It seems this stainless steel affairs has made many stains on the Government. In order to clear off all the stains with regard to distribution of the quota, I request the Government to come forward with a clear statement and if necessary supply us the complete information as to what are the quotas given, for what purpose they were supplied, whoes quotas were cancelled, the reasons for such cancellations, etc, All these details may be furnished to us.

Sri J. Vengala Rao:—We have no objection.

GUIDELINES FOR EXEMPTIONS UNDER URBAN CEILING ACT

34— *8777 Q.- Sri M. Nagi Reddy.— Will the Chief Minister be pleased to state.

(a) whether the Government gave any guide-lines for exemptions under Urban Ceiling Act;

(b) if so, what those concessions are; and

(c) the reasons for granting those concession?

The Minister for Revenue (Sri P. Narsa Reddy):—(a) Yes, Sir.

(b) The relevant Government Orders and memoranda are placed on the Table of the House.

(c) Exemptions for the vacant land held in excess of the ceiling limit are granted under section 20 of the Urban Land (Ceiling and Regulation) Act. 1976, in the public interest having regard to the location and the purpose for which such land is, or proposed to be used and also where application of the provision of Chapter-III of the said Act would cause undue hardship to a person.

PAPERS LAID ON THE TABLE WITH REFERENCE TO L. A. Q. No. *8777.

Copy of :—

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH
ABSTRACT
URBAN LAND (CEILING AND REGULATION)

ACT, 1976—Tentative guidelines for gtant of exemption under section 20 of the Act — Issued.

REVENUE (UC) DEPARTMENT

G. O. Ms. No. 931 Dated the 12th August, 1976

ORDER :—

The Urban Land (Ceiling and Regulation) Act, 1976 does not provide any exemption for the lands held by the Industries. As a large number of Industrial units may require exemption of the lands held by them for running their industries, it is felt necessary to formulate a procedure for this purpose. The Government direct that the following procedure should be followed for the purpose of applying for exemption of lands held by Industries and for dealing with such applications in the offices concerned :

(1) All the Industries who intend to hold vacant land in excess of the ceiling limits prescribed in the Urban Land (Ceiling and Regulation) Act, 1976 may file applications u/s. 20 of the said Act before the Director of Industries and Commerce, Hyderabad. A Press Note will be issued by the Commissioner, Urban Land Ceilings in this regard for information of the industrialists and other indicating the particulars to be furnished in the applications. The Commissioner, Urban Land Ceilings may prescribe a proforma for this purpose and ensure that all necessary particulars are furnished by the applicants.

(2) The Director of Industries and Commerce will examine each application after inspection wherever necessary and submit it to the Government through the Commissioner of Urban Land Ceilings with his special recommendation based on the norms indicated below :

(i) the extent covered by the buildings, plant and other structures etc. and the minimum open land which is actually in use and absolutely essential to run the industry may be exempted subject to the condition that the said land will be used for the purposes of industry only.

(ii) the land which is not covered by item (i) above and needed to be retained by the industry for future expansion or for other purposes connected with the indutsry may also be exempted subject to the following conditions:

(a) that it should not be leased out or sold without the permission of the Government;

(b) that the land is utilized for the purpose for which it is retained within three years from the date of grant of exemption failing which the exemption granted shall stand cancelled and the excess land will be subject to the provisions of the Urban Land Ceilings Act;

(c) that the land may be mortgaged to any Bank as defined in clause (iii) of sub-section (1) of section 19 for the purpose of raising finances for the industry.

(iii) the lands which have been allotted to various industries by the Industries Department or the Andhra Pradesh Industrial Infrastructure Corporation during the past three years and where the industries have not yet been set up may be exempted straightaway without any enquiry subject to the conditions laid down in item (ii) above;

(iv) in case of any new industry proposed to be set up, land should be allotted by the Andhra Pradesh Industrial Infrastructure Corporation after taking into consideration the actual requirements of the industry so as to enable the Director of Industries and Commerce to recommend exemption under item (iii) above;

(v) where a licence or permission has been granted to set up a new industry on private land held by a person, exemption may be granted subject to the conditions laid down in item (ii) above;

(3) Applications for exemptions of the lands held by the industries may be examined by Committees consisting of the nominees of Director of Industries and Commerce and the Managing Director, Andhra Pradesh Industrial Infrastructure Corporation for each Urban Agglomeration. The Committees will be constituted by the Director of Industries and Commerce in con ultation with the Managing Director, A.P.I.I.C. The Committee for Hyderabad Urban Agglomeration may have whole time Officers on the Committee in view of the large number of cases to be dealt with in Hyderabad. The Committee will examine the cases in the light of the norms mentioned in para two above and send its recommendation in each case to the Director of Industries and Commerce who will submit it with his remarks to the Commissioner, Urban Land Ceilings. The Commissioner will forward the report of the Director of Industries to the Government with his recommendations.

2. The Commissioner of Urban Land Ceilings, Board of Revenue Hyderabad is requested to take immediate action on itemt of the guidelines and the Director of Industries and Commerce is requested to take immediate action on items (2) and (3) of the guidelines under intimation to Government.

(BY ORDER AND IN THE NAME OF THE GOVERNOR OF ANDHRA PRADESH).

V. SUNDARESAN,
Secretary to Government.

Copy of:—

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH
REVENUE (UC) DEPARTMENT

Memorandum No. 5751/UC/76-1. Dated the 18th November, 76.

Sub:—URBAN LAND (CEILING AND REGULATION) ACT 1976-Guidelines for grant of exemptions under section 20 (1) (a) of the Act-Certain clarifications - Regarding.
REF:—G.O. Ms. No. 931. Revenue. dated 12—8—1976.

According to Item 2 (v) of the guidelines issued in G.O. Ms. No. 931, Revenue, dated 12-8-1976 exemption for holding excess lands under section 20 (1) (a) of the Urban Land (Ceiling and Regulation) Act, 1976 can be granted where a licence or permission has been granted to set up a new industry on private land held by a person subject to the following conditions:

(a) that it should not be leased out or sold without the permission of the Government;

(b) that the land is utilized for the purpose for which it is retained within three years from the date of grant of exemption failing

which the exemption granted shall stand cancelled and the excess land will be subject to the provisions of the Urban Land Ceiling Act;

(c) that the land may be mortgaged to any Bank as defined in clause (iii) of sub section (1) of section 19 for the purpose of raising finances for the industry.

2. During the meeting of all Special Officers, Urban Land Ceilings and the Director of Industries and Commerce etc., held on 6th and 7th October 1976 the Director of Industries and Commerce raised the following issues:

(i) The multiple of the plinth area which may be recommended for exemption in respect of the industries in various Urban Agglomerations.

(ii) The date by which the applicants should have obtained licences or permissions and the date by which they should submit applications for exemption under section 20.

3. The above points were discussed in the said meeting and after careful consideration the following clarifications are issued:

4. Point (i) above: —Each case will have to be considered on its merits taking into consideration the land actually required to run the industry, the land required to be left open with regulations by which a particular industry is governed, and the land required for its future expansion, diversification etc. They stick yard stick following by the Industries and Commerce Department and the Andhra Pradesh Industrial Infrastructure Corporation for allotment of land to new industries shall be generally followed for computing the minimum land that may be recommended for exemption.

Point (ii) above: There is no last date for filing applications for exemption under section 26 and it would be difficult to specify and date. While each case should be examined on merits the following two norms may be generally kept in view while processing the applications;

(a) that the applicant has indicated his intention to seek exemption for the purpose of industry in annexure "G" of the Form I filed by him before the Competent Authority:

(b) that the applicant is already running the industry, or it is in the process of being set up, or he has taken effective steps like filling necessary applications for licences, permits, loans etc. before the concerned authorities with a view to start a new industry,

5. The following amendment is issued to item 2 (v) of G. O. No. 931, Revenue, dated 12—8—1976.

AMENDMENT

Item 2 (v) of the guidelines issued in the said G.O, shall be substituted with the following:—

"2 (vi) where an industry is in the process of being set up or a licence or a permission has been granted to set up a new industry or effective steps like filing necessary applications for licenses, permits, loans etc. before the concerned authorities have been taken for starting an industry on private land held by such person, exemption may be granted subject to the nditions laid down in item (ii) above, provided the applicant has indicated his intention to seek exemption for the purpose of industry in annexure "G" of the Form filled by him before the Competent Authority."

V. SUNDARESAN,
Secretary to Government.

Copy of :—

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH
ABSTRACT.

Urban Land (Ceiling and Regulation Act, 1976-Grant of exemptions of the land held by industrial concerned situated in "C" and "D" category towns-Certain guidelines for processing the cases Orders-Issued.

REVENUE (UC) DEPARTMENT.

G.O. Ms. No. 1240 Dated the 22nd November, 76.
Read the following ;—

G. O. Ms. No. 931, Revenue, dt. 12-8-1976.

O R D E R ;

In the G.O. read above certain broad guidelines were formulated for the grant of exemption U/S. 20 1,2 of the Urban Land (Ceiling

and Regulation) Act of the lands held by the industrial units and intended to be used for industrial purpose.

2. The Government of India have suggested that the States should exempt lands under industrial use in the case of Urban Agglomerations falling under category 'C' and 'D' of Schedule-I of the Urban Land (Ceiling and Regulation) Act, 1976, on a liberal basis and growth of medium sized cities could be realized

3. The Government have carefully examined the suggestion of the Government of India. They consider that in order to achieve the above object it is necessary to apply the guidelines issued in the G.O. read above more liberally in the case of Urban Agglomerations falling under category 'C' and 'D' and that it should be made known that lands being utilized or intended to be utilized for industrial purposes in the abave agglomerations will be exempted by Government on a liberal basis.

4, The Director of Industries and Commerce. Andhra Pradesh Hyderabad is therefore requested to keep this in view and instruct the concerned committee constituted for the purpose to be more liberel while processing the applications for grant of exemption for the lands held by the industries and intended to be retained for the purpose of industries in the Urban Agglomeration falling under 'C' and 'D' categories. He is also requested to size publicity to the policy of the Government in this regard so as to encourage setting up of industries in 'C' and 'D' category towns.

(By Order and in the name of the Governor of Andhra Pradesh).

V. SUNDARESAN,
Secretary to Government.

Copy of:

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH
REVENUE (U. C. III) DEPARTMENT

Memorandum No. 44/U.C. III/77-1. Dated the 31st January, 1977.

Sub:—(Urban Land Ceiling and regulation) Act, 1976 Urban Agglomeration – Exemption u/s. 20 (1) (a) of the Act –

For purpose of construction of godowns in favour of Food Corporation of India for lease on priority basis – Instructions – Issued.

In view of pressure on the available storage capacity, the Food Corporation of India have taken steps to augment storage capacity to preserve the procured stock of food grains in the best possible manner. Apart from building additional capacity departmentally, the Food Corporation of India has recently introduced a scheme under which private parties are being encouraged to construct godowns on their own lands and lease them out to the Food Corporation of India on guaranteed occupation for a minimum period of three to five years. The minimum holding capacity of godowns required in rural and Urban Areas is 2,500 and 5,000 tonnes respectively, and if sufficient land is available, the parties may put up construction even for higher capacity. The Food Corporation of India has also suggested that offers for lesser capacity godowns upto 1,000 tonnes may be considered, if they are within close proximity of existing the Food Corporation of India Depots. In order to induce private parties to come forward in a big way to take up the scheme, it has been tied up with the Agricultural Refinance and Development Corporation, who have agreed to re-finance the participating Commercial Banks to enable them to lend fund to the parties at the concessional interest rate of 11%.

2. It is also reported that in certain cases, the parties with whom the Food Corporation of India entered into agreement for construction of godowns for a guaranteed period of five years, have approached the Competent Authorities under the Urban Ceiling Act for exemption under section 20 of the Act. The Government of India have requested the State Government to take final decision in these cases quickly so as to enable the working parties to go ahead with the construction work.

3. In the circumstances explained above, the Government consider that top priority may be given in the cases of applicants who have entered into agreement with the Food Corporation of India for construction of godowns on their own lands and leasing out them to

the Food Corporation of India in the matter of grant of exemption under section 20 (1) (a) of the Urban Land (Ceiling and Regulation) Act, 1976. They accordingly direct that all such cases be given top priority and recommendation in respect of such cases be sent to Government for consideration through the Commissioner, Urban Land Ceilings expeditiously.

V. SUNDARESAN,
Secretary to Government.

Copy of :—

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

ABSTRACT

Urban Land (Ceiling and Regulation) Act, 1976—Guidelines for making enquiries on the exemption application and points on which reports have to be sent—Certain instructions—

REVENUE (U.C. II) DEPARTMENT

G. O. Ms. No. 128. Dated the 14th February, 1977.

ORDER :—

According to clause (b) of sub-section (1) of Section 20 of the Urban Land (Ceiling and Regulation) Act, 1976 where any person holds vacant land in excess of the ceiling limit and the Government are satisfied that the application of the provisions of Chapter-III as the said Act would cause undue hardship to such person, the Government may by order, exempt, subject to such conditions, if any, of may be specified in the order, such vacant land from the provisions of the Chapter-III of the Act. A large number of applications for exemption under this section have been received by the Government. It is therefore considered necessary to lay down some guidelines which will facilitate rapid processing of exemption applications to avoid unnecessary delay in submission of reports. The Government therefore lay down the following guidelines for dealing with such applications.

1 Stage at which the reports should be submitted by the Special Officer :—It is necessary that the extent and location of the vacant land held by a person in excess of the ceiling limit is determined and identified, by demarcating it on the ground assigning if a

suitable sub-division number, before the question of its exemption is taken for consideration. This can be done only after the Competent Authority determines the excess vacant land after disposal of objections, if any received under sub-section 4 of section 8. The report in regard to exemption claimed by the surplus land-holder, in respect of the excess vacant land held by him, should therefore be sent by the Special Officer, Urban Land Ceilings together with a sketch indicating sub-division number of the excess vacant land, at the stage of preparation of final statement under section 9. The Competent Authority will complete the final statement under section 9, only after orders of the Government are received in regard to the exemption claimed. Preparation of sub division record etc. will not however be necssary in respect or cases where exemption is recommended for the entire excess vacant land held by a person.

II. No exemption shall be granted in respect of any land which is required for a public purpose and for which a requisition has been received or proceedings have been initiated under Land Acquisition Act, Requisition and Acquisition of Improveable Properties Act, or any other corresponding law for the time being in force.

III. If the excess vacant land is not covered by any requisition etc., as stated in item II above, the following norms may ba kept in view while processing the applications for exemptions :

(1) So far as the land contiguous to building with a dwelling unit therein is concerned :

(a) Exemption of excess vacant land upto an extent of 500 Sq. Mts. in addition to the land occupied by the building with a dewlling unit therein and appurtenant land thereto etc., may be considered, as in majority of such cases such extent of land would be needed for purposes of enjoyment of the building and such extents of excess vacant land in the immediate neighbourhood of existing buildings could not really be put to advantageous public use;

(b) Cases where the extent of excess vacant land exceeds 500 Sq. Mts, may be scrutinized on individusl basis as exemption may have to be accorded for such larger extent whcre the shape and size of the plot or the location of the existing structures justifies such exemption. Moreover extents to be exempted may have also to be determined having regard to the nature of the locality, and without adversely affecting the aesthetic quality and environmental design of the area.

(2) So far as the lands not contiguous to the buildings are concerned each case may have to be considered on merits subject however to the following :—

(a) where the entire excess vacant land is an isolated plot not exceeding 500 Sq. Mts. in extent, exemption may be considered;

(b) cases where the owner is entitled to retain within the ceiling a portion of the vacant land such excess as would ensure a plot of land upto a minimum extent of 500 Sq. Mts for the owner may have to be exempted,

(3) A person who does not own a house at all and is holding only vacant land stands on a different footing. In such cases:

(a) exemption for an extent of excess vacant land upto 500 Sq. Mts. may be considered as a matter of course subject to the condition that he uses the land held by him for construction of a house;

(b) if it is necessary for such a person to sell a part of the land to raise resources for putting up a house, exemption upto an extent of 1,000 Sq. Mts. may be considered.

(4) All other cases where exemption is sought for including those involving financial hardship the need to discharge old debts, the need to dispose of property for purpose of construction of house may have to be examined individually on merits since it may not be possible to lay down any guidelines to cover all such cases.

All the Special Officers, Urban Land Ceilings are requested to process the exemption applications in the light of the above guidelines and submit their reports to the Commissioner, Urban Land Ceilings who will forward them to Government with his specific recommendation.

(By Order and in the Name of the Governor of Andhra Pradesh)

M. R. PAI,
Secretary to Government.

Copy of :

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

ABSTRACT.

Urban Land (Ceiling and Regulation) Act, 1976 — Grant of exemption for the lands proposed to sell by the excess land holders to the Co-operative Housing Societies and individuals etc.—Guidelines for processing the exemption applications - Instructions - Issued.

REVENUE (U.C. II) DEPARTMENT

G.O. Ms. No. 186 Dated the 2nd March 1977.

ORDER :—

According to clause (b) of sub-section (1) of section 20 of the Urban Land (Ceiling and Regulation) Act, 1976, where any person holds vacant land in excess of ceiling limit and the Government are satisfied that the application of the provisions of Chapter-III of the said Act would cause undue hardship to such persons, the Government may by order, exempt, subject to such conditions, if any, as may be specified in the order, such vacant land from the provisions of Chapter III of the Act. A large number of cases have been brought to the notice of State Government where some persons have entered into agreements to sell their urban lands to certain Housing Co-operative Societies, individuals etc., after taking considerable amounts as advances and also obtained permission under the Andhra Pradesh Vacant Lands in Urban Areas (Prohibition of Alienation) Act, 1972 to alienate the land but could not register the sale deeds as the Urban Land (Ceiling and Regulation) Act, 1976 came into force in the meanwhile. With a view to avoid hardship and civil litigation in recovery of the amounts advanced if transactions are not finalized, many requests have been made by the transferers as well as transferees that such land may be exempted from the provisions of Chapter-III of the Urban Land (Ceiling and Regulation) Act, 1976 so that the sale deeds for the lands or transferred may be registered in favour of the transferees in accordance with the agreements already entered into.

2. The matter has been examined in consultation with the Government of India. The Government consider it necessary to lay down some guidelines to facilitate rapid processing of exemption applications in the cases referred to above to avoid unnecessary delay in submission of reports. The Government therefore lay down the following guidelines for dealing with such applications :

grant of exemption to surplus land holders may be considered for the sale of land to the registered Housing Co-operative Societies and individuals on the basis of agreements entered into prior to 28-1-1976 subject to the following conditions :—

(a) that the land holder was granted permission by the Government under Andhra Pradesh Vacant Land in Urban Areas (Prohibition of Alienation) Act, 1962 (Act 12/62) for the alienation of such land ;

(b) that the genuiness of the deed of agreement is established by documentary evidence which cannot be fabricated ;

(c) that the land held by the transferee together with the land proposed to be sold to him does not exceeded the ceiling limit as defined under section 4 of the Act ; and

(d) that in the case of sale of land to the registered Housing Co-operative Societies the members of the Housing Society to whom the above land is proposed to be sold are not hit by the Urban Land (Ceiling and Regulation) Act, 1976 i.e., the land held by a member of the Housing Cooperative Society together with the land under sale proposed to be allotted to him does not exceed the ceiling limits as defined under saction 4 of the Urban Land (Ceiling and Regulation) Act, 1976.

3. All the Special Officers, Urban Land Ceilings are requested to process the exemption applications in the light of the above guidedlines and submit their reports to the Commissioner, Urban Land Ceilings who will forward them to Government with his specific recommendation.

(BY ORDER AND IN THE NAME OF THE GOVERNOR OF ANDHRA PRADESH)

M. R. PAI,
Secretary to Government.

Copy of :—

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH
REVENUE (U. C. III) DEPARTMENT

Memorandum No. 130/U.C. III/77-1. Dated the 9th March, 1977.

SUB :—Urban Land (Ceiling and Regulation) Act, 1977 - Exemptions u/s. 20(1) (a) for the construction of Food Corporation of India Godowns on private lands :— Certain clarification Issued.

REF :—(1) Govt. Memo No. 44/U.C.III/77-1, Revenue, dated 31—1—1977.

(2) From the Commissioner, Land Reforms and Urban Land Ceilings, Hyderabad, D.O.Lr.No.UC3/967/77, dated 12—2—1977.

In the State Level Committee Meeting for Industries held on 19—2—1977, it was pointed out that the specifications for the Godowns showing the area required for the construction of godown with appurtenant land which can be allowed for the convenient enjoyment is not indicated and that it is also not clear whether the government want all the cases to be favourably recommended even if no effective steps are taken in this regard, and whether this would apply to any proposal or scheme to construct godowns in view of shortage of ware housing facilities or only to the Food Corporation of India. The Commissioner Urban Land Ceilings requested for clarification in the matter.

2. The Government have examined the matter. Grant of exemption may be considered in all cases where the parties have entered into an agreement with the Food Corporation of India for construction of godowns to lease them out to the Food Corporation of India for a guaranteed period. Government consider that it would be better, if the Food Corporation of India recommends these cases, including the land exempted. The Commissioner, Urban Land Ceilings, may send his report to the Government on the basis of the Food Corporation of India's recommendations.

3. The Commissioner. Urban Land Ceilings is therefore requested to process these cases in consultation with the Regional Manager, Food Corporation of India, Hyderabad, and the concerned District Collectors wherever necessary, and send his report to the Government.

M. R. PAI,
Secretary to Government.

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH
REVENUE (U.C. III) DEPARTMENT

Memorandum No. 176/U.C. III/76-1. Dated the 19th March, 1977.

Sub:— Urban land (Ceiling and Regulation) Act, 1976-Grant of exemption to Industries and other Commercial undertakings u/s. 20 (1) (a) of the Act - Instructions sought for - Regarding.

Ref:— From the Commissioner, Land Reforms and Urban Land Ceilings, Hyderabad, D. O. Lr.No. UC3/967/77, dated 21-2-1977.

The Government have examined the suggestion made in the reference cited in regard to simplifying the procedure of grant of exemption to industries. They agree to the suggestion made in the State Level Committee Meeting held on 19-2-1977 and direct that the District Collectors should process all the cases pertaining to business, profession, trade-undertaking etc., with which the Industries Department is not directly concerned, in consultation with the concerned Departmental District Heads. In this connection, the Government consider that, suitable guidelines should be formulated by the Commissioner, Urban Land Ceilings in consultation with the concerned Heads of Departments, and on the basis of norms and conditions laid down in sub-para (2) of para 1 of G.O.Ms. No. 931, Revenue, dated 12-8-1976 as amended in Government Memorandum No. 5751/U.C./76-1, dated 18-11-1976 read with Government Memorandum No. 4071/U.C./76-1, Revenue, dated 24-8-1976 and G. O. Ms. No. 1240. Revenue, dated 22-11-1976 to ensure that uniform standards are followed in all the Urban Agglomerations of the State.

2. The Government also ratify the action of the Commissioner, Land Reforms and Urban Land Ceilings in having requested the Director of Industries and Commerce to transmit all applications with which the Industries Department are not directly concerned to the concerned District Collectors in anticipation of the Government orders.

3. As the Government are anxious to dispose of these cases quickly, the Commissioner is requested to ensure that all the cases are processed within a period of three to four months and reports send to Government.

M.R. PAI,
Secretary to Government.

Copy of:

.IMMEDIATE

Government of Andhra Pradesh
Revenue (U. C. III) Department

Memorandum No. 111/U.C. III/77-1. Dated the 18th April, 1977.

SUB:—Urban Land (Ceiling and Regulation) Act, 1976—Guidelines for grant of exemption u/s. 20 (1) (a) of the Act in respect of industries - Allowing time to the new industries to be established etc.—Suggestions—Amendment to guidelines—Issued.

Ref : —(1) G.O. Ms. No. 931, Revenue, dated 12—8—1976.
(2) Govt. Memo. No. 5751/UC/76-1, Rev., dt. 18-11-1976.

(3) From the Commissioner, Urban Land Ceilings, Andhra Pradesh, Hyderabad, D.O. Lr. No. UC3/967/77, dated 21—2—1977.

During the State Level Committee Meeting held on 19-2-1977 among others, it has been suggested -

(a) that the Government may issue a notification specifying a time limit within which the owners of lands, who intend to establish industries may apply for exemption u/s. 20 (1) (a) and that a time limit of three months can be considered from the date of notification of the Government; and

(b) that it may be appropriate to give some time to the land-owners intending to establish new industries to take effective steps for setting up the industries like obtaining licence or permission under the relevant Act finalizing project, making necessary financial arrangements etc.

2. The Government have examined the above suggestions. They observe that no notification need to be issued in this regard. However, they consider that time for taking effective steps for setting up an industry may extended upto 31-5-1977, and the proviso added at the end of item 2 (v) of the guidelines in Government Memorandum No. 5751/UC/76-1, dated 18-11-1976 may be deleted. Accordingly, they issue the following amendment to the guidelines already issued in item 2 (v) of G.O. Ms. No. 931, Revenue dated 12-8-1976:-

AMENDMENT

For the existing item 2 (v) of G.O. Ms. No. 931, Revenue, dated 12-8-1776 as amended in Memorandum No. 5751/UC/76-1, Revenue, dated 18-11-1976, read the following:—

"where an industry is in the process of being set up or a licence or a permission has been granted to set up a new industry or effective steps like filing necessary applications for licenses, permits, loans etc. etc., before the concerned Authorities have been taken for starting an industry on private land held by such person before 31-5-1977 exemption may be granted subject to the conditions laid down in item (ii) above".

S. R. RAMAMURTHI,
Secretary to Government.

(శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి:—అధ్యక్షా, టేబుల్ పైన 20 పేజీల జి.ఓ. పెట్టారు. అవన్నీ చదవడానికి టైము లేదు. ఎగ్జమ్ప్షన్‌కి ఎన్ని అప్లికేషన్స్ వచ్చాయి? లాస్ట్ డేట్ అనేది లేకపోతే అర్బన్ సీలింగ్ ఆక్టు ఎట్లా అమలు జరుగుతుంది ? అసలు అప్లికేషన్స్ పెట్టుకొనడానికి లాస్ట్ డేట్ లేదు. గైడ్ లైన్స్ దృష్టిలో పెట్టుకొని ఎక్కువ లిబరల్‌గా పోవాలని అన్నారు. అలాంటప్పుడు ఈ సీలింగు ఆక్టు ఎట్లా అమలు జరుగుతుందనుకొంటున్నారు.

* Sri P. Narasa Reddy:—If he put one supplementary I will be in a position to answer.

(శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి:—ఎన్ని అప్లికేషన్స్ ఎగ్జంప్షన్స్‌కి వచ్చాయి ? మోర్ లిబరల్ అని ఎందుకు అన్నారు ? లాస్ట్ డేట్ ఎందుకు పెట్టలేదు ?

* P. Narasa Reddy:—Industries-Number of cases 149. Individual hardship cases-27. For Industries, date of exemptions is fixed as 31-5-1977. Exemptions for Housing Cooperatives is—December, 1977. Since the Central Government has issued a direction that we may be liberal in the matter of allowing persons to construct Houses i. e. construction of houses for poor, cooperatives or Low Income Group houses, etc., we have given. Since the guide-lines are yet to be received we thought it better to extend.

Sri A. Sreeramulu:—There are so many stories being circulated around this exemption policy and exemption orders. We do not know how many hundreds of exemptions are granted every day. Mr. N. Bhagavandas, ex-Chief Secretary, it seems, has got exemption. Will the Hon'ble Minister be pleased to place the copies of exemption orders on the Table ?

* Sri P. Narsa Reddy;—So far as agricultural exemptions are concerned, there are 149 and so far as individual hardship cases are concerned, they are 27. It is a fact that Mr. N. Bhagavandas, the former Chief Secretary did apply for exemption and got it.

Sri A. Sreeramulu:—Any of the Hon'ble Min ster of this House has also secured any exepmtion ?

Sri P. Narasa Reddy :—No Sir.

(శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అర్బన్ సీలింగ్ ఆక్టు రాకపూర్వము డాక్యుమెంట్ ఎగ్జిక్యూట్ చేసుకొని రిజిస్ట్రేషన్ కోసము అప్లికేషన్ పెట్టుకొంటే వాటన్నింటిని వాలిడ్ డాక్యుమెంట్స్ క్రింద ట్రీట్‌చేసి రిజిస్ట్రేషన్‌కి పెర్మిషన్ యివ్వాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఆదేశాలు ఏమైనా వచ్చాయా ?

* (శ్రీ పి. నర్సారెడ్డి :—వచ్చింది.

(శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—దానిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ మంగీకరించినదా ?

*(శ్రీ పి. నర్సారెడ్డి :— మేము అంగీకరించే సమస్యలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వము ఆక్టు చేయడానికి పెర్మిషన్ యిస్తూ మనము యిక్కడ రిజల్యూషన్‌ని కూడ పాస్ చేశాము. ఎక్పటికపుడు వారిచ్చిన డైరెక్షన్స్‌ని మనము అమలు చేయాలి.

(శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అట్లా అయితే ఏమైనా మిగులు భూమి వుంటుందా?

Sri P. Narasa Reddy :—This is hypothesis.

(శ్రీ కె. వెంగళరావు:—కేంద్ర ప్రభుత్వము ఎప్పటికపుడు డేట్ ఎక్స్‌టెండ్ చేస్తున్నది. మేము ఏమి చేస్తాము.

(శ్రీ) వి. శ్రీకృష్ణ :— సీలింగ్ ఆక్టు రాకపూర్వము డాక్యుమెంట్స్ ఎగ్జిక్యూట్ చేసి రిజిస్ట్రేషన్‌కి అప్లికేషన్ పెట్టుకొంటే వాటిని వాలిడ్ డాక్యుమెంట్స్‌గా అంగీకరించి పెర్మిషన్ యివ్వాలని ఆదేశం వచ్చినదా ?

*(శ్రీ) పి. నర్సారెడ్డి :—కేంద్ర ప్రభుత్వము నుంచి అగ్రిమెంట్స్ అయి వున్నట్లయితే పెర్మిట్ చేయాలని ఆదేశము వచ్చినది. అంతకుముందే అగ్రిమెంట్ ఎంటర్ అయి వుంటే అంగీకరించాలని ఆదేశము వచ్చినది

(శ్రీ) సి.వి.కె. రావు :—ఇప్పటికి 9 జి.ఓ.లు ఇస్యూ చేశారు. ఎగ్జమ్షన్స్ యిచ్చే జి.ఓ. లకు సీలింగ్ ఏమైనా వుందా ? ఇప్పుడు యిచ్చిన ఎగ్జమ్షన్స్ సక్రమముగా, న్యాయముగా జి.ఓ ప్రకారం యిచ్చారో లేదో పరిశీలించడానికి ఒక హౌస్ కమిటీని ఏర్పాటు చేస్తారా ?

*(శ్రీ) పి. నంబ్సరెడ్డి :—గౌరవ సభ్యులు ఎగ్జమ్షన్స్ జి.ఓ.ల గురించి అడుగుతున్నారా ? లాండ్ గురించి వివరించలేదు. జి.ఓ.ల విషయము అయితే ఎట్లా అవసరం అయితే అట్లా గవర్నమెంటు జి.ఓ.లు యివ్వవలసిన అవసరము వుంటుంది. పరిశ్రమలకు ఒక డేటు పెట్టాము. ఇండస్ట్రీస్‌కి యిచ్చినా, ఇండివిడ్యువల్స్‌కి యిచ్చినా కమీషనర్ ఫర్ అగ్రన్ లాండ్ సీలింగ్ and Secretary would go through all these things.

(శ్రీ) వంకా సత్యనారాయణ :—అర్బన్ లాండ్ సీలింగ్ ఆక్టు అప్లయి చేయటవల్ల ఎంత లాండ్ వస్తుందనే లెక్కలు వున్నవా ? ఇండస్ట్రీస్‌కి కాని, వేదవారు కాని ఎంత లాండ్‌కి ఎగ్జమ్షన్ కావాలని కోరారు ? భగవాన్ దాస్ గారు కోరిన ఎగ్జమ్షన్ లాండ్ ఏ జాపతు భూమి ? ఎంత ఎక్సెస్ వున్నది తెలియచేస్తారా ?

*(శ్రీ) పి. నరసారెడ్డి :—ఒకసారిగా నాలుగైదు ప్రశ్నలు అడిగితే సమాధానం చెప్పడం కష్టం. అధ్యక్షా, తమరు... 9-10 a.m.

(శ్రీ) వంకా సత్యనారాయణ :—నేను అడిగినప్రశ్న ఒక్కటే. యాక్టుకు సంబంధించి ఎంత లాండు వచ్చింది ? ఎగ్జెమ్షన్ కోరడంవల్ల ఎంత పోయింది ? బహు వేదవారైన భగవాన్ దాస్ ఎంత ఎగ్జెమ్షన్ కోరారు, ఎందుకు కోరారు ?

*Sri P. Narasa Reddy :—I will furnish the information, Sir. It is only with a view to improve the position, we are doing it. We want to improve the Housing programmes also. We do not want unnecessary harrasment of the people. We are granting exemptions for the convenient enjoyment of the persons. Mr. N. Bhagavandas wanted exemption of 1,352 sq. meters for his convenient enjoyment.

(శ్రీ) పి. జనార్ధనరెడ్డి :—ఎగ్జెమ్షన్ ఇండస్ట్రీస్‌కు ఇచ్చారనుకొంటే ఈయన భూమిలో ఇండస్ట్రీస్ వున్నాయా ? లేక అలా ఎగ్జెమ్షను ఇవ్వబడిన భూములలో ఇంతకాలం లోపల ఇండస్ట్రీ వుండాలని ఏదైనా క్లైమ్ లిమిట్ వున్నదా ?

*(శ్రీ) పి. నరసారెడ్డి :—ఎగ్జెమ్షను ఇస్తే మూడు సంవత్సరాలలోగా ఇండస్ట్రీ పెట్టకపోతే ఎగ్జెమ్షన్ కాన్సిల్ అయి గవర్నమెంటుకు రిటరన్ అవుతుంది,

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:—ఈవిధంగా ఎంతమంది ఆఫీసియల్స్‌కు భూమి ఇచ్చారు? అదే భూమిని పేదవారు అడిగారా? అలా అడిగినవారికి ఇవ్వకుండా ఎంతమంది పెద్ద ఆఫీసర్సుకు భూములు ఇచ్చారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—ఇవ్వలేదు. తన స్వంత భూమిలో తన కాంపౌండులో 4,5 వందల మీటర్ల భూమి వుంచి వీసుకోకుండా వుండటానికి గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా పర్మిషన్ ఇచ్చింది. బయటవున్న భూమికి ఎగ్జమ్షన్ ఇవ్వడంలేదు. హారి కాంపౌండులో వున్న భూమిని తీసుకుంటే ఇబ్బంది అవుతుందని ఎగ్జెమ్షను ఇవ్వడము జరుగుతున్నది.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి —కాంపౌండ్ లోపు 15, 20, కనీసం వంద మీటర్ల లోపు వుంటే ఎగ్జెమ్షన్ ఇవ్వడం సమంజసంగా వుంటుంది కాని 482 స్క్వేర్ మీటర్సు వున్న దానిని భగవాన్‌దాస్‌గారికి ఎగ్జమ్షన్ ఇస్తే హైదారాబాదులో కాని, వరంగల్లులో కాని ఎగ్జమ్షన్‌కు అర్హతలేని వ్యక్తులు ఎవరైనా వుంటారా? చిన్న పీసెస్ అయితే ఇవ్వవచ్చు కాని, I do not think that they can ask for exeptions over and above that and the Government can grant such exemptions.

*Sri. P. Narasa Reddy:—It is a suggestion, Sir.

Sri A, Sreeramulu:—In a Resolution of this House, the Government of India was authorised to make an Enactment in regard to Urban Ceilling. The resolution was clear that there should be Ceilling on Urban property. But that point was diverted. There should be an enactment of Ceiling on Urban property.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వున్నది తీసేటట్లుగా వుంది. రిటరన్స్ ఫయిల్ చేయడం ఎక్స్‌టెండ్ చేస్తున్నారు. భూమి మిగిలేటట్లులేదు. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఎక్స్‌టెండ్ చేయకుండా వుంటే కొంత భూమి వుంటుంది.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు:—మనం చేయవచ్చు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—యాక్టు వారు పాస్ చేశారు. వారే చేయాలి.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు:—మనం చేయవచ్చు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—ఈ విషయంలో స్టేటు గవర్నమెంటును నిందించటానికి వీలులేదు. వారు డేట్ ఆఫ్ ఫయిలింగ్ రిటరన్స్ ఎక్స్‌టెండ్ చేస్తున్నారు.

Sri A. Sreeramulu ;— Why should we depend on the Central Government.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—మనమే వరకు తీర్మానం చేసి కేంద్ర పరిశీలనానికి పంపించాము.

Sri A.Sreeramulu :— If you can not bring any offical bill in this matter, we will have to move a non-official bill, in this matter

(శ్రీ) వి. (శ్రీ)కృష్ణ :— ఇదివరకు 1982లో ఒక ఆర్డినెన్స్ జారీ చేశాము. ఆర్డినెన్స్ జారీచేసిన టైమ్‌నుండి యాక్ట్ వచ్చేవరకూ కొంత టైమ్ పట్టింది. ఈ మధ్యలో లకూనా ఏర్పడింది. అలా వున్న స్థలంలో గుడిసె ఉన్నప్పుడు ఎగ్జెప్షన్ వుంది. దానిక్రింద 20 ఎకరాలువున్నా 40 గుడిసెలువేసి ఎగ్జెప్షన్ పొందిన వుదాహరణలు వున్నాయి. ఇవన్నీ విచారణ చేస్తే తెలుస్తుంది. వెనక్కు తిరిగి వాటినన్నిటిని విచారణ చేయటానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా ? మన ప్రభుత్వం చేయగలదు. అవసరం అయితే కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ధిక్కరించవచ్చు.

(శ్రీ) కె. వెంగళరావు :—ధిక్కరించటానికి ఎట్లా వీలవుతుంది ? మనమే తీర్మానం చేసి గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాను ఆథరైజ్ చేశాము. ఎనాక్టు చేయాలని కోరాము. కనుక మనం దానిని ఒప్పుకోవాలి.

(శ్రీ) వి. (శ్రీ)కృష్ణ :—అప్పటి కేంద్ర ప్రభుత్వం మన ఇన్‌టెన్షన్‌ను అర్థం చేసుకోలేదు.

(శ్రీ) కె. వెంగళరావు :—కొత్త ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత కూడా ఎక్స్‌టెన్షన్ ఇస్తున్నారు. ఈ యాక్టు ఉంటుందో పోతుందో కూడా చూడాలి.

(శ్రీ) వి. (శ్రీ)కృష్ణ :—దీనిలో లకూనా వుంది. స్థలంలో గుడిసెవేసి ఎగ్జంప్షన్ పొందుతున్నారు.

(శ్రీ) కె. వెంగళరావు :—మీరు చెప్పిన పాయింట్ అర్బన్ సీలింగు యాక్టు రాకముందే వుంది.

(శ్రీ) వి. (శ్రీ)కృష్ణ :—ఇప్పటికైనా వెరిఫై చేసి ఎనెన్ చేయటానికి గవర్నమెంటు ప్రయత్నం చేయవచ్చు.

(శ్రీ) కె. వెంగళరావు :—మనం పాస్ చేసింది అన్ని మునిసిపాలిటీలకు వర్తిస్తుంది అర్బన్ సీలింగు యాక్టు వచ్చిన పిదప హైదరాబాదు, విశాఖపట్టణం, విజయవాడ, వరంగల్లు, గుంటూరుతప్ప ఇతర ప్రాంతాల యాక్టును రిపీల్ చేశాము.

(శ్రీ) యం. నాగిరెడ్డి :—మంత్రిగారి సమాధానంలో భగవాన్‌గారి కన్వీనియంట్ ఎన్‌జాయిమెంట్‌కోసం కాదు అన్నారు. దీనిని ప్రిసిడెంటుగా తీసుకొని ఇతరులు కోర్టుకు వెడితే ఇబ్బంది కదా. వారి కన్వీనియంట్ ఎంజాయిమెంట్ అంటే దానిని క్లారిఫై చేయండి. వారికి ఎంతమంది పిల్లలు వున్నారో చెప్పండి.

(శ్రీ) పి. నర్సారెడ్డి :—పిల్లలు అనేది సెపరేట్ క్వశ్చన్ మేయాలి. కన్వీనియంట్ ఎంజాయిమెంట్ అనేది. అది slopy land. It is on the rocks. వేరే చిన్న యిండ్లు కట్టుకోడానికి యిబ్బంది వుంటుంది. He has already invested some amount and raised some garden. He has got his Museum. చిన్న మ్యూజియం పెట్టుకున్నాడు. 1800 స్క్వేర్ మీటర్లు ఒక బ్లాకుగా లేదు. అన్ని బ్లాక్‌ల కలిపి ఉంది. అంతేగాని ప్రత్యేకంగా ఏమీలేదు.

Exemptions from Urban Ceiling for the portion of Property in case the Houses constructed to Weaker Sections

35-

*8794 Q.—Sri M. Nagi Reddy (Gurajala) :—Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government have taken a decision to exempt that portion of the property from the Urban Ceiling in case the person who comes under Urban Ceiling Act, constructs houses and gives them to weaker sections ;

(b) if so, the details of the said scheme ?

Sri P. Narsa Reddy :—(a) Section 21 of the Urban Land Ceiling and Regulation Act, 1976 (Central Act, 33 of 1976) provides for declaring such land not to be excess land by the Competent Authority after making necessary enquiries subject to such terms and conditions as may be prescribed by the Government of India.

(b) Terms and conditions of sueh schemes are awaited from the Government of India.

(శ్రీ) యం నాగిరెడ్డి :—అధ్యక్షా, టర్మ్స్ అండ్ కండిషన్సు ఎవేలెడ్ అన్నారు, అవి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుండి ఎప్పుడు వస్తాయి ?

* (శ్రీ) పి నర్సారెడ్డి :— వారి దృష్టి కి తీసుకువచ్చాము, ఎప్పుడు వస్తాయనేది ఎలా చెప్పగలము.

(శ్రీ) వసంత నాగేశ్వరరావు (నందిగామ) :— అధ్యక్షా, పట్టణ ఆస్తులకు సంబంధించి అన్నారు. బలహీన వర్గాలకు, హరిజనులకు, భూసంస్కరణలక్రింద వచ్చే భూములు తప్ప గత్యంతరం లేదు, యింకా ట్రిబ్యునల్‌లో తేల లేదు అన్నారు, అటువంటి వాటికి ఎగ్జంప్షన్ యిస్తారా ?

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు :— అగ్రికల్చరల్ ల్యాండు సీలింగులో వచ్చేది అయితే 'నో ఎగ్జంప్షన్'.

(శ్రీ) వసంత నాగేశ్వరరావు :—ఆ కన్సరన్సు స్థలం తప్ప మరొకటి గాదని ల్యాండ్ ఎక్విజిషను వారు నిర్ణయం చేస్తే అది ట్రిబ్యునల్‌లో తేలడం లేదు.

* (శ్రీ) పి. నర్సారెడ్డి :— వారు చెప్పేది సర్‌ప్లస్ ల్యాండు గురించి, దానికి సంబంధించిన యిన్ఫర్మేషను మా రెవిన్యూ రికార్డ్సులో వుంటుంది.

(శ్రీ) సి. పీటర్ పాల్ (ప్రత్తిపాడు) :—అధ్యక్షా, పట్టణ భూముల గరిష్ఠ పరిమితి చట్టం క్రింద భూములు వస్తే ఎవరైనా బలహీన వర్గాలవారికి యిండ్లు కట్టించారా ? ఎగ్జంప్షన్ పెటుకున్నారా ? ప్రభుత్వం ప్రకటన చేసిందా ?

శ్రీ పి. నర్సారెడ్డి :— డిక్లేరేషను యిచ్చే ఆయనే కట్టిస్తామనాలి. ఎగ్జంప్షన్ కావాలన్నప్పుడు he can specifty some period and then only exemption would be given.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు (విశాఖపట్టణము-2) :—అధ్యక్షా, అర్బన్ సీలింగు అమలు జరుగుతుందని ఎవరికి నమ్మిక లేదు, 20 పాయింట్సు ఎకానమిక్ ప్రోగ్రాం క్రింద పేదలకు యిండ్ల స్థలాలు యిస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు రెవిన్యూ మంత్రిగారు చెప్పారు, పట్టణాలలో వున్న వారికి రాలేదు, అర్బన్ సీలింగు అమలు జరుగుతుందని తెలియజేసేప్పుడు పేదలకు యిండ్ల స్థలాలు యివ్వడానికి పూనుకుంటారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మొన్న విశాఖపట్టములో నాలుగైదు వందల పట్టాలు యిచ్చి హౌసింగు స్కీము స్టార్టు చేసి వచ్చాను.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు (విశాఖపట్టము-2) :— విశాఖపట్టణములో మునిసిపాలిటి, పంచాయతీ భూములకు పట్టాలు యిచ్చారు. వ్యక్తుల నుండి తీసుకొని యివ్వలేదు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మునిసిపాలిటి భూములు, ప్రభుత్వ భూములు పేదవారు ఆక్రమించుకొని వుంటే వారికి పట్టాలు యిస్తున్నారు. తరువాత ప్రైవేటు వ్యక్తుల నుండి తీసుకునే కార్యక్రమం మొదలు అవుతుంది.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, సీలింగులో వచ్చే ల్యాండు గొప్ప గొప్ప వారికి చెంది వుంటుంది, షెడ్యూల్డ్ కాస్టు వారికి యివ్వరు, యివ్వడానికి వారు ఒప్పుకోరు. అందుకని అలాంటి భూమిని షెడ్యూల్డ్ కాస్టు వారికి కూడా యివ్వగలరా ? ఎక్కడైనా యిచ్చారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—సీలింగు క్రింద తీసుకున్నది అందరికి యిస్తాము. ప్రభుత్వ భూములు, మునిసిపాలిటి భూములు యిస్తున్నాం.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— ప్రభుత్వ భూములు యిస్తున్నారు. సీలింగులో వచ్చే పెద్ద భూస్వాముల భూమిని, బిల్డింగు లోపల వీరికి యిచ్చే ధైర్యం పరిభుశ్వానికి వుందా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ధైర్యం వుంది, యాక్టు అడ్డం వస్తున్నది, యాక్టు కోర్టు రెండు వున్నవి. వాటిని ధిక్కరించి ఎలా చేయగలము ?

Providing Zeeps to all Taluk Tahsildars

39—

*8471 Q.—Sri M. Nagi Reddy :—Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether the Government propose to provide Zeeps to all the Taluk Tahsildars :

(b) if so. the number of Zeeps required ;

(c) the expenditure involved : and

(d) the reasons for not keeping the Zeeps under the control of the B.D.O's. to be used both by the Tahsildars and B.D.O's in view of the proposed co-terminus set-up of both Revenue and Samithis ;

Sri P. Narasa Reddy :—(a) Yes, Sir.

(b) 166 Jeeps.

(c) A total sum of Rs. 1,27,06,224.00 has been sanctioned to meet the expendiure to be incurred in a phased programme of three years commencing from the year 1976–'77.

(d) It may not be possible for both the B.D.O. and Tahsildar to use the same Vehicle in view of the difference in the nature of work they are required to attend.

(శ్రీ) యం. నాగిరెడ్డి:—అధ్యక్షా, తాలూకాలో మూడు బ్లాకులు వుంటే ముగ్గురు బి డి ఓ లకు జీపులున్నవి, కాని వాటిని మేంటేన్ చేయడానికి డబ్బు లేదు, ఇప్పుడు తహసిల్దార్ల జీపుల కొరకు అని కోటి రూపాయల పైన డబ్బు ఖర్చు పెడుతున్నారు, రైతులు ఎన్నో బాధలు పడుతున్నారు, వారిని పట్టించుకునేది లేదు గాని యిన్ని రూపాయలు జీపుల మీద ఖర్చు పెడుతున్నారు. తాలూకాలో బి డి ఓ లు కో-ఆర్డినేన్ చేయడం లేదు, యీ జీపులను వారు కూడా వాడుకోవడానికి అవకాశం కల్పిస్తారా ?

(శ్రీ) పి. వర్సారెడ్డి:—తహసిల్దారుకు అనేక కార్యక్రమాలు వుంటాయి, అజ్మాయిషీచేయాలి, శిస్తు వసూలు చేయడానికి ప్రత్యేకంగా జీపు అవసరం, బి.డి ఓ.లకు అక్కడిక్కడ జీపులు వున్నవి, అవి మాతబడి వున్నవి.

(శ్రీ) యం నాగిరెడ్డి:—బ్లాక్సు కొరకు గ్రాంట్సు లేవు, యాక్టివిటీస్ కొరకు డబ్బు లేదు, మాకు స్పష్టంగా తెలుసు. తహసిల్దార్లు కో ఆర్డినేటు చేసుకొని పోవాలి.

(శ్రీ) పి. వర్సారెడ్డి:—అది సాధ్యం కాదని మనవి చేశాను. అయినా గౌరవ సభ్యులు చేసిన సూచనలను ఆలోచన చేస్తాము.

(శ్రీమతి) జె. ఈశ్వరీబాయి:—తహసిల్దార్లకు ముఖ్యంగా జీపులు అవసరం, వారు రెవిన్యూస్ కలక్ట్ చేయాలి, దొంగ రవాణా జరుగుతుంటే పట్టుకోవాలి, వడిచి వెళ్ళి పట్టుకోలేరు గదా, బి డి ఓ లకు యిచ్చిన జీపులు చెడిపోతే 6 నెలలు సంవత్సరం అయినా ఖార్ఖానాలలో పడి వున్నవి, ప్రభుత్వం వద్ద మేంటెనెన్స్ కొరకు డబ్బు లేదు, చెడిపోయిన వాటిని వెంటనే బాగు చేస్తే లాస్ వుండదు.

(శ్రీ) టి. నరసింహారెడ్డి (జమ్ములమడుగు);—అధ్యక్షా, జీపులకు పెట్రోలు వాడకం యొక్క రిస్ట్రిక్షన్ వుంది, నెలకు 10 రోజుల కంటే ఎక్కువ వాడరాదు, కొద్ది రోజులు, తహసిల్దారు, కొద్ది రోజులు బి డి ఓ. వాడుకోవచ్చుగదా.

(శ్రీ పి.నర్సారెడ్డి: — ఖర్చు ఎక్కువ అవుతుందని డిజిల్ జీపులు యివ్వడం జరిగింది.

(శ్రీ యం. ఓంకార్ :— ఛేజ్ బోగ్గిగా ఇంగా తీసుకుంటున్నామన్నారు, యీ సంవత్సరం ఎన్నుకోవడానికి బడ్జెటులో కేటాయింపులు చేశారు ?

(శ్రీ పి. నర్సారెడ్డి:—మూడు సంవత్సరములలో కొనాలనుకుంటున్నాము. ఈ సంవత్సరము 38 జీపులు కొంటున్నాము, 18 లక్షలు.

(శ్రీ సి హెచ్. కాళయ్య (పాల్వంచ):— అత్యవసర ప్రభుత్వ వెహికిల్స్‌ను ప్రైవేటు కార్యకలాపాలకు కొంత మంది వినియోగించుకోవడం జరుగుతున్నది. యీ జీపులను జిల్లా స్థాయిలో ముఖ్యమైనటువంటి అధికారి చేతిలో పెట్టడానికి మొత్తం అన్నింటిని విత్‌డ్రా చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తుందా ?

(శ్రీ పి. నర్సారెడ్డి:—ఇండివిజ్యువల్‌గా ఎవరైనా జీపును దుర్వినియోగము చేస్తే యాక్షన్ తీసుకుంటున్నాము.

Misappropriation of Rs. 6 Lakhs Belonging To Sree Ramnagar Rupabayamma Trust, Vijayawada

36—

*6207-Q.—Sarvasri M. Omkar and Nallapareddi Sreenivasul Reddi (Gudur):—Will the Minister for Agriculture be pleased state:

(a) whether the Government received representations in February, 1975 from Sri Nekkanti Venkat Narayana A C.C, Cement Stockist, Vijayawada in regard to misappropriation of money to the tune of Rs 6 lakhs beloning to "Sree Ramanagar Rupbayamma Trust" Vijayawada by Jandyala Seetha Rama Krishna Sastry and Bhommi Setti Narayana Murthy; and

(b) if so, the action taken thereon ?

The Minister for Agriculture (Sri J. Chokka Rao); (a) Yes Sir. A petition dt, 18-2-1975 from Sri Nekkanti Venkat Narayana was received in which he was reffered only to the lease of building situated at Besant Road, Vijayawada. No mention was made in the said petition about mis-appropriation of Rs. 6 lakhs by Sri J.B.S.R. Krishna Sastry and Sri B. Narayana Murthy.

b) The Deputy Commissioner conducted an enquiry in the matter, pertaining to leases. The question of evicting the tenant is pending before the Deputy Commissioner, Endowments, Kakinada.

ఎ అవును ం డి. 18-2-75 వ తేదీ గల ఆర్జి (శ్రీ వెక్కంటి వెంకటనారాయణ నుండి అందింది. అందులో విజయవాడ, బీసెంటు 9-20 a. m.

రోడ్డులో గల భవనం కౌలు గురించి మాత్రమే పేర్కొన్నారు. (శ్రీ జె బి. ఎస్ ఆర్. కృష్ణ శాస్త్రి). (శ్రీ బి. నారాయణమూర్తి గారలు 6 లక్ష రూపాయలు దుర్వినియోగం చేసినట్లు ఆ అర్జీలో పేర్కొన లేదు.

బి. కౌలుకు సంబంధించిన విషయం డెప్యూటి కమిషనర్ విచారణ జరిపారు. కౌలుదారును తొలగించే విషయం కాకినాడలోని దేవాదాయ శాఖ డెప్యూటి కమిషనర్ వద్ద ఉంది.

(శ్రీ ఎమ్ ఓంకార్:—మీకు ఇచ్చిన దరాఖాస్తు కాపినే మాకూ ఇచ్చారు. అందులో జంద్యాల సీతారామకృష్ణ శాస్త్రి, బొమ్మిశెట్టి నారాయణ మూర్తి గారలు 6 లక్షల రూపాయలు దుర్వినియోగం చేశారనే అభియోగం స్పష్టంగా చేయబడింది. ఇప్పటికైనా మళ్లీ ఒకసారి ఈ విషయంలో పరిశీలన చేయిస్తారా? భవనం గురించి అంటున్నారు. పోని మికాయతు 1975 లో చేశారు ఇప్పటికి రెండేళ్లు అయింది. ఇంక ఎన్ని సంత్సరాలు పడుతుంది ఏక్షన్ తీసుకొనడానికి ఈ ఒక్క అంశం మీద అయినా?

(శ్రీ జె. చొక్కారావు:—ఇల్లు అద్దెకు ఇచ్చినటువంటిది అతని ఎగ్రిమెంటు 31-8-74 వరకు ఉంది. దాని తర్వాత తొలగించడానికి చర్య ప్రారంభించడం జరిగింది. ఇప్పుడు దానిని డెప్యూటి కమిషనర్, ఎండోమెంట్సు శాసన రూపంగా తొలగించడం జరుగుతున్నది.

(శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్:—నేను అడిగింది 78 తర్వాత మీరు తొలగించడానికి అవకాశం ఉందని అన్నారు కదా ఇది 77. ఇంకా ఎన్నేళ్లు పడుతుంది తొలగించడానికి? ఈ 6 లక్షల రూ. లు దుర్వినియోగం విషయం మీరు రాలేదు అంటున్నారు పోని ఇప్పటికైనా మీరు దానిని ఒకిసారి పరిశీలించండని నేను మళ్లీ ఒక సారి ప్రేమ్‌గా కంప్లయింట్ చేస్తున్నాను. దాని మీద ఇప్పటికైనా చర్య తీసుకొనడానికి పూనుకుంటారా?

(శ్రీ జె. చొక్కారావు:—అది ఇప్పుడు డివ్యూటీ కమిషనర్, ఎండోమెంట్సు దగ్గర అతన్ని శాసన రూపంగా ఖాళీ చేయించడానికి ఉంది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు ఈ 6 లక్షల రూ. లు దుర్వినియోగం ఏమైనా ఉంటే. వారు ఇంకొకటి ప్రాతపూర్వకంగా పంపించినట్లయితే, వారు గాని వారి ద్వారా గాని పంపించినట్లయితే నేను తప్పకుండా పూర్తి విచారణ చేయిస్తాను.

(శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం:—ఈ దర్యాప్తు దేనికి సంబంధించినదంటే అతని రెంటు 74లో అయిపోయింది. అతణ్ణి ఖిక్టు చేయించడానికి డెప్యూటి కమీషనర్ గారు చర్య తీసుకుంటానారు, అని చెప్పారు, ఈ దుర్వినియోగం విషయంలో ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారు: దీని గురించి డి.సి.గారు ఎంక్వయిరీ ప్రారంభించారా? ప్రారంభిస్తే ఎప్పుడు అవుతుంది? లేకపోతే వెంటనే ప్రారంభించమని, పూర్తి చేయమని ఆదేశాలు ఇస్తారా?

(శ్రీ జె. చొక్కారావు:—ఇది 1882 నుంచి జరుగుతున్నటువంటి ట్రస్టీ, అప్పటి ట్రస్టీల నుంచి మనం తీసుకొనడానికి ఆ ట్రస్టీలకు కూడా అధికారం

రాలేదు. లిటిగేషనులో పడితే 1952లో ఆమె నామినేట్ చేసిన ఆఫీసరావడం, తర్వాత ఈ డిపార్టుమెంటుకూడా 1966లో తీసుకొనడం, దానికి కూడా అప్రోసీడింగుకు కూడా 2-3-68 రావడం, ఇలా చాలా కుంభకోణం జరిగింది. ఇప్పుడు మీరు వేసిన ప్రశ్న ఆతడు అద్దె దుర్వినియోగం చేసినదాని గురించి ఉంది. దానికి సమాధానం నేను ఇక్కడ ఇస్తున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (యల్లారెడ్డి) :—మంత్రిగారు కుంభకోణం జరిగిందని ఒప్పుకుంటున్నారు. ఎటువంటి కుంభకోణం జరిగింది చెపుతారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—ఏ కుంభకోణం గురించి నేను చెప్పడానికి ఇక్కడ లేను. ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పడానికి ఉన్నాను. అందువల్ల జరిగినవాటి అన్నిటి గురించి ఇక్కడ చెప్పడం కష్టం.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—ప్రభుత్వము యొక్క కనీస బాధ్యత ఏమంటే, ఈ ప్రశ్న వేయబడి ఇప్పటికి రెండు సంవత్సరాలు జరిగింది. ఏమీ విచారణ లేకుండా ఉన్నదని నమ్మడానికి కష్టం. మంత్రిగారు చెప్పిన ప్రకారం కుంభకోణం జరిగినదనేది స్పష్టం అయినప్పుడు దాని గురించి కూడా ఒక నిశ్చితమైన అభిప్రాయమునకు ప్రభుత్వం వచ్చిందా? ఏ మాత్రం కుంభకోణం జరిగింది? దానికి ఎవరు బాధ్యులు? విషయం తెలిసిన తర్వాత కూడా ఏమీ విచారించకుండా ఉంటారనుకోము కనుక ఏ మేరకు ఏ అభిప్రాయానికి వచ్చారు, దాని గురించి చెబుతారా!

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—ఆమె చనిపోయిన తర్వాత ఆమె ఆస్థిని ఒక ట్రస్టీకి అప్పచెప్పినటువంటిది అది. లిటిగేషనులో ఇన్ని సంవత్సరాలు పట్టిందని నేను చెప్పాను. ఇక్కడ అవన్నీ ఈ సంగర్భంలో నేను చెప్పేది కాదు. చాలా కాలం నుంచి తగాదాలతో ఉన్నదని చెప్పాను. ప్రశ్నకు సంబంధించినది మాత్రం చెప్పాను. దీని మీద మాత్రం గతంలో ప్రయివేటు ట్రస్టీలకు, ప్రయివేటు పార్టీలకు సంబంధించినది కాకుండా, ఇక్కడ ఈ దుర్వినియోగం నుంచి తప్పించడానికి తప్పకుండా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుంది. ఎండోమెంటు కమిషనర్ కూడా తీసుకుంటున్నారు.

Revision of Pay Scales of Executive Officers

37—

*7635-Q.—Sri Nallapareddi Srinivasulreddi:—Will the Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) the reasons for not revising the pay scales of Executive Officers though the same was effected to all Government servants;

(b) the reasons for not declaring the Executive Officers as Govt. servants as per the Endowment Act. 1966 under section 27; and

(c) why the Department is not giving grade-wise promotions for the executive officers even for ten to fifteen years of service?

Sri J. Chokka Rao :—(a) Necessary draft rules fixing and revising scales of pay applicable to the Executive Officers have been issued in G. O. Ms. No. 649 dt. 20-5-77.

(b) The Executive Officers are the employees of Government as per the provisions of section 27 (5) of the Act. The Question of declaring then as Government servants does not arise.

(c) Promotions from one grade to the next higher grade are being given to the Executive Officers as and when vacancies arise.

(ఎ) ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్లకు వర్తించే జీతముల స్కేల్సును, నిర్ణయించడానికి మరియు వాటిని సవరించడానికి అవసరమైన ముసాయిదా నియమావళి 20.5.77 తేదీగల నెం. 649 జి.ఒ లో జారీ చేయబడినది.

(బి) ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్లు సదరు చట్టంలోని 27వ సెక్షను, 5 వ విభాగంకింద నిబంధనలను అనుసరించి ప్రభుత్వోద్యోగులే. అంగుచే వారిని ప్రభుత్వోద్యోగులుగా పరిగణించే ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

(సి) దేవాదాయ శాఖలో ఖాళీలు ఏర్పడినప్పుడల్లా ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్లకు ఒక గ్రేడునుండి దానిపై గ్రేడుకు పదోన్నతులు ఇవ్వడుతున్నాయి.

(శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—ప్రస్తుత ఎండోమెంట్సు చట్టం 67 వ సంవత్సరం జనవరి 28 వ తేదీన అమలులోకి వచ్చింది. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్లను సర్వీసు కమిషన్ పైనలైజు చేయలేదు. అంతేకాకుండా రూల్సు పెట్టడంలో కూడా చాలా జాప్యం జరిగింది. పది సంవత్సరాల ఆలస్యం జరిగింది పైనలైజ్ చేయడానికి, అందువలన వారికి మానిటరీ లాస్ ఏర్పడినది, అనేది యదార్థమేనా ?

(శ్రీ జె.చొక్కారావు:— ఈ కొత్త చట్టం 1967 లో పబ్లికు సర్వెంట్సుగా వాళ్లను గుర్తించడం జరిగింది. కాని దాని తర్వాత సర్వీసు రూల్సు కొంత ఆలస్యం జరిగిన మాట యదార్థమే. వారు హైకోర్టుకు వెళ్లి ప్రభుత్వంలో ఉన్నట్టి గ్రేడ్సు ఇవ్వాలని కోరడం, హైకోర్టు వారికి అనుకూలంగా చేయడం దానికి వ్యతిరేకంగా సుప్రీం కోర్టులో ప్రభుత్వం అపీల్ చేసింది. కాని స్కేల్సు మాత్రం పరిశీలించడం మొన్న. 20-5-77 నాడు ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి, వీళ్ళ స్కేల్సు పెంచడం జరిగింది. ఫస్టు గ్రేడుకు ఉన్నటువంటి 250-500ను400-500, సెకండు గ్రేడుకు 180 ఉంటే 370 గానూ. ఈ రకంగా వాళ్ళకు కొంత తృప్తి కలిగేటటువంటి స్కేల్సు దీనిని జారీచేయడం జరిగింది. వాళ్ళ అభిప్రాయాలు తెలిసికొన్న తర్వాత తుది రూపం ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

(శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—కేడర్ స్ట్రెంత్ ఎప్రూవ్ చేయమని కమిషనర్ గారు 75 సెప్టెంబరులో ప్రపోజల్సు ప్రభుత్వానికి పంపించి ఉన్నా, ఇంతవరకు ఎప్రూవ్ చేయనందువల్ల, ఈ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్లకు ప్రమోషన్లు

కాలేదనేది యథార్థమేనా . 1969 ప్రభుత్వోద్యోగులకు సంబంధించినటువంటి జి.ఒ.175 ఇస్యూ చేశారు. అది ఏడేండ్ అన్వయించకపోవడానికి కారణం ఏమిటి? అప్పటికి పీళ్ళ సర్వీసు కండిషన్సు రెగ్యులరైజు చేయలేదు కాబట్టి అన్వయించక లేదు అనేది వాస్తవమేనా ?

(శ్రీ) జె. చొక్కారావు :—గౌరవసభ్యులు ప్రమోషన్స్‌గురించి కమిషనర్ నుంచి ప్రపోజల్సు పరిశీలనకు వచ్చి పెండింగులో ఉన్నాయి అన్నారు. ఇప్పుడు అది నా దగ్గర ఏదైనా ఉంటే నేను సత్వరం చర్య తీసుకొని న్యాయం చేస్తాను. 9-30 a. m.

(శ్రీ) వి.(శ్రీ)కృష్ణ :—శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు అడిగినట్లుగా 75 సెప్టెంబరులో కమిషనర్ చేత ఈ పరిపోజల్సు పంపించబడ్డాయి. అవి ఎప్రూవ్ చేయకపోవడం వలన వేకెన్సీస్ అన్నీకూడా ఇతర డిపార్టుమెంట్సునుంచి తీసుకువచ్చిన వారితో ఫిలప్ చేసినందువలన వీళ్లకు ఒక డిజెడ్వాంటేజి వచ్చింది. వాళ్ళ క్రిందికిపోయారు. అది రెక్టిఫై చేయడానికి పరిశీలనం ప్రయత్నం చేస్తుందా ? 1975 జూలైలో ఇచ్చిన దాని ప్రకారం స్కేల్సు కంప్లీటుగా వాళ్లకు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయించి స్కేల్సు ఇస్తుందా ?

(శ్రీ) జె. చొక్కారావు :-ప్రమోషన్ విషయంలో ఉన్న ప్రపోజలు నా దగ్గర లేదు.

(శ్రీ) వి. (శ్రీ)కృష్ణ :—1975 సెప్టెంబరులో కమీషనర్ పంపించిన ప్రపోజల్సును గవర్నమెంటు ఇంతవరకు డిసైడ్ చేయకపోవడంవల్ల ఇతర డిపార్టుమెంటులలో వున్నవారికి ప్రమోషన్సు ఇచ్చి రెట్రోస్పెక్టివ్ వేజెస్ ఇచ్చి చెట్టారు ఈ విధంగా వారికి అన్యాయం జరిగింది కనుక దానిని రక్టిఫై చేస్తారా; ఆ స్కేల్సు సంపూర్ణంగా ఇస్తారా ?

(శ్రీ) జె. చొక్కారావు :—ఆ వివరాలు నా దగ్గర లేవు.

(శ్రీ) వి. శ్రీకృష్ణ :—ఆ రెండూ రెక్టిఫై చేసి చేస్తారా ?

(శ్రీ) జె. చొక్కారావు :—అది చూసి చెప్పగలను.

(శ్రీ) ఎస్. వెంకటరత్నం :—ఇది చాలా సీరియస్ విషయం. 1966వ సంవత్సరంలో యాక్టు వచ్చినప్పుడు వారిని రెగ్యులరైజు చేశారు. కాని ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్సును మాత్రం ప్రొవిన్సిలైజు చేయలేదు. 1951 నుంచి పని చేస్తున్న ఇతర ఉద్యోగులును ప్రొవిన్సిలైజు చేస్తున్నారు. వారు సర్వీసులోకి వచ్చినప్పటి నుండి చేస్తున్నారు. మద్రాసులో అలాగే చేశారు. వారికి బెనిఫిట్సు వచ్చాయి. కనుక వీరిని కూడా గవర్నమెంటు సర్వెంట్సుగా ట్రీట్ చేస్తారా ?

(శ్రీ) జె. చొక్కారావు :—ఇప్పుడు అది సుప్రీం కోర్టులో ఉంది. వారికి స్కేల్సు పెంచుతూ ఒక జి.ఓ. జారీ చేశాము. ఇప్పుడు వారి స్కేల్సు పెంచడం జరిగింది. మిగిలిన నిర్ణయాల గురించి అది సుప్రీం కోర్టులో ఉంది కనుక ఇప్పుడు ఏమీ చెప్పలేను.

(శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :- వారు సర్వీసులోకి వచ్చినప్పుడు నుంచి అప్లయిచేసి స్కేల్సును రివైజు చేసి గవర్నమెంటు సర్వెంట్సుకు ఇచ్చినట్లు చేస్తారా ?

(శ్రీ జె. చొక్కారావు :—హైకోర్టుగారు వారికి అనుకూలంగా జడ్జిమెంటు ఇస్తే ప్రభుత్వం సుప్రీం కోర్టుకు వెళ్లింది. సుప్రీం కోర్టు నిర్ణయం చేసే వరకు రూల్సును చేయమని అన్నారు. ఆ స్కేల్సుకూ ఈ స్కేల్సుకూ సంబంధం లేదు. ఆ విషయం అలాగ ఉంచండి. సుప్రీం కోర్టు నిర్ణయం అయిన తర్వాత గవర్నమెంటు నిర్ణయం తీసుకొంటుంది.

(శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—కాంపోజిట్ మద్రాసు స్టేట్‌లో ఎండోమెంటు సర్వెంట్సును గవర్నమెంటు సర్వెంట్సుగా సుర్తించారు. దానిని సుప్రీం కోర్టు కూడా కన్‌ఫరం చేసింది. 1975 జూలైలో ఇచ్చిన స్కేల్సును పీరికి పూర్తిగా వర్తింపజేస్తారా ? వారికి ప్రమోషన్సు వచ్చేటట్లు చూస్తారా ?

(శ్రీ జె చొక్కారావు :—సుప్రీం కోర్టు నిర్ణయం ఎలాగ వస్తుందో చూసి చేస్తాము.

(శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—హైకోర్టు ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా జడ్జిమెంటు ఇచ్చింది. ఏమని జడ్జిమెంటు ఇచ్చింది ? ప్రభుత్వం ఎందుకు సుప్రీం కోర్టుకు పోవలసి వచ్చింది ?

(శ్రీ జె. చొక్కారావు :—వారికి గవర్నమెంటు స్కేల్సు ఉండాలని హైకోర్టుకు పోయారు. దానిని హైకోర్టు ఒప్పుకుంది. ఆ నిర్ణయానికి వ్యతిరేకంగా ప్రభుత్వం సుప్రీంకోర్టుకు పోయింది. సుప్రీం కోర్టు నిర్ణయం వచ్చిన తరువాత ఆ విషయం చేస్తాము.

Question Postponed from 4-4-77 to 22-6-77.

Conducting of Under Ground Water Survey in the Dry Areas of Rayalaseema and Telangana

156—

*9413 Q.–Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddy :—Will the Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether the Government of Andhra Pradesh have decided to conduct under-ground water survey on a large scale in the dry areas of Rayalaseema and Telangana regions ;

(b) whether this scheme is contemplated to prevent famine conditions permanently by providing water supply for agriculture ; and

(c) when the said scheme will be extended to costal districts ?

The Minister for Agriculture (Sri J. Chokka Rao) :—

(a) Yes, Sir.

(b) This scheme contemplates well sinking and installation of pumpsets under the Drought Prone Areas Programme covering all the aried districts in the State.

(c) Detailed survey and exploration to identify potential areas for ground water development in the Costal districts of Andhra Pradesh particularly in upland areas, have been taken up since 1974 simultaneously with the other two regions.

ఎ. అవునండి.

బి ఈ పథకం రాష్ట్రంలోని మెట్ట ప్రాంతాలలో బావులు త్రవ్వకానికి పంపు సెట్లు ఏర్పాటు చేయడానికి ఉద్దేశించబడింది.

సి. రాయలసీమ, తెలంగాణా ప్రాంతాలతోబాటు 1974 లో కోస్తా జిల్లాలలో ముఖ్యంగా వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో సర్వే ప్రారంభించబడింది.

(శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి —ఇప్పటికి ఈ భూగర్భ జల సర్వే ఏ ఏ జిల్లాలలో జరిగింది. ఏమైనా ఫలితం వుందా? ఎక్కడెక్కడ నీళ్ళు ఉన్నాయని నిరూపణ అయింది?

(శ్రీ జె. చొక్కారావు :—గత 2 సంవత్సరాలనుంచి అన్ని జిల్లాలలో సర్వే జరిగింది. ఈ డిమాండు వచ్చినప్పుడు అన్ని విషయాలు గౌరవ సభ్యులకు చెబుతాను.

(శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు (నందిగామ) — సర్వే జరిగినటువంటి జిల్లలలో ఈ పథకాలను అమలు చేయడానికి ఈ బడ్జెడులో ఏమైనా నిధులు కేటాయించారా? సర్కారు జిల్లాలలోని మెట్ట ప్రాంతాలలో ఈ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

(శ్రీ జె. చొక్కారావు :—ఎక్కడెక్కడ భూగర్భ జలం ఉందనే సర్వే కార్యక్రమం వరుసగా జరుగుతూనే వుంటుంది. జలం ఉన్నచోట దాని వినియోగం కొరకు, ఫలితాలు సాధించడం కొరకు ప్రయత్నం జరుగుతుంది.

(శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి (కమలాపూర్) :— భూగర్భ జలాలకు సంబంధించి ఆఫీసర్సు వచ్చి ఈ ప్రాంతంలో జలం పడుతుందని చెబుతున్నారు. మెపీను వేసి రైతు చేసుకున్న తరువాత అసలు ఒక బొట్టు నీరు కూడా ఉండడంలేదు. ఆ రైతులు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. అందుచేత సబ్సిడీ ఇచ్చి ఏమైనా చేస్తారా? రైతు రిసూర్స్‌కు ప్రభుత్వం వస్తుందా?

(శ్రీ జె. చొక్కారావు :—గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు నీ లేని పరిస్థితులు కూడా వున్నాయి. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు రైతులు ముందుకు పోవాలి అంటే సబ్సిడీ కాని నష్టపరిహారం కాని యివ్వాలి. నేను దానితో సంపూర్ణంగా ఏకీభవిస్తున్నాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకుని నిధులు కేటాయించడంలో ధైర్యంగా చేయవలసిన పని ఉంది.

(శ్రీ బి. రామారెడ్డి (దేవరకొండ) :— ఈ భూగర్భ జల సర్వే జరిపిన ప్రాంతాలలో నీరు పడనటువంటి ప్రాంతాలు ఏమైనా వున్నాయా? భూగర్భ జలం సమృద్ధిగా వున్న ప్రాంతాలలో గొట్టపు బావులు తవ్వే పథకం ప్రభుత్వమే నేరుగా చేపట్టి ప్రాజెక్టు ప్రాంతాలలో కొన్ని వసూలు చేసినట్లుగా యిక్కడ కూడా వసూలు చేయడానికి పూనుకుంటారా?

(శ్రీ జె. చొక్కారావు :— ఎక్స్‌పర్‌మెంటల్ వెల్సు ఉన్నాయి. మాప్సులో ఆ వివరాలన్నీ కూడా యిస్తాను. ఈ భూగర్భ జలాలను వినియోగంలోకి తేవాలనే ఉద్దేశంతో ఇరిగేషన్ డెవలప్‌మెంటు కార్పొరేషను పెట్టడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం కొంతవరకు పని జరిగింది. వచ్చే సంవత్సరాలలో సంతృప్తికరంగా పని జరిగేట్టు ప్రభుత్వం చర్య తీసుకొంటుంది. గొర్రెలు వాటరు వెల్సు వేసినచోట రైతు చేసే కార్యక్రమం జరిగింది.

(శ్రీ జె. దామోదర్ రావు (బుగ్గారం) :—భూమిలో నీళ్ళు వున్నది అన్నది ప్రభుత్వానికి విదితమే. అయినా ఆక్కడి ప్రాంతాలు గొట్టపు బావులు వేసుకోడానికి ఆర్థికంగా బలంగా మాత్రము లేరని కూడా ప్రభుత్వానికి తెలుసు. ఆటువంటప్పుడు నీటి వాడకంవల్ల రైతులు బాగుపడినట్లయితే ఉత్తరోత్తరా తరువాత దేశానికి లాభము కలుగుతుంది కనుక ఆ బావులను ప్రభుత్వమే స్వంత ఖర్చుతో తవ్వివ్వి వీటిని మైనరు ఇరిగేషను కిందకు ఎందుకు తీసుకోకూడదు?

(శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇందాకే మినిస్టరుగారు చెప్పారు. దానికోసం ఇరిగేషను డెవలప్‌మెంటు బోర్డు పెట్టాము. ఇప్పుడు ఎక్కడ అయితే నీరు సప్లుందో ఆక్కడ ప్రభుత్వమే పంపు పెట్టి రైతులకు నీరు సప్లయి చేసి వారి దగ్గర వాటర్ రేటు కలక్టు చేస్తుంది.

9.40 a.m.

Mr. Deputy Speaker:— Now the question No. 41, 42 stands postponed. Answers to the remaining questions will be placed on the Table of the House. *There is one Short Notice question of Mr. N. Srinivasul Reddy.

Sri N. Venkataratnam:— I have got one postponed question.

Mr Deputy Speaker:— That is over. There is only one postponed question.

Sri N. Venkataratnam:— There is one question postion from 20th onwards. It is in the business, Sir.

Mr. Deputy Speaker;— That is postponed for further supplementaries.

L.A.Q. postponed from 20-6-77 to 22-6-77 for further supplementaries.

Misappropriation of funds by the Account of General Engineering Workshop, Warangal.

శ్రీ యన్. వెంకటరత్నం :—మున్న మాజీమంత్రిగారిని అడిగినది ఏమంటే ఈ మిస్ అప్రోప్రియేషను చేసిన ఆఫీసరు మీద సివిల్ సూటు వేశాము అన్నారు కదా అతనికి ఉన్న ఆస్తి ఎంత? ఆ ఆస్తిని అటాచ్ చేసుకోడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్య తీసుకున్నదా అని?

శ్రీ వై. నారాయణస్వామి :—ఎకౌంటెంటుకు అస్తి ఏమీలేదు. కాని ఆయన తల్లి పేర మాత్రం ఒక చిన్న ఇల్లు ఉన్నది.

శ్రీ యన్. వెంకటరత్నం :—ఇది 1973-74 సంవత్సరములో జరిగింది. అంతకముందు సంవత్సరములో కూడా 19 వేల మిస్ అప్రోప్రియేషను కనుగొన్నారు. ఈ 19 వేలు మిస్ అప్రోప్రియేషను ఐనప్పుడు గవర్నమెంటు ఎందుకు కనుక్కోలేదు? కనుక్కుంటు అప్పుడే సొమ్ము రివైజుచేసి ఉండే వారు తరువాత మరలమిస్ అప్రోపిియేషను జరక్కుండా ఉండేది. మొదట జరిగినప్పుడు ప్రభుత్వం ఎందుకు కనుక్కోలేకపోయింది?

శ్రీ వై. నారాయణస్వామి: —మిస్ అప్రోపిియేషను 1972-73, 1973-74 సంవత్సరాలలో జరిగింది. 1974 లో ఆడిట్ యీ మిస్ అప్రోపియేషను జరగడం తెలుసుకుంది. 10-5-74 న యీ విషయం స్పెషల్ ఆడిట్ ద్వారా తెలిసింది 18-5-74 పోలీసుకు కంప్లయింటు యివ్వడం జరిగింది.

శ్రీ యన్. వెంకటరత్నం :—దాదాపు 50 వేల రూపాయలు తిన్నాడు. కనీసం ఎక్కడో ఒక చోట మదర్ పేరగాని, భార్య పేరగాని లేక బ్రదర్స్ పేరగాని ఆస్తి సంపాయించి వుంటాడు. లేకుండా వుండడు. దాని గురించి ప్రభుత్వం ఏమయినా దర్యాప్తు చేసిందా? ఆయన ఎక్కడయినా ప్రాపర్టీస్ తీసుకున్నాడా అన్నది ఇన్ వెస్టిగేట్ చేశారా?

శ్రీ వై. నారాయణస్వామి :—దర్యాప్తు చేయడంవల్ల తల్లి పేర 20 వేల రూపాయలు విలువచేసే ఇల్లు తప్ప ఏమీలేదని తేలింది.

Sri A. Sriramulu:— It is indeed amusing that the departmen should file a suit against this man knowing full well that he has no property. It is a waste of expenditure as far as this department is concerned, What exactly is the action that is contemplated or taken against the supervisory officials? There must be somebody above him, some controlling officer.

శ్రీ వై. నారాయణస్వామి:— స్టోర్సు ఆఫీసరు ఉంటాడు. ఆ స్టోర్సు ఆఫీసరును రివర్టు చేయడం జరిగింది.

శ్రీ యన్. వెంకటరత్నం:— వారి మీద సూపర్ వైజరీ అథారిటీస్ ఉంటారు కదా. ఆ సూపర్ వైజింగు అథారిటీస్ మీద మీరు ఏమయినా చర్యలు తీసుకుంటున్నారా అన్నది ప్రశ్న.

*Answers to L.A.Qs. No. 31,38,40,43,44 and 45 are printed as Written Answers to questions after S.N.Q.

(శ్రీ వైనారాయణస్వామి:— అక్కడ ఆ యూనిట్‌కి సూపర్ వైజరీ ఆఫీసర్ స్టోర్సులోఫీసరు. అందుచేత అతనిను రిమూవ్ చేయడం జరిగింది.

SHORT NOTICE QUESTIONS & ANSWERS

Objections of Maharastra and Karnataka States for taking Krishna water to Madras City.

45-A—

S.N,Q. No. 10094-D. Sri Nallapareddi Srenivasul Reddy ;— Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the State Governments of Maharastra and Karnataka have objected for taking Krishna waters to Madras City in open channels;

(b) if so, the reasons therefor ;

(c) what is the stand taken by the Govt. of Andhra Pradesh in this regard ;

(d) whether the southern taluks of Nellore District will be supplied Krishna Water through Somasila Project while sending water to Madras ; and

(e) when will the work of this scheme be taken up and completed ?

Minister for Medium Irrigation (Sri V. Krishnamurthy Naidu):— Sir,

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) The Government of Andhra Pradesh have expressed their willingness to allow Tamil Nadu to draw their water requirements to Madras City (15 TMC) from Srisailam Reservoir within a period of not more than 4 months from about July to October every year.

(d) Supply of Krishna Waters for irrigation to the southern taluks of the Nellore district is not directly linked with the supply of Krishna waters to Madras City. The position of availability of water in the Krishna river is very tight and it is premature to make any commitments regarding supply of Krishna Water to southern taluks of the Nellore dirtrict.

(e) Does not arise at this stage.

(శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల రెడ్డి :—ముఖ్యమంత్రిగారు యీ సభలోనే వాగ్దానము చేశారు. మద్రాసుకు నీరు యిచ్చేటప్పుడు తప్పకుండా నెల్లూరు

జిల్లా దక్షిణ తాలూకాలకు ఇరిగేషను పర్పసు కోసం ఓపెను ఛానల్సు ద్వారా నీరు యిస్తామని అన్నారు. మరల దాని గురించి వెనుకకు పోవడం అంటే న్యాయం కాదు. ఇప్పుడు వారు రాయలసీమ కో, మద్రాసుకు నీరు పంపించేందుకు రెగ్యులేటరుకు శంఖుస్థాపన కూడా చేశారు. ఈ సందర్భంలో నెల్లూరు జిల్లా దక్షిణ తాలూకాలకు యివ్వడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా ?

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు : ఇప్పుడే మీడియం ఇరిగేషను మినిస్టరు గారు చెప్పారు, దానికీ దీనికి సంబంధము లేదు. అది మద్రాసుకు నీరు తీసుకు వెళ్ళడానికి. సోమశిల సెకండు స్టేజి పూర్తి అయిన తరువాత తప్పకుండా నెల్లూరు జిల్లా మెరక తాలూకాలకు నీరు యివ్వాలనే ఇంప్లెమెంట్స్ వుంది. అది వేరే క్వశ్చను. సోమశిల సెకండు స్టేజి పూర్తి అయితే మీరు అనుకొన్న తాలూకాలకు అన్నిటికి వస్తుంది.

(శ్రీ) నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—దానిలో ఒక చిన్న చిక్కు వుంది. ఇప్పుడే ఆ ఛానల్ విడ్డు కాని లేక లోతు కాని.....

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు :—సెకంటు స్టేజి ఛానల్‌కి సరిపడే విడ్డు, లెవెల్ ప్రకారమే డిజయిన్సు చేసారు. ఆ ప్రకారమే కెండర్సు కూడా కాల్‌ఫర్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు (బాపట్ల):—ఇప్పుడు మొదటి ప్రశ్నకు సమాధానం చెపుతూ 'నో' అన్నారు. అంటే మహారాష్ట్ర, కర్నాటక రాష్ట్రాలు యీ నీరు మద్రాసుకు యివ్వడానికి అభ్యంతరము చెప్పాయా అంటే 'నో' అన్నారు. అభ్యంతరము తెలపలేదంటే పోజిటివ్‌గా ఒప్పుకున్నట్లని ఏమయినా చెప్పగలరా?

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు :— మహారాష్ట్ర ప్రతి. యం. సి. కర్నాటక ప్రతి.యం.సి., మనము ప్రతి.యం.సి. యివ్వడానికి యిదివరకు ఒప్పుకున్నాము.

(శ్రీ) ఇ. అయ్యపురెడ్డి :—ముఖ్యమంత్రిగారు ఇటీవల కర్నూలు జిల్లాలో స్లూయిస్ గేటుకి సౌండేషను వేశారు. దీనివల్ల రాయలసీమ జిల్లాలలో ఆశలు రేకెత్తాయి. కనుక యీ కృష్ణానది నీటి పంపకం విషయంలో ఫిఫ్ ఇంజనీర్స్‌ని పిలిచి, హాపుసులోని ముఖ్యమైన లీడర్సును పిలిచి ఏ పద్ధతిలో స్కీమ్సు అమలు చేయాలన్నది దయచేసి యీ సెషను అయ్యేలోగా, లేకపోతే ఒక వారంలోగా చెపితే బాగుంటుంది. దానికి మీరు ఏమయినా ప్రయత్నము చేస్తారా ?

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు :—తప్పకుండా చెపుతాము. ఈ సెషను అయ్యేలోగా ఒక శనివారం డేటు ఫిక్సుచేసి మీకు చెపుతాను. ఇంటరెస్టు ఉన్నవారందరూ వస్తే తప్పకుండా చర్చలు జరుపుదాము. మీరందరికీ క్లియర్‌గా చెప్పడానికి అభ్యంతరము లేదు.

(శ్రీ) వి. (శ్రీ)కృష్ణ :—ఇప్పుడు రాయలసీమలో నీరు అందకుండా పోయే ప్రాంతాలు, నెల్లూరు దక్షిణ తాలూకాలు ఇంకా యితర వెనకబడ్డ ప్రాంతాలైన దర్శి, పొదిలి, కనిగిరి వంటి అన్ని ప్రాంతాలకు కృష్ణానది నీరు యివ్వాలంటే అది సరిపోదు, కనుక మనము గోదావరి డిస్‌ప్యూటు వ్యవహారము త్వరగా తేల్చి...

(శ్రీ) కె. వెంగళరావు :—దయచేసి ఆ విషయం హౌసులో మాట్లాడకండి. మిమ్మల్నందరిని పిలిచి నేను మాట్లాడతాను. ఇప్పుడు హౌసులో చెపితే బాగోదు. ఇప్పుడు నేను అయ్యవు రెడ్డిగారికి చెప్పినట్లు మిమ్మలను పిలిచి క్లియరుగా చెపుతాను.

WRITTEN Answers TO QUESTIONS (STARRED)

Insulting of Women in Proddatur Police Station During International Womens Year

31–

*-8636 Q.-Smt. J. Eshwari Bai (Yellareddy):—Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Proddatur police station authorities insulted seveteen women. in February, 1976 during the International Womens' Year; and

(b) if so, what action has been taken ?

A—.

a) Yes, Sir, as disclosed by the preliminary enquiry.

b) A departmental enquiry was conducted against the eight police officials of Proddatur. but as all the withness resiled from their earlier statements, action against the alleged delinquent officials was dropped by the Deputy Inspector General of Police, Now, the Inspector General of Police is being ordered to reopen the issue and take further action.

Utilisation of Rivers Waters Without Wastage

38—

*-8904–Q.—Sri P. V. Ramana:—Will the Minister for Medium Irrigation be pleased to state:

(a) whether it is fact that 77 million acres c.f.t. water from Godavari river and 50 million acres Cft. water from Krishna River is joining sea ;

(b) if so, the proposals of Government to utilise this water;

(c) the expected irrigation if this water is fully utilised; and

(d) the cost to utilise this water ?

A—

(a) No, Sir. The gross yield of the Godavari is assessed by Andhra Pradesh to be about 3,000 TMCft. or 69 million acre (feet)

per annum at 75 percent dependability. Out of this, the existing commitment annually in all the concerned States is estimated to be about 1,200 TMCft, besides which the States of Maharashtra, Madya Pradesh, Orissa and Andhra Pradesh are permitted to use an additional 1,100 TMCft below Pochampad Project. The sharing of the water in the river is yet to be agreed upon by the concerned Stages or adjudicated by the Godavari water Disputes Tribunals.

In regard to the Krishna, the gross annual yield at 75 percent dependability is determined by the Krishna Water Disputes Tribunal as 2,060 TMCft (or 47.3 million acres feet). This entire dependable yeild has been allocated by that Tribunal to the three basin States of Maharashtra, Karnataka and Andhra pradesh as 560 TMCft, 700 TMCft. and 800 TMCft respeetively.

It is not possible to assess the quantum of water which is joining the sea from the Krishna and the Godavari rivers.

(b) Krishna River;

(i) As per allocation made by the Krishna Water Disputes Tribunal, 16 medium irrigation projects can use 307-60 TMCft; for water supply to the twin cities of Secunderabad and Hyderabad, an extent of 3.9 TMCft. can be used and Minor Irrigation and extent of 116.26 TMCft. can be used.

(ii) 5 projects for which construction is still going on including Nagarjunasagar Project. Tungabhadra Right Bank High Level Canal Stages I and II and Srisailam Hydro-Electric Project, are allocated 354.40 TMCft.

(iii) Jurala Irrigation Project, under investigation, is allocated 17.84 TMCft.

Godavari River:

(i) 26 schemes, including Godavari Delta, Nizamsagar Project, Pochampampad Project Stage-I, are utilising 678.74 TMCft. of water.

(ii) 11 schemes under construction are expected to utilise 41.512 TMCft.

(iii) 51 schemes are under investigation, including Pochampad Project Stage-II and Polavarm Barrage.

(c) and (d) It is defficult to make an assesssment now it depends on the types of crops to be used, the seaosns when they are to be raised and the types of reservoirs / barrages canal structures that will be constructed, which will be known only after investigation of projects are completed.

Waiving of Voluntary Loan Contribution for taking Agricultural Service in the Flood affected areas.

40—

*9301 Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddy :— Will the Minister for Power be pleased to state :

(a) whether any representations have been received by the Chief Minister and Minister for Power from the M.L.A. Gudur in 1976 to Waive the Voluntary loan contribution for taking Agricultural Service connections in the flood affected areas and for electrification of more new villages under normal programme in the flood affected areas;

(b) if so, the action taken in the matter; and

(c) whether the Andhra Pradesh State Electricity Board has taken a decision not to insist on installation of capasitors in the flood affected areas?

A—.

(a) Yes, Sir.

(b) Extension of supply to agricultural pumpsets involving not more than 2 poles are exempted from payment of Voluntary Loan Contribution, subject to budget provision. The Board has also decided that while taking up the pumpsets under the Rs. 3 crores programme, first priority must be given to extension upto 2 poles costing not more than Rs. 2300 and second preference to the extensions requiring 3 poles and costing not more than Rs. 3200. In respect of extension falling under category other than those mentioned above, estimated cost of the schemes may have to be paid as per rules.

In regard to electrification of new villages, 2 Nos. villages in Gudur Taluk and 4 villages, in Sullurpet Taluk are electrified under 1050 villages programme.

(c) The Andhra Pradesh State Electricity Board has extended the time limit for installation of L.T. capacitors by consumers upto 31–5–1977 in all cases.

CONTRIBUTION BY THE GOVT. OF INDIA TO THE NATIONAL HIGH WAY ROADS RUNNING THROUGH MUNICIPALITIES

43—

8897 Q.—Sri P. V. Ramana :— Will the Minister for Public Works Department be pleased to state ;

(a) whether it is a fact the Government of India agreed to contribute at the rate of Rs. 8000 per kilometre instead of 3,100 rupees to the National H gh Way Roads running through Municipalities ;

(b) if so, whether the Andhra Pradesh Government received the said amount ; and

(c) if so, the reaaons therefor ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) No, Sir.

(c) The Government of India have entered into ageement with the State Government with effect from 1-4-1977 only. Hence the question of receiving any amout has not arisen so far.

STARTING OF TEXTILE MILL AT TIRUPATHI

44—

* 9415 Q.—Sarvasri Nallapareddi Sreenivasul Reddi and D.Shankariah :—Will the Minister for Handlooms and Textiles be pleased to state ;

(a) whether there is any proposal to start a textile mill at Tirupathi ;

(b) if so, who is starting the said textile mill ;

(c) what will be the annual production and employment potential :

(d) the capital investment and the recurring expenditure?

A.—

(a) & (b) :Yes Sir. The National Textile Corporation, New Delhi proposes to start a textile Mill at Tirupathi.

(c) This information would be known only after the project report is prepared.

(d) The indications are that the capital investment would be Rs. 20.00 crores and the extent of recurring expenditure would be known only after the project report is ready.

Recommendations of the Backward Class Commission

45—

*7924 Q.—Sri Nissankararao Venkata Ratnam :—Will the Minister for Sugar and Backward Classes be pleased to state :

(a) the criteria on which the Backward Class Commission 1961 made its recommendations in deciding the Backwardness;

(b) the number of castes recommended by the Commission;

(c) the number of its recommendations accepted by the Government;

(d) whether it is a fact that 'Telaga and Kapu' communities were recognised as backward class by the British, undivided Madras State and also our State in its G.O.Ms. No. 1880-Education dated 29-7-1966;

(e) whether any reasons were mentioned in the Commission's report 1970, for deleting the above communities from the list of backward classes; and

(f) if no reasons are given whether the Government reconsider the matter and include them in the list of backward classes?

A.—

(a) The following criteria was adopted by the Backward Clases Commission.

(1) The General poverty of the class or community as a whole;

(2) Occupations pursued by the Classes of citizens, the nature of which must be inferior or unclean or undignified and unremunerative or one which does not carry influence or power;

(3) Caste in relation to Hindus

and

(4) Educational Backwardness.

(b) 92 Communities.

(c) Out of 48 recommendations 28 recommendations have been accepted by Government.

(d) The Composite Madras State recognised the Telaga and Kapu communities as Backward Classes for purposes of giving half fee concessions in schools and coeges. 'Telaga' community was not

included in the list of Backward Classes in G.O.Ms. No. 1889 Education Department dated 29—7—1986. "Turupu Kapu" including Kapus of Srikakulam, Visakhapatnam districts (who are subject to the Social Customs of divorce and remarriage among their women were recognised as Backward Classes in G O.Ms. No. 1880 Education dated 28—7—1966.

(c) The Commission found that these communities were not socially and Educationally backward.

(d) Does not arise.

MATTER UNDER RULEule 329

re : Raid of police on a gambling den.

(శ్రీ యమ్. ఓంకార్ :—20 వ తేదిన 'హిందూ' పత్రికలో ఒక బాధాకరమైన, దారుణమైన వార్త వచ్చింది. ఉయ్యూరులో ఒక జూదగృహము లేక ప్రదేశము మీద దాడి చేస్తే కాస్త వయస్సు ఉన్న వారందరూ పారిపోయారని బత్తుల రాఘవయ్య అనే ముసలి పోలీసులకు దొరకడం వల్ల పోలీసులు ఆతనిని చావగొట్టారని దాని మీద జనము చాలా పెద్ద ఎత్తున బజారులోకి రావడం, విజయవాడ-మచిలీపట్టణము రోడ్డు మీద మొత్తము ట్రాఫిక్‌ని ఆపి ఆందోళన పెద్ద ఎత్తున చేయడం జరిగింది. దానిపైన కలక్టరు, ఎస్. పి. కూడా ఆ ప్రదేశానికి వెళ్లినట్లు వారు ఆనుమానించబడ్డ ఇద్దరు పోలీసు కానిస్టేబుల్సును సస్పెండు చేసినట్లు తరువాత దానిమీద విచారణ జరుగనున్నట్లుగా ఇదే వార్తలో తెలియచేయబడింది. ఇది చాలా తీవ్రమైన విషయం. కాబట్టి, దీనిపైన ప్రభుత్వంవారు యిప్పటి వరకూ ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారో యీ సభవారికి చెప్పవలసినదిగా కోరుతున్నాను. 9-50 a. m

Mr. Deputy Speaker:—There is another similar notice given by Sarvasri M. Nagi Reddy and Vanka Satyanarayana.

(శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఉయ్యూరులో జరిగిన ఘటన గురించి ఇప్పుడు మిత్రులు ఓంకార్ గారు చెప్పారు. అక్కడ విచక్షణారహితంగా పోలీసు వారు దాడి చెయ్యడం, రాఘవయ్య అనే వ్యక్తి చనిపోవడం, చాలా మందికి దెబ్బలు తగలడం జరిగినది. దీనిపై సబ్ డివిజనల్ మాజిస్ట్రేటు ఎంక్వయిరీ చేస్తున్నట్లుగా పత్రికలలో వస్తున్నది. ఇందులో ఇతనొక్కరేనా చనిపోయినది ? ఇంకా ఎవరయినా చనిపోయారా ? ఎంతమందికి దెబ్బలు తగిలాయి ? అక్కడ యీ సంఘటన జరిగిన తరువాత, శవాన్ని తీసుకొచ్చి, పోలీసు స్టేషన్ ముందు పెట్టడం, ట్రాఫిక్ బంద్ కావడం జరిగింది. ఈ సంఘటనలో ఎంతమందికి దెబ్బలు తగిలినవి, ఒక మనిషి చనిపోయిన రుజువు వుంది కాబట్టి, అంతే పైర్మా ఫేసీ వుంది కాబట్టి, యీ ఆఫీసరుపై ఏమిచర్యలు తీసుకున్నారు ? ఎవరెవరిని సస్పెండ్ చేశారు ? సబ్-డివిజనల్ మాజిస్ట్రీట్ ఎంక్వయిరీలో ఏ విషయాలు వచ్చాయి ? చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(శ్రీ) వంకా సత్యనారాయణ :—అధ్యక్షా, ప్రతి ముఖ్యమైన పట్టణంలోనూ యీ విధంగా జరుగుతున్నది. పోలీసులే పేకాట డెన్స్ మెయిన్‌టెన్ చేస్తున్నారు.ఇది అందరికీ తెలుసు. ఇది ప్రతి పట్టణంలోనూ, ప్రతిచోటా జరుగుతున్నది. ఏడెన్ వాడు అయితే డబ్బు యివ్వడో వాడిపై దాడి చేయడం జరుగుతున్నది. ఆ విధంగానే దీనిలో యీ‌ను చనిపోయాడు. ఇలాగే నెల్లూరునుంచి కూడా రిసెంట్‌గా ఒక రిపోర్టు వచ్చింది. అనేక ప్రాంతాలనుంచి రిపోర్టులు వస్తున్నవి. ప్రత్యేకంగా పోలీసువారే పేకాట డెన్స్ మెయిన్‌టెయిన్ చెయ్యడం ప్రాణాలు తియ్యడం జరుగుతున్నది. అందవలన, స్పెసిఫిక్‌గా యిటువంటి ప్రాబ్లెమ్స్ వచ్చినప్పుడు వీటిని ఇరాడికేట్ చేయడానికి, పోలీసు ఎక్సెసెస్‌గా అరికట్టడానికి, వారు మనుషుల ప్రాణాలు తీస్తున్నారు కాబట్టి, దీనిని రిజర్వ్‌డ్ చేసే మెథడ్ గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచించకపోతే భవిష్యత్తులో యిలాగే మనుషుల ప్రాణాలు తియ్యడానికి వీరు వెనుకాడరు కాబట్టి, యీ సెండెన్సీని అరికట్టడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నది ?

Sri J. Vengala Rao :—Sir, on information that gambling was going on near Veeramma Temple at Vuyyur Krishna District, the Sub-Inspector of Police Vuyyur with his party raided the place about 4-30 p.m. on 18-6-1977. At the sight of the police all gamblers ran away except an old man by name Bathula Raghavaiah aged about 60 years and another person by name Balaji. Bathula Raghavaiah in his hurry to run away is reported to have fallen and died. The police seized the gambling material and cash from the place. When the Sub-Inspector wanted to take the dead body of Bathula Raghavaiah. the relatives of the deceased are reported to have objected but later allowed the dead body to be carried in a rikshaw to a private doctor. The doctor who examined declared him dead. The relatives of the deceased brought the dead body and kept it in front of the police station. People gathered there and raised slogans that the police had beaten up the deceased, as a result of which he died They paralysed the traffic and started gheroing police station. Traffic was obstructed for about five hours. On receipt of information the Collector and S.P., Krishna rushed to the place and pacified the crowd. They assured the people that necessary enquiry would be made into the cause of the death of Bathula Raghavaiah and action would be taken against the persons responsible. The crowd dispersed around 11 P.M. and allowed the traffic to move. Inquest was conducted over the dead body and it was sent for post-mortem examination.

The Superintendent of Police, Krishna placed the Station Writer another Police Constable of the police station under suspension pending enquiry.

The Collector, Krishna ordered a magisterial enquiry into the circumstances leading to the death of Bathula Kaghavaiah. The Sub-Divisional Magistrate Nuzvid who was camping at Vuyyur started the enquiry on the night of 18-6-1977 itself The situation is now peaceful.

An exgratia of Rs 5051— has been sanctioned to the family of the deceased.

శ్రీ ఎం. టంకార్:— అధ్యక్షా ! పోస్టుమార్టెమ్ రిపోర్టు యీనాటికి వచ్చి వుంటుంది? అందులోని ఫైండింగ్స్ ఏమిటి? అందులో డెత్ తగిలి చని పోయాడన్నారా? ఇ చాలా సీరియస్ సమస్య. ఇప్పటికే యీ విధంగా అనేక ప్రాంతాల్లో జరుగుతున్నది. ఈ మధ్యనే పర్కాల తాలూకాలో కూడా జరిగింది అందువలన ఈ క్లియర్ మఖ్యమంత్రిగారు క్రింది పోలీసు లు యిచ్చిన ప్రమా చారంపై ఆధారపడి చెప్పడం కాకుండా, బాధ్యతతో పోలీసులు నేరం చేశాడని ఒక వ్యక్తిని గట్టుకున్నప్పుడు అతనిపై కేసు పెట్టాలిగాని, వాళ్ళు యిష్టము వచ్చి నట్లుగా కొట్టడం, చావగొట్టడం, హింసించడం జరుగుతున్నది కాబట్టి, యిప్పుడు యీ కేసుకు సంబంధించే ప్రభుత్వం తీసుకునే చర్యలపైనే భవిష్యత్తులో వారు తిరిగి యీ విధంగా ప్రవర్తించకుండావుండే పరిస్థితి వుంటుంది కాబట్టి, ముఖ్య మంత్రిగారు స్పష్టంగా హామీ యివ్వాలని కోరుతున్నాను; దీనిపైన నిర్దుష్టమైన చర్యలు తీసుకోవాలి? ఏమి చర్యలు నిర్దుష్టంగా తీసుకోబోతున్నారో వారు చెప్పాలి

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—దీనిపై మాజిస్టీరియల్ ఎంక్వయిరీకి ఆర్డర్ చేశాము దానిలో ఎవరు తప్పు చేసినట్లు తేలితే వారిపై తగినమైన చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి:— వాడు పోతూవుంటే క్రింద బడి చనిపోయినట్లుగా చెబుతున్నారు. పోస్టుమార్టెమ్ రిపోర్టులో ఏమివుంది? రైటర్ను కానిస్టేబులును సస్పెన్షనులో పెట్టాము అన్నారు. ఈ ఇద్దరినే పెట్టడం జరిగిందా, ఇంకా ఎవరి నయినా పెట్టడం జరిగిందా?

శ్రీ వెంగళరావు— చెప్పడానికి వీల్లేదు మాజిస్టీరియల్ ఎంక్వయిరీకి ఆర్డర్ చేశారు. ఆ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత కంప్లీట్ గా చెబుతాను.

(శ్రీ) వంకా సత్యనారాయణ.- ముఖ్యమంత్రిగారు ఇప్పుడు చానేమి చెప్ప డానికి వీల్లేదంటున్నారు.

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు:- ఇప్పుడేమి చెప్పకూడదు. పోస్టుమార్టెమ్లో ఏమిచెప్పారో అప్పుడు నేనెట్లా చెబుతాను, ఎంక్వయిరీ జరుగుతున్నప్పుడూ.

(శ్రీ) వంకా సత్యనారాయణ - పోస్టుమార్టెమ్లో వారేమి వ్రాసారు? రెండవది- ఇద్దరిని సస్పెన్షనులో పెట్టామన్నారు ఈ ఇద్దరే అక్కడ వెళ్ళారా పోలీసువారు డెయిరీ వ్రాస్తారుగదా. దానిబట్టి చెప్పవచ్చు. సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ సర్కిల్ ఇనస్పెక్టర్ వెళ్ళారా, లేదా? ఎంమంది వెళ్ళారు? ఆ ఇన్ఫర్ మేషన్ ఏమిటి?

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు:— సబ్-ఇనస్పెక్టర్, హెడ్ కానిస్టేబుల్ వెళ్ళారని సస్పెన్షనులో పెట్టినవారిగురించి కూడా చెప్పాను. ఎంక్వయిరీ జరుగుతున్నది.

(శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి:— సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ డైరెక్షన్ కింగనే వీరు చేస్తారు గదా. సబ్-ఇన్స్పెక్టర్‌ను వదిలిపెట్టి, పోలీసుస్టేషన్‌లో వుండే రైటర్‌ను, కానిస్టేబుల్‌ను సస్పెన్షనులో పెట్టడం ఏమిటి? సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ సంగతేమిటి?

(శ్రీ జె. వెంగళరావు:— ఎంక్వయిరీ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత, సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ తప్పవుంటే అతనిపై చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

(శ్రీ ఎం ఒకార్:— యీ విధంగా చేయడంవల్ల వారు న్యాయ విచారణను డిస్టర్బెన్స్ చేసి తప్పులతడకలు తయారుచేసే అవకాశం వుంది.

(శ్రీ జె. వెంగళరావు:— మాకేమి ఇంటరెస్టు, ఎవరు తప్పుచేస్తే వారిని శిక్షిస్తాము.

Mr. Deputy Speaker :—Now let us take up the Calling attention notice given by Sri D. Venkatesam.

(శ్రీ బి. రామకర్మ :— రూలు 329 క్రింద నేనొ నోటీసు యిచ్చాను.

(శ్రీ మహమ్మద్ రఫీబలి (ఖమ్మం) :—అధ్యక్షా, నేను వ్యవసాయ కార్మికులకు ధి చిసంబం స్పెసిఫిక్‌గా 329 క్రింద ఒక నోటీసు యిచ్చాను

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :—అది 28న వస్తుంది.

(శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—అధ్యక్షా, రూలు 329 క్రింద అత్యంత ప్రాముఖ్యత (ఎమర్జెంట్) సమస్యల గురించి ప్రస్తావించడం జరుగుతుంది. మీరు దానిని వెంటనే తీసుకోకుండా 28న వస్తుందనడంవలన - అందులో తప్పులతడకలు వుంటే వాటిని సరిదిద్దుకోవడం జరుగుతుంది అందువలన యీ విషయం మీరు మరల పరిశీలన చెయ్యాలి. ఇచ్చిన రెండవరోజునగాని మూడువ రోజున తీసుకునేట్లు చూడాలి.

(శ్రీ జె వెంగళరావు :—ఇందులో ప్రాక్టికల్ డిఫికల్టీ ఒకటి వచ్చింది. 329 క్రింద వచ్చినప్పుడు ఒక బాచ్ మినిస్టర్సు ఇక్కడ ఆన్సర్ చేస్తున్నాం, ఒక బాచ్ మినిస్టర్సు అక్కడ ఆన్సర్ చెస్తున్నాం. సైమల్ టేనియస్‌గా వేస్తే మాత్రం కష్టమవుతుంది. ఎప్పుడు అక్కడ వస్తుందో, ఎప్పుడు ఇక్కడ వస్తుందో తెలిస్తే ఆ విధంగా యివ్వడం జరుగుతుంది నేను యీ విషయం స్పీకర్‌గారి దృష్టికి తీసుకువస్తాను సైమల్ టేనియస్‌గా గాకుండా, వెంటనే ఆలస్యంలేకుండా చేకప్ చేసే విధంగా యికముందు చేయవచ్చు

10-00 a m (శ్రీ మహమ్మద్ రఫీబలి :—వారం రోజులకు వేస్తున్నారు. తరువాత రోజు వేసినా ఫరవాలేదు. వారం రోజులకు వేయకుండాల్ల దాని యింపార్టెన్స్ పోతుంది. 28వ తేదీకి వేశారు. అది చాలా యింపార్టెంట్ విషయం కరీంనగర్ జిల్లాలో వ్యవసాయ కార్మికులమీద జరుగుతున్నటువంటిది వారం రోజులకు పొడిగిస్తే రూల్ 329 క్రింద యిచ్చినదానికి యింపార్టెన్స్ ఏమి ఉంటుంది. అందుచేత చీఫ్ మినిస్టర్‌గారు చెప్పిన ప్రకారమే ఆల్టర్నేట్ డే, ఫాలో కావాలి.

Mr. Deputy Speaker :—I will examine it.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF PUBLIC IMPORTANCE.

re : Embezzlement of lakhs of rupees by the officials and non-officials of Parkal Cooperative Marketing Society.

శ్రీ డి. వెంకటేశం — అధ్యక్షా, పరకాల కోఆపరేటివ్ మార్కెటింగ్ సొసైటీలో కొన్ని సంవత్సరాలుగా అనేక లక్షల రూపాయలు దుర్వినియోగం జరిగినట్లుగా పదే పదే ప్రభుత్వ దృష్టికి యిదే అసెంబ్లీ ఫ్లోర్ నుంచి తీసుకురావడం అయింది. యిదివరకు మిత్రులు ఎక్స్ ఎమ్. ఎల్. ఎ. జంగారెడ్డి గారు ఈ విషయాన్ని అనేక తూర్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చినా కూడ యి తవరకు అవ్యక్తుల పైన ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోలేదు. తీసుకొన్న కొన్ని యాక్షన్ పెండింగు అన్నారు. యింతవరకు ఆ అధ్యులనే కంటిన్యూ చేస్తూ దుర్వినియోగమైన డబ్బును రాబట్టడానికి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోలేదు దీనిని గురించి మంత్రిగారిని స్టేటు మెంటు యివ్వవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. సుబ్బారావు — అధ్యక్షా, పరకాల కోఆపరేటివ్ మార్కెటింగ్ సొసైటీ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ మరియు ఫైనాన్స్ విషయాలలో అనకతవకలు గలవని ఒక రిప్రజంటేషన్ వచ్చినది రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులో ఉన్న ఆడిట్ పార్టీచే రిజిస్ట్రారు గారు ఎంక్వయిరి చేయించినారు. యీ సొసైటి వ్యవహారంలో కొన్ని అవకతవకలు ఉన్నట్లు ఎంక్వయిరిలో తేలినది. వెంటనే స్టాట్యూటరి ఎంక్వయిరి ఆర్డర్ చేయడం అయింది, ఈ ఎంక్వయిరి రిపోర్టు రాగానే యీ అవకతవకలకు బాధ్యులైన ఉద్యోగస్థులపైన తగిన సివిల్, క్రిమినల్ యాక్షను తీసుకోబడును. వరంగల్ డి. ఎమ్. ఎస్. లో నిధులు దుర్వినియోగం గురించి కూడ ఒక రిప్రజంటేషన్ వచ్చినది. ఈ పిటిషనులో చేసిన ఆరోపణ గురించి వరంగల్ డి. ఎల్. సి. గారికి విచారణకు పంపించడం అయింది. ఆ రిపోర్టు వచ్చిన వెంటనే వానిపై తగిన చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ డి. వెంకటేశం — మంత్రిగారు చెప్పినది చాల వేగ్‌గా యున్నది. రిప్రజంటేషన్ వచ్చినది. ఎంక్వయిరి చెయబడుతూ యున్నది. రిపోర్టు వచ్చిన వెంటనే తెలియజేయబడును అన్నారు. ఎప్పుడు రిపోర్టు వచ్చినది ? ఎంత మిస్ ఎప్రాప్రియేట్ అయినట్లు తేలుతూ యున్నది. యిప్పటికి ఎన్ని సంవత్సరాలుగా పెండింగ్ వున్నది ?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :— ప్రిలిమినరి ఎంక్వయిరి వచ్చినది. చిన్న చిన్న ఆరోపణలు ఉన్నాయనే కారణంతో సెక్షన్ 51 క్రింద చట్టబద్ధంగా ఎంక్వయిటికి ఆర్డర్ వేయడం జరిగింది. ఆ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత ఎవరు బాధ్యులో వారిమీద యాక్షన్ తీసుకోబడుతుంది. మార్చిలో ఆర్.సి.ఎస్. కు పంపించడం జరిగింది. 14-3-77 స్పెషల్ ఆడిట్ పార్టీకి పంపించారు. దాని మీద రిపోర్టు వచ్చినది. 9-5-77 న సెక్షన్ 51 ప్రకారం ఎంక్వయిరికి వేయడం జరిగింది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— రిప్రజంటేషన్ కంటెంట్స్ తెలియజేస్తారా ?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :— రైస్ వాటిల్లో తరుగులు ఉన్నాయని చెప్పడం, దొంగ లెక్కలు వ్రాశారని, తక్కువకు కాని ఎక్కువకు లెక్కలు వ్రాశారని చెప్పారు. పొలిటిక్స్‌కు గాని, యిండివిడ్యుయల్స్‌కు గాని పర్టిక్యులర్స్ ఆరుపులు యిచ్చారు. బైలాస్ ప్రకారం అది విరుద్ధం అని చెప్పడం జరిగింది.

Mr. Deputy Speaker :—Calling attention Notice given by Sri Salauddin Owaissi regarding the need for adding ten grace marks to the students who have failed in the VII Class Public Examination, is postponed.

PAPERS LAID ON THE TABLE

15th Annual Report for 1974-75 of the Tungabhadra Steel Products Ltd.

Sri J Vengala Rao :—Sir, I beg to lay on the Table a copy of the 15th Annual Report for 1974-75 of the Tungabhadra Steel Products Limited together with the Audit Report thereon for the year 1974-75 as required under Section 619 (A) (2) of the Indian Companies Act, 1956.

Mr. Deputy Speaker ;—Papers laid.

Presentation of Petition Regarding Supply of Yarn and Chemicals.

Sri V. Sikrishna;— Sir, with your kind permission, under rule 164 of the rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly. I present a petition signed by the Convenor of the Andhra Pradesh Chenela Sangham regarding supply of yarn and chemicals by the Textile Development Corporation.

(2) Sir, with your kind permission under rule 164 of the rules of Procedure and conduct of Business in the A. P. Legislative Assembly, I present a petition signed by the President and General Secretary (Sri Vanka Satyanarayana and Sri K. Sunder Rao respectively) of Andhra Pradesh Vyavasaya Karmika sangham, regarding the demands which should immediately be taken up for implementation by the Government.

Government Motions.

Constitution of the Committee on Public Accounts.

sri J. Vengala rao:— sir, I begto move:-

"That the members of this House do proceed to elect in the manner required by rule 250 of the rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legisvative Assembly 15 members from among their number to be Members of the Committee on Public Accounts for the financial Year 1977-78".

Programme of dates for elections to P. A. C., P. U. C. and Estimates Committee

"That this House recommends to the Andhra Pradesh Legislative Council that they do agree to nominate five members from Legislative Council to be on the Committee on Public Accounts of this House for the financial 1977-78".

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved.

Constitution of the Committee on Estimates:

"Sri J. Vengalarao:—Sir I beg to move;-

"That the Members of this House do proceed to elect in the manner required by Rule 232 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly 15 members from among their number to be members of the Committee on the Estimates for the financial year 1977-78".

"That this House recommends to the Andhra Pradesh Legislative Council that they do agree to nominate five members from Legislative Council to be on the Committee on Estimates of this House for the financial year 1966-78"

Mr. Deputy Speaker:..Motion moved.

Constitution of the Committee on Public Undertakings

Sri J. Vengala Rao:—sir, I beg to move:

"That the Members of this House do proceed to elect in the manner required by rule 365 of the rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly 15 members from among their number to be members of the committee on Public Under takings for the financial year 1977-78".

"That this house recomonds to the Andhra Pradese Legislative Council that they do agree to nominate five members from legislative Council to be on the Committee on Public Undertakings of this House for the financial year 1977-78 ".

Mr Deputy Speaker:—Motion moved.

ANNOUNCEMENT

re : Programme of Dates for Elections to P,A.C. P.U.C. and Estimates Committee

Mr. Deputy Speaker;—In accordance with the Regulations made by me for the conduct of elections, according to the principle of Proportional Representation by means of single tranferable vote, I fix the following programme on the dates for election to the Committee on Public Accounts.

PROGRAMME

1.	Last date for making nominations.	1-30 p. m. 4 7-1977 (Monday)
2.	Date of scrutiny of nominations.	11-00 a, m. 5-7-1977 (Tuesday)
3.	Last date of withdrawal of candidature.	1-30 p. m. 8-7-1977 (Friday)
4.	Date on which a poll shall, if necessary, be taken.	10-00 a. m. to 3-00 on Monday the 11th July 1977.
5.	Place of Poll	Committee Room of the Assembly Buildings.

In accordance with the regulations made by me for the conduct of elections accordiug to the principle of proportional representation by means of single transferable vote, I fix the following programme of date for election to the Committee on Public Undertakings.

PROGRAMME

1.	Last date for making nominations.	1-30 p.m. 4-7-1977 (Monday)
2.	Date of scrutiny of nominations.	11-00 a.m. 5-7-1977 (Tuesday)
3,	Last date for withdrawal of candidature.	1-30 p.m. 8-7-1977 (Friday)
4.	Date on which a poll if necessary, be taken	10-00 a.m. to 3-00 p.m. 11-7-1977 (Monday)
5.	Place of poll	Committee Room of the Assembly Buildings.

In accordance with the regulations made by me for conduct of elections according to the principle of proportional representation by means of a single transferable vote, I fix the following programme of dates for election to the Committee on Estimates for the year 1977-78.

PROGRAMME

1.	Last date for making nominations.	1-30 p.m. 4-7-1977 (Mondy)

2.	Date of scrutiny of nominations.	11-00 a.m. 5-7-1977 (Tuesday)
3.	Last date for withdrawal of candidature.	1-30 p.m. 8-7-1977 (Friday)
4.	Date on which a poll shall, if, necessary, be taken.	10-00 a.m. to 3-00 p m. on 11-7-1977 Monday
5.	Plaee of poll.	Committee Room of the Assembly Buildings.

GOVERNMENT BILL

The Rangaraya Medical College (Taking Over of Management) Bill 1977- 10-10 am

The Minister for Health (Sri K Rajamallu) ;—I beg to move for leave to introduce the Rangaraya Medical College (Taking over of Management) Bill, 1977.

Mr. Deputy Speaker —Motion moved.

The question is .

" That Leave be granted to introduce the Rangaraya Medical College (Taking Over of Management) Bill, 1977,"

The Motion was adopted, and the B ll was introduced

Mr. Deputy Speaker:—I am to announce to the House that amendments to the Rangaraya College (Taking Over of Management) Bill, 1977 will be received upto 3 p m. on 23rd June 1977.

Sri C. V. K, Rao :—It is better that the time is extended upto 5 p.m. because some of us will take some more time.

Mr. Deputy Speaker :—All right, it will be 5 O' clock.

Annual Financial Statement (Budget) for 1977-78.

శ్రీ సి వి.కె. రావు (కాకినాడ) :— అధ్యక్ష, ఈ శాసన సభ ఆఖరు దశలో పడినప్పుడు మనం ఈ బడ్జెటును చర్చిస్తున్నాము. ఇది బహుశ: ఆఖరు బడ్జెటు అయి ఉంటుంది. అందుకు సందేహం లేనే లేదు గత ఐదు సంవత్సరాల అనుభవాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకున్నప్పుడు చాలా బాధ్యతాయుతంగా ప్రభుత్వ విధానాలను శాసన సభ ముందు పెట్టవలసి ఉంది అట్లా చేయలేదు మామూలు పద్ధతిలోనే సాగిపోయింది. ఎంతో దబ్బు ఖర్చు చేస్తున్నాం. గతంలో ఫలితాలు ఎట్లా ఉన్నాయి, అనుభవాలు ఎట్లా ఉన్నాయనేది ఈ బడ్జెటు ఎక్కడా ప్రతిబింబించలేదు. ప్రజా స్వామిక వ్యవస్థ మూల లక్ష్యం మనుష్యులు పదవులు పొందడమే కాదు. ప్రజల జీవిత పరిస్థితులను

మెరుగుపరచడానికి ప్రజల ప్రాతినిధ్య సంస్థ యైన శాసన సభ ప్రధాన బాధ్యతగా వ్యవహరించవలసి ఉంది. అందుకు బాధ్యత ప్రధానంగా అధికారంలో ఉన్న ప్రభుత్వానిది అని నేను నొక్కిచెబుతున్నాను ప్రతిపక్షం నుండి ఈ విషయమై ఎంత చెప్పినప్పటికి ప్రభుత్వ పక్షానికి బలం ఉంది కనుక సరకు చేసే పరిస్థితిలో లేదు ఇప్పుడు దేశంలో జరుగుతున్న అద్భుతమైన మార్పులను అవగాహన చేసుకుని రాజకీయ నాయకత్వాల వల్ల కాకుండా ఈ మార్పులన్నీ ప్రజల చైతన్యం మండి ఉద్భవించాయి అన్న విషయాన్ని ఇక్కడ అధికారంలో ఉన్న మనుష్యులు గుర్తించారా అని అడుగుతున్నాను. గుర్తించలేదు. ఈ శాసన సభకు నాయకుడుగా ఉన్న ముఖ్య మంత్రి పైన 21 ఆరోపణలు వచ్చాయి వాస్తవానికి అవి అన్నీ విచారణ దశలో ఉన్నాయి. ముఖ్య మంత్రి గానే కాకుండా ఒక నాయకునిగా తన బాధ్యతలను నిర్వహించ లేదంటే మొత్తం శాసన సభకు పరిపాలనా వ్యవస్థకు కళంకం. ఇటువ టి పరిస్థితులలో వారు లీడరుగా కొనసాగడం కూడదు న్యాయ రీత్యా చూచినా ధర్మ రీత్యా చూచినా ప్రజాస్వామిక సూత్రాలకు అనుగుణంగా తాను తప్పుకుని ఈ ఆరోపణలలో నిజం లేనట్లయితే తాను తప్పుకుని విచారణకు సంపూర్ణమైన అవకాశాలు కలుగచేయాలి కాని బాధ్యతలో ఉండి విచారణ జరిపించడం అంటే శాసన సభకే కళంకం. ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థలో మనుష్యులు ప్రధానం కాదు, ప్రజలే ప్రధానం. ప్రజలపై బాధ్యత వహించే వ్యక్తులు ఏ పరిస్థితులలో ఎంత వరకు బాధ్యులుగా ఉండాలి, ఎంత వరకు బాధ్యులుగా ఉండాలి, ఎంతవరకు తప్పుకు తిరగాలి అనే అంశము తాము నిర్ణయించలేని పరిస్థితులలో అక్కడ ఆధిపత్యంలో ఉన్న పార్టీ నిర్ణయించవలసిఉంది ఎందుచేత ఈ విధంగా చేయలేదంటే ఆధిపత్యంలో పార్టీయే బాధ్యులని చెప్పవలసి ఉంది. ఆధిపత్యంలో ఉన్న పార్టీ అవినీతిని ఆశ్రిత పక్షపాతాన్ని లంచగొండితనాన్ని ప్రోత్సహించి పరిపాలనా విధానం స్వప్రయోజనాలకు ఉపయోగించే దారిలో పోయింది. తమలో బాధ్యత కలిగిన నాయకునిపై కొన్ని ఆరోపణలు విచారణ జరిగినప్పుడు ఎందుకు ఆయననే నాయకునిగా కొనసాగిస్తున్నారు ? ఏ మూల సూత్రాలపై ఈ వ్యవహారం సాగిస్తున్నారని అడుగవలసి ఉంటుంది. పాలక యంత్రాంగం ప్రజల నుండి తప్పి ప్రజలపై పెత్తనం చేసే యంత్రాంగంగా తయారైనది. ఆ మార్గంలోనే ముందుకు పోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారని ఛార్జి పెట్టవలసి ఉంది. ఇప్పటికైనా అధికారంలో ఉన్న పార్టి తమ బాధ్యతను గుర్తించి తమ నాయకునిపై ఆరోపణలు వచ్చినప్పుడు ఆయనను అధికారంనుండి తప్పించి ఆయనను సమర్థించుకోవచ్చును లేకపోతే శాసన సభకే కళంకం వస్తుంది. మరొక మార్గం ఉంది. దానిని చర్చించడానికి అవకాశం తీసుకునే అవకాశం ఉంది. దానిని చర్చించడానికి అవకాశం తీసుకునే అవకాశం ఉంది. ఇది దాచివే స్తే దాగే వ్యవహారం కాదు కనుక ప్రక్కకు తప్పుకోవలసి ఉంటుంది. ఇక్కడ మనం ఎవరం కూర్చున్నప్పటికి ప్రజలకు న్యాయమైన ధర్మమైన కార్యక్రమాలు నడిపించడానికి కూర్చున్నాం కాని అధికారాలను ఇష్టం వచ్చినట్లు చెలాయించడానికి కాదు. ఇది రుజువైనది. ఈ దేశంలో నిరంకుశ విధానం చెల్లడానికి వీలులేదనే అంశం ఎన్నికలలో రుజువైనది. నిరంకుశ విధానం చెల్లడానికి వీలులేదని తీర్పు ప్రజలు ఇచ్చారు. ప్రజల తీర్పును గమనించిన మీదట ఏ పార్టినవా ఏనాయకత్వమైనా కళ్లు తెరవవలసిన అవసరం వచ్చింది.

10-20 a.m.

పార్లమెంటుగాని, శాసనసభగాని ప్రజలనుండి ఉత్పన్నమైనటువంటి ఈ సంస్థలలో నిష్పక్షపాతంగా ఈ విషయాలు చర్చించనక్కరలేదా? అని నేను అడుగుతున్నాను. ఇది ఏదో రెండు వర్గాలకు, రెండు పార్టీలకు, రెండు గ్రూపులకు మనుష్యులకు మధ్యనగాని, ఇలాంమధ్యనగాని నాగే వ్యవహారం కానేకాదు. అది అంతా ప్రజలకు సంబంధించినటువంటిది ! ప్రజలకు జవాబుదారీగా ఉండవలసినటువంటి ఈ ప్రజాస్వామిక విధానంలో ఇటువంటి జవాబుదారీగా ఉండవలసినటువంటి ఈ ప్రజాస్వామిక విధానంలో ఇటువంటి అవాంతరం, ఇటువంటి అవినీతి ఆరోపణలు ఇటువంటి అక్రమాలను గురించిన ఆరోపణలు వచ్చినప్పుడు తన విధ్యుక్తధర్మాన్ని నెరవేర్చాలా వద్దా? నిజమే. అక్కడనుంచి కొంతమంది ఈవైపుకి రావచ్చును. ఈవైపునుంచి కొంతమంది అక్కడకు పోవచ్చును ఆ విషయాలు అంత ప్రధానము కాదు. ఈక్కడ బాధ్యతల స్థానంలో ఉన్నటువంటి మనుషులకు బాధ్యత ఉన్నదా లేదా అని అడుగుతున్నాను. నిజానికి మనం ఒక సంవత్సరము ఆదినుంచీ ఉన్నాము ఇందిరాగాంధి రెండవత్సరాలు చేసింది, అధికారంలో ఉన్నపార్టీ బలంతో గెలుపు పొందించింది. ఇపుడు ఈ అధికారం సరిఅయినదికాదు అని అభిప్రాయం ఉన్నది కనుక ఆ పార్టీ ఆకారణ్యాంగం మారినతోడనే అధికారంలోనుంచి తప్పుకోవాలి. నూతనమైన శాసన భలను ఎన్నుకోవలసిఉంటుంది. అవి ఎప్పుడో వస్తాయి. అవి త్వరలోనే వస్తాయి. కాని ఈలోగా కొంతమంది రాజకీయ వాదులు గవర్నరు పరిపాలన తీసుకురావాలని అంటున్నారు. అది నేను అంగీకరించలేను. ఎందుచేతనంటే ఒక్కమనిషి పరిపాలనగాని ఒక పార్టీపరిపాలనగాని అది నిరంకుశంగా ఉంటుందని ఈ దేశంలో రుజువుఅయిపోయింది. ఎందుచేతనంటే పదవిని సంపాదించుకొని పదవి ద్వారా తనవర్గాన్ని బలపరుచుకొని ప్రజలను దోపిడీ చేస్తూ సమాజాన్ని దోపిడీచేసే విధానంగా తయారయింది. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఏ వర్గం కూడా నిరంకుశత్వాన్ని ప్రోత్సహించడానికి వీలులేదు. ప్రభుత్వం పైన విశ్వాసంలేని పక్షంలో ఆ ప్రభుత్వాన్ని దించివేయాలి, ఆ ప్రభుత్వం ప్రజలయడల తమ బాధ్యతను నిర్వర్తించలేదని ప్రజావాక్కు బయలుదేరినపుడు ఆ ప్రభుత్వము దిగిపోవాలి. ఆ పార్టీ బలంగా ఉన్నది అని అనేటట్లయితే వేరే మనుష్యులను ఎన్నుకోవలసిఉంటుంది. గత 30 సంవత్సరాలలో దురదృష్టవశాత్తు కాంగ్రెసు నిరంకుశత్వంగా వ్యవహరించడంవల్ల మనం ఈ అగచాట్లలో పడ్డాము. దేశము అశాజనకంగా ఉందని దేశంలో ఒక నూతన విధానం ఉద్భవిస్తుందని నేనుచెప్పడం లేదు చాల క్లిష్టపరిస్థితిలో ఉన్నాము. యిప్పుడు ఆశాజనకమైన విషయం ఒక్కటే. ప్రజలు చాల మెలకువతో ఉన్నారు. అందుచేత ప్రజల యడల సంపూర్ణమైన విశ్వాసంతో ఆ ప్రజల యొక్క సమస్యలను పరిష్కరించవలసి ఉంటుంది. బడ్జెట్ వ్యవహారం ఇట్లా సాగిపోతోంది. ఎక్కడో ఒక కోళ్ళ పాక పెట్టితే అందరికీ కోళ్ల పాకలు పెట్టినట్లే, ఎవరికో బీదలకు కొన్ని రొట్టిముక్కలు యిచ్చినట్లయితే దేశం అంతటా ఇచ్చినట్లే, ఎక్కడో పది మంది గుడిసెలు వేసుకోడానికి యిళ్ళస్థలాలు యిచ్చినట్లయితే దేశంలో అందరికీ యిచ్చినట్లే ఒక కోటి రూపాయలు పంచినట్లయితే అందరికీ డబ్బును అందజేసినట్లే చెప్పకుంటున్నారు. కనుక యిటువంటి అసత్యాలు అతిశయోక్తులు చూపినప్పటికీ కూడా నిజానికి చూసినట్లయితే యీ

దేశ లో ఉన్న సామాన్య ప్రజలు మధ్యతరగతి ప్రజలు, కార్మికుల కర్షకుల చిన్న వాళ్ళ స్థితి యెట్లా ఉంది ? నూటికి 80 మంది తిండిలేకుండా మలమల మాడిపో తున్నారు. వాస్తవమే. యిక్కడ లెక్కల ప్రకారం పంటలు బాగా పండాయి ఒకవేళ ఒక సంవత్సరం పంటలు బాగా పండక పోయినా తట్టుకోడానికి అవకా శాలు వున్నాయని విపరిస్తున్నారు. కాని యిది అంతా సామాన్య ప్రజల అందు బాటులో లేనేలేదు యీనాడు దేశంలో ఏ పట్టణం తీసుకున్నా ఏ గ్రామం స్రీచ కున్నా నూటికి 80 మంది ఒక పూటే తిని ఒక పూట పస్తు ఉంటున్నారు దీని కంతటికీ కారణం ప్రభుత్వ అధిపత్యంలో వున్న మనుష్యులు తమ వర్గ ప్రయోజ నాలని బలపరుచుకోవడం. కనుక యిది మారవలసి ఉంటుంది, యిది మారితే తప్ప యీ దేశానికి క్షేమం లేదు. ఇది యిప్పుడు సుస్పష్టం అయింది ఇది చర్చనీ యాంశము కానేకాదు. యీ ప్రభుత్వయంత్రాంగంలో కేంద్రం నుంచి క్రింద వరకు అధికారంలో వున్న మనుషులు కోట్లకొద్ది డబ్బును కొల్లకొట్టారు. అది కాదనకలరా ? అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేశారు. అసత్యాలు పలుకుతూ వున్నారు అనే విషయం సుస్పష్టం అయిన మీదట ఈ ఆఖరి దశలో ఏనం బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టేప్పుడు ఆతి నిష్కర్మషంగా ప్రవేశపెట్టాలి, మంత్రిగారు యిది అంతా పట్టించుకోలేదు. ఇది ఏదో మామూలు చర్చనీయాంశముగా ఉన్నది కనుక ఈ ప్రభుత్వమే మారితే తప్ప వీలు లేదు. ఈ ప్రభుత్వానికి బలం ఉన్నది. తెలుసు ఎందుకంటే పార్లమెంటు ఎలక్షన్సులో కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఇక్కడ యెక్కువ సీట్లు వచ్చాయి కనుక రేపు సంబ్లీ ఎలక్షన్సు వచ్చినట్లయితే మరల కాంగ్రెసుకి యెక్కువ సీట్లు వస్తాయని ఆనుకుంటున్నారు. అది అంత సులువు కాదు. పార్ల మెంటు ఎలక్షను ఏ పరిస్థితిలో జరిగిందో అక్కడ కూర్చున్న సభ్యులకు తెలుసు విపరీతమైన లంచగొండితనముతోను, రౌండవది పోటీ చేసిన వ్యక్తులకు సరిఅయిన బలం లేని కారణం చేత ఆ పరిస్థితులలో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధిపత్యములోనికి వచ్చింది. కాని తిరిగి ఎన్నికలు వచ్చినట్లయితే కాంగ్రెసుపార్టీ ఆధిపత్యములోనికి రాదు. కాంగ్రెసుపార్టీ రోజులు ఆఖరు అయిపోయాయి. ఎందుచేతనంటే దేశం మొత్తం మీద నూతనమైన పరిపాలన విధానాలు కావాలి అనేది ప్రజలు ఇచ్చిన తీర్పు. కేంద్రంలో జనతా పార్టీ వచ్చింది. అది వివిధ పార్టీల సమ్మిశితం అయినప్పటికీ దేశంలో ఒక సమైక్యతా ఉద్యమం రావాలి తద్వారా సమస్యలు పరిష్కరించబడాలి అనేది సుస్పష్టమైంది. అయితే ఏ వర్గానికి చెందినది రావాలి కష్టించేవర్గానికి చెందినది రావాలా ఏ ప్రజలు అయితే కష్టాలకు అహుతి అయి పోయారో ఏ ప్రజలు అయితే పంటలు పండించినా పనులుచేసినా కష్టపడినా తిండి పనిపాటలు లేకుండా పోయారో ప్రజలకు సంబంధించిన ప్రభుత్వం రావాలా లేక పోతే బలహీనవర్గానికి చెందిన ప్రభుత్వం రావాలా ? ఈనాడు దేశం సోషలిజం వైపుకు పురోగమించే ప్రభుత్వం కావలసివుంటుంది. కనుక ఇపుడు ఒక ట్రాన్సి షన్ స్టేజీలో ఉన్నాము. ప్రజాస్వీకం ప్రధానమైనటువంటి ఉద్దేశం ఈనాడు ఈ దేశంలో సంపన్న ప్రజలకు అందుబాటులో ఉండవలసిన వ్యవహారంగా ఉండాలి గాని సగటు కొద్దిమంది కొల్లకొట్టుకునే విధానంలో ఉండడానికి వీలులేదు అనే విషయం ఈ ఎన్నికలు సుస్పష్టం చేశాయని నేను భావిస్తున్నాను. ఇకపోతే ఈ కొద్ది రోజులో ఈ ప్రభుత్వం పూర్తిగా భవిష్యత్తిని ఆరికట్టడానికి శ్రద్ధ తీసుకుంటుందా

అని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం అవినీతిని అరికట్టడానికి తగినంత శ్రద్ధ తీసుకునే స్థితిలో లేదు. శాసనసభలో ఈనాడు పార్టీల ప్రమేయం లేకుండా దేశంలో అవినీతిని అరికట్టడానికి ఒక బ్రహ్మాండమైన ఉద్యమం బయలుదేరాలని నేను హెచ్చరిస్తున్నాను.

ఆహారపదార్థాల ధరలు పెరిపోతున్నాయి. తగ్గలేదు దీనికి బాధ్యులు 10-30 a.m.
కేంద్రప్రభుత్వము కాని ఈ ప్రభుత్వము కాదని, కేంద్రములో మరొక పార్టి ప్రభుత్వము వుండికనుక ఈ ప్రభుత్వానిది కాదన్నట్టు ఆర్థికమంత్రిగారు తన ఉపన్యాసములో వివరించినారు. ఇది చాలా హాస్యాస్పదము. ఏ రెండు రోజులు అధికారములో ఉన్నప్పటికి ప్రజలకు చౌక ధరకు ఆహారపదార్థాలను అందుబాటు చేయవలసిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వముపైన కూడ వుంది. నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరి చడానికిగాని, నిరుద్యోగుల కుటుంబాలకు ఆదాయమును కలుగచేయడానికి కాని తగిన కృషి చేయాలి వారి జీవనానికి కనీసమైన ఆదాయమును కలుగచేయాలి. నిరుద్యోగ భృతిని ఏర్పాటు చేయడానికి తక్షణమే చర్యలు తీసుకోవాలి. నిరకుశ విధానముతో మునిసిపాలిటీలలో, పరిషత్తులలో పరిపాలన సాగిపోతున్నది. అధికారులు స్పెషల్ ఆఫీసర్లుగా వున్నారు. దీనివల్ల అక్కడ అన్యాయాలు, అక్రమాలు జరుగుతున్నాయి ప్రజాప్రాతినిధ్య సంస్థలు అధ్వాన్నముగా సాగుతున్నాయి. వెంటనే వాటికి ఎన్నికలు జరగాలి, ఎన్నికలు జరగడానికి అడ్డు ఏమీ లేదు. పరిధానముగా ఈ దేశములో పరుల సొత్తు దుర్వినియోగము చేయడం, అక్రమాలు చేసి సంపాదించడమే కాకుండా వేరొకమూల మనుష్యుల ప్రాణాలను అపహరించిన ఉదంతాలు వున్నాయి. వాటినుంచి తప్పుకొనడానికి వీలులేదు. పోలీసు డిపార్టుమెంటు కాని, మరొకటి గాని తప్పు చేసినట్లయితే దానిని బాధ్యత వహించవలసినది ప్రభుత్వము. ప్రభుత్వం యిచ్చే శాసనాలను బట్టి, ఆదేశాలనుబట్టి, సూచనలను బట్టి ఈ వ్యవహారము సాగుతున్నది. 1948లో వున్న పాలకవర్గాలు కమ్యునిష్టులను చంపారు ఇప్పటి పాలకవర్గము 1969 నుంచి నక్సలైట్స్‌ని చంపుతూ వస్తున్నది. ఈ పాలకవర్గ విధానము అంతా మనుష్యుల ప్రాణాలను అపహరించడం కిందనే జరిగింది. ఏ స్వరూపమునుంచి ఏ నియంతలు ఉయలుదేరుతారో చెప్పలేము. అక్రమాలను అరికట్టాలంటే ఆదుపులో వున్న మనుష్యులు కావాలి. కేంద్రమునుంచి రాష్ట్రము వరకు ఆదుపులో వున్న మనుష్యుల ఆర్డర్సునుబట్టి మనుష్యులను నక్సలైట్స్ కింద చంపడం జరిగింది. ఏదో పోలీసు ఎదోగి చేశాడు అంటే ఏదో ఒక ప్రమోషన్ కోసమో, మెప్పు కోసమో చేసి వుండవచ్చు కాని చంపే కార్యక్రమము మాత్రము పాలకవర్గ విధానమునుంచే వస్తుంది. పాలకవర్గాలను బాధ్యులుగా చేయవలసివుంటుంది. దేశములో ఆరాచకము బయలుదేరినపుడు, ఒక మనిషిని ఇంకొకరు చంపినపుడు బుజువుపరచాలి. అమాయకులను తీసుకుపోయి భయపెట్టి వారికి వున్న రాజకీయాధికారాన్ని, బలాన్ని, శక్తిని, పోలీసు బలగాన్ని ఉపయోగించుకుంటూ బుజువు చేసుకొంటున్నారు. సైన్యము మాత్రము వారికి దొరికిన మనుష్యులను చంపుతారా? ఇది చాల అక్రమమైన, ఘోరమైన, విషయము. ఏదీ దీనినంతా బుజువు చేసుకొనడానికి కమీషన్‌ని ఏర్పాటు చేశామనేది కాదు సమస్య. అధికారములో వున్న పాలకవర్గము దీనికి బాధ్యత వహించవలసివుంటుంది. ప్రాణాల

అపహరణకు బాధ్యులైనవారిని తక్షణమే అదుపులోకి తీసుకోవాలి. సాత్యసేకరణ జరగాలి. చాలా కష్టమైన కాలములో బ్రతికిస్తున్నాము. ఈ కష్టమైన కాలములో ఒక మంచి ప్రజాస్వామ్యము ఏర్పడ్డాలి. ప్రజలకు తిండి లేకుండా వుండడానికి వీలులేదు. ప్రజలు తమజీవన పరిస్థితులను మెరుగుపర్చుకోవడం ఎలా అని ఆందోళన పడుతున్న పరిస్థితులలో కొంతమంది పదవులకోసము పోట్లాడం సాగుతున్నది. దీనిని ఆదుపు చేయాలి. ఏ మార్గాన్ని అయినా అవలంభించి తద్వారా దేశాన్ని, ప్రజలను, ప్రజా ఉద్యమాలను వమ్ముచేసే పరిస్థితి వచ్చినది కనుక వెంటనే పాల వర్గము గురిస్తుందని ఆశిస్తున్నాను ముఖ్యమంత్రిగారు తన మంచి రీత్యా, ప్రజాస్వామిక మూలసూత్రాల దృష్ట్యా దేశములో జరిగిన అక్రమాలు, అవినీతి, మోసాలు, ప్రజలను పీడించడము, ప్రజల ప్రాణాలను అపహరించడము వంటి విషయాలను చక్కదిద్దడము దృష్ట్యా ఆయన తన పదవినుంచి తప్పుకోవడము మంచిది మరొక మంచి జవాబు చెప్పవలసివుంటుంది. ఇది చాలా అవసరమని చెబుతున్నాను. ఇక బడ్జెటు చెప్పాలంటే కల్లబొల్లి కబుర్లతో చాలా మాటలు నొర్లించారు. ఇది బ్రహ్మాండమైన అతిశయోక్తి వ్యవహారము క్రింద సాగుతూ వుంది. పాలు కొనుక్కొందామంటే కల్తీ పాలు డెయిరీ డెవలప్‌మెంటులో బ్రహ్మాండముగా ఆభివృద్ధి చెందుతున్నాయని చెప్పే అతిశయోక్తిని చూసి మనము సిగ్గుపడాలి. అట్లాగే మత్స్య పరిశ్రమ నీటిపారుదల స్కీములు, విద్యుచ్ఛక్తి పథకాలు, వీళ్ళ అన్ని విషయాలు అతిశయోక్తులతోనే కూడుకొని వుంది. ఒ మూల మిగులు చూపిస్తూ పేరొకచోట లోటుబడ్జెటును చూపించారు. ఇదంతా ఒక గారడీ వ్యవహారము. లోటు ఎప్పుడు భర్తీ అవుతుందంటే, 6 కోట్లలోటును ఎక్కి చేయాలంటే పన్నులు వేయాలి. లేకపోతే డబ్బు ఎక్కడనుంచి వస్తుంది. దీనిలో పన్నులు ఏమీ లేవని మాయ కబుర్లు చెప్పి బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టారు. ఇప్పుడు యిచ్చే కోట్ల రూపాయలు దుర్వినియోగం చేయడమే కాకుండా 60 కోట్ల మేరకు పన్నులు విధించవలసివస్తుంది. అప్పటి వరకు వారు వుండరు. అందువల్ల ఎట్లా భర్తీ చేయదలచుకొన్నది ప్రభుత్వము స్పష్టము చేయాలి. ఎక్కడ పన్నులు వేయదలచుకొన్నారో స్పష్టము చేయాలి. ప్రజలు చాల పోరాటములో వున్నారు తిండి లేకుండా వున్నారు. నిరుద్యోగముతో బాధపడుతున్నారు ఈ నిరంకుశ వ్యవస్థలో ప్రజలు చాల అక్రమాలకు, అన్యాయాలకు గురి అవుతున్నారు. వీటిగురించి ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు నిష్పక్షపాతంగా మాట్లాడాలని హెచ్చరిస్తున్నాను.

శ్రీ సి. పీటర్ పాల్ :— అధ్యక్షా, ఆర్థికమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటును బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు తమద్వారా నిజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను. బడ్జెటు అనేది ప్రతి సంవత్సరం కూడ మార్చి నెలలో పెట్టుకొంటున్నాము. ఏ ప్రాంతానికి, ఏ కార్యక్రమానికి ఎంత అని బడ్జెటును పెట్టేటపుడే నిర్దేశిస్తాము. ఆ నిర్దేశించిన మొత్తాలు సక్రమముగా వినియోగించుకోడానికి, మనము అనుకొన్న ఆశయాలు, కార్యక్రమాలు నిర్వహించబడి ప్రజలకు అందుబాటు చేయడానికి వీలుగా కొన్ని సంవత్సరాలను ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము.

ఎప్పుడయితే బడ్జెట్ పాస్ అవుతుందో పాస్ అయిన వెంటనే ఫండ్స్ రిలీజ్ అయ్యేట్లుగా చూడాలి. ఆలస్యంగా రిలీజ్ చేయడంవల్ల కొన్ని డిపార్టుమెంటులలో, జిల్లాలలో డబ్బు ఖర్చుకాకుండా మిగిలిపోతున్నది. కొన్నిచోట్ల ఎక్సెస్‌గా ఖర్చుపెట్టేవి కూడా కన్పిస్తున్నాయి ఆ సంవత్సరంలో చేయవలసిన కార్యక్రమాలు ఎమిటో ఒక ప్లాను లేకుండా, డబ్బులేకుండా. వీటన్ని కార్యక్రమాలు మధ్యలో ఆగిపోయే పరిస్థితులు వుండకూడదని మనవిచేస్తున్నాను మనం అనేక సంవత్సరాల నుండి బలహీనవర్గాల అభివృద్ధి కోసం కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తున్నాము. వారి అభివృద్ధి కోరకు చేసే కార్యక్రమాలు కుంటుపడకుండా వుండాలంటే మన ప్రణాళికలో వారికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి. కాని బడ్జెటు చూస్తే అది తక్కువ కన్పిస్తున్నది. బడ్జెటు చూస్తే మనం పెట్టే ఖర్చులో ఎక్కువ భాగం నాన్ రికరింగ్ క్రింద పోతున్నది, అధికారుల, సిబ్బందుల, ఇతర పరికరాల క్రిందనే ఎక్కువ ఖర్చు కనిపిస్తున్నది. పరిశ్రమల విషయం చూస్తే చిన్న చిన్న పరిశ్రమలకు, కుటీర పరిశ్రమలకు మనం ఈ బడ్జెటులో ఎక్కువగా ఇవ్వలేకపోతున్నాము. డబ్బు వున్నవారికే పరిశ్రమలు పోతున్నాయి. బ్యాంకు కు పోమే ఇవ్వగలిగినవారికే బ్యాంకులు లోన్లు దొరుకుతున్నాయి తప్ప బలహీనవర్గాలవారికి, వెడ్డ్యాల్డు కులాలవారికి బ్యాంకులు ఇస్తున్న సహాయం అంటూలేదు. షుగర్ ఫ్యాక్టరీకు నాలుగు కోట్లు ఎక్కువగా ఇచ్చామన్నారు. ఇవన్నీ ఒకే ప్రాంతములో కేంద్రీకరించబడుతున్నాయి. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో, ముఖ్యముగా వెనుకబడినవారుగల ప్రాంతాలలో ఎక్కువ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక పశుపోషణకు కేటాయించిన డబ్బు చూస్తే అందులో ఎక్కువ డబ్బు సిబ్బంది కొరకే, హాస్పిటల్సు నిర్వహణకే ఖర్చు పెట్టబడుతున్నది కాని మందుల కొరకు ఎక్కువ డబ్బు ఖర్చు పెట్టబడడంలేదు. 10-40 a m

ఇక భూగర్భ జలాల విషయం వుంది. హరిజనులకు, గిరిజనులకు, ఇతర వెనుకబడినతరగతులవారికి మనం భూములు కేటాయిస్తున్నాము. కాని వారు తమకిచ్చిన భూములు అభివృద్ధిచేసుకోలేకపోతున్నారు. భూగర్భ జలాలకు సంబంధించిన అధికారులు కాని, కార్పొరేషన్ కాని వీరికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యత ఇచ్చి వారికి ఇవ్వబడిన బంజరు భూములను అభివృద్ధి చేసుకొనే సౌకర్యాలు కలుగచేయాలని కోరుతున్నాను. నాగార్జునసాగర్ ఏరియాలో నీరు ఇవ్వని ప్రాంతాలు వున్నాయి, హరిజన, గిరిజనులు వున్న ప్రాంతాలలో భూములు నీరు అందడము లేదు. చెయిలెండ్ అని కొంతకాలం, కమాండబుల్ ఏరియా అని కొంతకాలం చెప్పారు. వీటిని తొందరగా అభివృద్ధిచేయాలని కోరుతున్నాను.

ఇక విద్య విషయం చూస్తే ఒకటినుండి అయిదవ తరగతి వరకు 62 వేల మంది బాలురు, 69 వేల మంది బాలికలు, 6-7 తరగతులలో 88 వేల మంది బాలురు, 88 వేలమంది బాలికలు అదనంగా వున్నారని విద్యామంత్రి చెబుతున్నారు. అదనమైన ఉపాధ్యాయులు వస్తున్నారా అని అడుగుతున్నాను. అదనముగా ఎంతమంది ఉపాధ్యాయులను నియమిస్తున్నారు. ఎన్ని పాఠశాలలు కొత్తగా పెడుతున్నారు. వున్న పాఠశాలల్లో తగినంత సిబ్బంది వున్నదా లేదా అనే విషయాలు కూడా పరిశీలించాలి. హరిజన, గిరిజనవాడలలో వున్న

స్కూల్సును తీసివేసి గ్రామాలలో వున్న పాఠశాలల్లో కలపడంవల్ల హరిజన, గిరిజన పిల్లలు ఇక్కడకు వచ్చి చదువుకోలేకపోతున్నారు. 22,552 లక్షల హరిజన వాడలలో ఉర్దూమీడియం పాఠశాలలు పెడుతున్నామని చెప్పుతున్నారు. అక్కడకు అవసరమైన కేటాయింపు లేదు. ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించి హరిజనవాడలలో ఎక్కువ పాఠశాలలు ఏర్పాటు చేయాలి. చాలా పాఠశాలలకు గ్రౌండ్సు కాంపౌండు కావడంలేదు. పిల్లలకు స్కాలర్‌షిప్స్ అందటంలేదు. పాఠ్యపుస్తకాలు దొరకడంలేదు. పిట్ట్‌నగటి నిష్పత్తిలో అందించి విద్యావకాశాలు ఎక్కువ చేయాలని కోరుతున్నాను. బలహీనవర్గాల సంక్షేమం గురించి చెప్పారు. వారికి ఇండ్ల స్థలాల నిమిత్తం 5 కోట్లు కేటాయించామని చెప్పారు. ఇండ్ల స్థలాలు ఇవ్వవలసినవారు ఎంతమంది వున్నారో డిపార్టుమెంటులో లెక్కలు లేవు. చెట్ల క్రింద వుండేవారు చెట్ల క్రిందనే వుంటున్నారు. 5 కోట్లు 21 జిల్లాలకు సరిపోదు కనుక ఆ మొత్తాన్ని పెంచాలని కోరుతున్నాను.

పాడి పరిశ్రమ గురించి చెప్పాలంటే కార్పొరేషన్స్ గేదెలను సప్లయి చేస్తున్నారు. అప్పులలో వున్న వేదప్రజానీకాన్ని ఇంకా అప్పుల్లో ముంచటానికే అవి ఉపయోగపడుతున్నాయి. పాలు తీసుకొనే ఏజన్సీ సరిగా లేదు. తమకు ఇష్టమైన గేదెను కొనుక్కోటానికి వీలులేదు. తమకు తెలిసిన డాక్టరు ఇచ్చే సర్టిఫికెట్ చెల్లదు, తెలియని డాక్టరు ఇది మంచి గేదె అని సర్టిఫికెట్ ఇస్తే తప్ప గేదెను కొనుక్కోటానికి వీలులేదు. బ్యాంకువారు మాత్రం అప్పు తీర్చాలని వత్తిడి తీసుకువస్తున్నారు. కనుక ప్రభుత్వమే సొసైటీలద్వారా ఇచ్చి, ఆప్పులు చేయాలని కోరుతున్నాను.

ఈ మధ్యన కేంద్రప్రభుత్వమువారు సివిల్ రైట్సు కమిటీ వేసి రాజ్యాంగ రిత్యా ఏర్పడిన హరిజన, వెనుకబడినవర్గాల కమీషనును ఎబాలిష్‌చేసే ప్రయత్నం చేశారు. రాజ్యాంగంలో ప్రొవైడ్ చేయబడిన రక్షణను కబళించడానికి ప్రయత్నము చేయకూడదు. హరిజనులు, వెనుకబడినవర్గాలవారు యిని మరచిపోరు. ఇప్పుడున్నటువంటి అవకాశాలకు మించి ఎక్కువ అవకాశాలు కల్పించి వారి ఆర్థికాభివృద్ధికి ప్రయత్నం చేయాలి. వారి అభివృద్ధికి పాటుపడకపోతే ఏ ప్రభుత్వము నిలబడదు. ఏదో జరుగుతుందని ఎవరు ఉబ్బి పోవద్దని మనవిచేస్తున్నాను. కాంగ్రెసుపార్టి, ప్రభుత్వం, 20 సూత్రాల సిద్ధాంతానికి కట్టుబడి దాని ద్వారా బలహీనవర్గాలవారికి కావలసిన సహాయం చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. దాని ప్రాతిపదికగా, కార్యక్రమాలలో వెనుకంజచేయకుండా, ఎంత త్వరగా ప్రజల ముందుకువెళ్ళి వారి సహకారము తీసుకుంటామో అంత ఆత్మవిశ్వాసం కలిగించిన వారము అవుతాము. పోతే బలహీనవర్గాలవారికి బుల్‌డోజర్సుసప్లయిచేయాలంటే కష్టంగా వుంది, మూలప్రాంతాలకు తీసుకుపోవలసివుంటుంది. అంత ఖర్చును భరించే స్థితిలో లేదు, ప్రభుత్వం వారికి చౌకగా వారి పొలాలకు చేరునట్లు చేసి వారి పొలాలమ పాగుచేసుకోడానికి అవకాశం కల్పించాలి. సహకార సంఘాలను ఎమ్మార్జేమేట్ చేస్తామన్నారు. వయబుల్, నాన్ వయబుల్ వున్న చిన్న చిన్న గ్రామాలలో శాఖాదాలు ఏర్పడుతవి. ఒక సంవత్సరము వాటికి [illegible] లాభదాయక పద్ధతిలో పనిచేస్తున్నదా లేదా అనేది చూడాలి. ప్రతి

గ్రామములో సహకార సంఘము అవసరం. ఒక ఊరిలో వున్న సహకారసంఘ సభ్యుడు మరో ఊరిలో లోను తెచ్చుకోడానికి, కార్యక్రమాలు నిర్వహించుకోడానికి అనేక యిబ్బందులకు గురిఅవుతున్నాడు. అల్లా జరుగకుండా చూడాలి. పోతే ల్యాండు మార్టిగేజ్ బ్యాంకుల కార్యక్రమాలు యిప్పుడు ఏమీలేవు. వాటికి శాఖలు ప్రవ్వడం, ల్యాండు రిక్లమేషను వుంటుంది. అవి లేనందువల్లె ప్రజలు అవసరం అయిపోయారు. స్థానిక సభ్యులు ఎన్నుకోబడిన సంస్థ, మరి కమర్షియల్ బ్యాంకుల్ చేసే కార్యక్రమాలలాగా, యివి ఒలహీనవర్గాలకు తోడ్పడే విధంగా కార్యక్రమాలు చేపట్టు చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

*శ్రీ మద్దూరు సుబ్బారెడ్డి (నందికొట్కూరు) :—అధ్యక్షా, ఆర్థిక మంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టినటువంటి బడ్జెట్ చాలా సంతృప్తికరంగా వుంది. కమర్షియల్ క్రాప్స్‌పైన బొత్తిగా పన్ను తీసివేయడం తెలంగాణా రాయలసీమల మధ్య తరగతి రైతుల తరఫున కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాను రంగారెడ్డిగారు పంచాయతిరాజ్ మినిస్టరుగా ఉన్నప్పుడు పంచాయతిరాజ్‌ను వుద్ధరించారు, యీనాడు చాలా డిచేరియేట్ అయిపోయి అసంతృప్తికరంగా తయారు అయింది. ఇందులో పంచాయతిరాజ్ విషయం ఎక్కడా మెన్షన్ చేయలేదు. జిల్లాలో కలక్టరు ఆఫీసులో ఎంత సిబ్బంది వుందో పంచాయతిరాజ్ జిల్లా పరిషత్తులలో అంత సిబ్బంది వుంది. అలాంటిదాన్ని గురించి మెన్షన్ చేయకపోవడం విచారకరము. అవసరము లేనిదానికి డబ్బు ఖర్చుపెట్టడం జరుగుతున్నదీ, అన్నింటికి అవసరమైన పంచాయతిరాజ్‌కు ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేయకపోవడం కష్టంగా వుంది. ప్రజలతో కలిసివుండే డిపార్టుమెంటు ఒక సమితిలో ముగ్గురు సూపర్వయిజర్సు వున్నారు, ఒక సూపర్వయిజరుకు 50 లక్షల వర్కు వుండాలి, ఎ. ఇ. 50 లక్షల వర్కు చూపించాలి. పంచాయతిరాజ్‌కు ఒక కానీ లేకుండా డిమాండు వున్నది. వారి జీతభత్యాలకే సరిపోతుంది. ఇప్పటికి అయినా మంత్రిగారు ఆలోచించి ఒక ప్రత్యేకత ఏర్పాటుచేసి కొంత డబ్బు కేటాయించడము అవసరమని భావిస్తున్నాను. లేకపోతే ఆ డిపార్టుమెటు దండుగ అని చెప్పడములో సందేహంలేదు, కలెక్టరు స్పెషలు ఆఫీసరుగా పనిచేస్తున్నారు, నాన్ అఫిషియల్స్ ప్రాధాన్యత తగ్గించారు, ఎమర్జన్సీ వచ్చినతరువాత పంచాయతిరాజ్ నిరర్థకం అయింది, ఇటీవల ఎడ్వయిజరీ కమిటీని వేశారు. వారికి ఎలాంటి ప్రమేయంలేదని స్పెషల్ ఆఫీసరు మందలించడం జరిగింది. మంత్రిగారు ప్రిసైడ్ చేశారు. దాని గురించి ఏదైనా తీర్మానం చేస్తే కేబినెట్ లెవెలులో ఏమి యిబ్బంది వస్తుందోనని వూరుకోవడం జరిగింది. స్పెషల్ ఆఫీసరు డిక్టేటరుగా తయారు అయినాడు. చిన్న ఉదాహరణ చెబుతాను. ఒక ఎగ్జిక్యూటివ్ యింజనీరు మూడు లక్షల రిసీట్సు, మూడు లక్షల ఎక్స్‌పెండిచరు అని ఒక లిస్టు యిచ్చాడు. ఏ పాలూకాలో ఏ పనిమీద ఖర్చుపెట్టారనేది అందులో వివరించబడలేదు. దాని గురించి అడిగితే స్పెషలు ఆఫీసరు పలుకకుండా వున్నాడు. ప్రభుత్వానికి ప్రాయండి, అధ్వయిజరీ తీర్మానంచేస్తే అమలు జరగకపోతే వాటు ఆల్టర్నేటివ్ అనేదానిని గురించి అంచే అది ప్రాసినట్లుగా లేదు, మీరు డిక్టేటరుగా తయారు అయినా మాకు

కమ్యూనికేట్ చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. ఫిషరీస్ మినిస్టరుగారు ప్రిపైడ్ చేశారు. ఆ కాల్ మాకు కమ్యూనికేట్ చేయలేదు, యీ పరిస్థితులలో పంచాయతీరాజ్ నడుస్తున్నది. కార్యక్రమాలు చేయించడానికి డబ్బు లేదు. ప్రజలకు తోప్పడే విధంగా వేసే పరిస్థితి ఎప్పుడింది. ఇక రోడ్స్ అండ్ బిల్డింగ్సు విషయం చాలా సంతోషం. 8 కోట్లు యిప్పుడు పెంచారు. అయినప్పటికి ఆది చాలదు. వెహికల్స్ యింపా ముందున్న వాటికి రెండింతలు పెరిగినవి. పెవీ వెహికల్స్ పెరిగినవని, రోడ్స్ వెడల్పు తక్కువ అయిపోయింది, అందువల్ల యాక్సిడెంట్స్ జరుగుతున్నవి. రెండుమూడు కోట్లు ఎక్కువ చేస్తే బాగుంటుంది. సామాజిక సేవా కార్యక్రమాలకు బాగా యిచ్చారు. ఆవి నిదానంగా అమలు చేసుకోవచ్చు. కాలములుండి గార్డిమాల్లో రోడ్సు లేని పరిస్థితి వుంది. ఫామిన్ ఫండ్సునుండి వేసిన రోడ్సు రిపేరు చేయడానికి కూడా వీలు లేని పరిస్థితిలో వున్నవి. వీటిపైన కొంత ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టాలి. నారాయణరెడ్డిగారు ఎలక్ట్రిసిటి విషయములో రీమార్క్ చేశారు. ఎలక్ట్రిసిటికి సంబంధించి ముఖ్యమంత్రిగారు సెక్రటరీలు, అధికారులు సమావేశము జరిపినారు. 25 కె.వి.టాన్స్‌ఫార్మరు 8 మోటార్సు ఏ హెచ్ పి. పన్ చేయడానికి కెపాసిటి వుంటే యిప్పుడు 25 మోటార్సు ఎలా చేశారు. 8 రన్ చేస్తే సరైన ఖర్చు వస్తుంది. 25 మోటార్సు రన్ చేసినప్పుడు, అంత ఆదాయం ఏమైపోతుందనేది సమస్య డిపాజిట్సు, అవసరము లేకున్నా వసూలు చేస్తున్నారు. బిల్ కలెక్టరు వచ్చి ఒక గంట గ్రామంలో తిరిగి రైతుఇంటిలో లేడని
11-00 a.m. చెప్పి పెనాల్టీను వేస్తున్నారు. తరువాత డిస్‌కనెక్టు చేస్తున్నారు. డిస్‌కనెక్టు చేయకుండానే డిస్‌కనెక్టు చేస్తున్నామని కాగిత మీద నోటీసు ఇస్తున్నారు. వారిని డిపోజిట్సు కట్టమని అంటున్నారు. ఈ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డులో ఎన్నో ఎట్రాసిటీసు జరుగుతున్నాయి. వాటిని చెప్పాలంటే ఒక గంట పడుతుంది శ్రీ నారాయణ రెడ్డిగారు ఈ సబ్జక్టు పైన రిసెర్చి చేశారు. దీనిలో ఎక్కడ రెవిన్యూ వేస్టు అవుతున్నది. ఎక్కడ లీకేజి అవుతున్నదీ విచారించడానికి ఒక కమిటీని వేయమని మనవిచేస్తున్నాను. మంత్రిగారికి ఈ విషయాలు ఎందుకు తెలియడం లేదో అర్థం కాదం లేదు. ఒక్కడ పని చేసే ఉద్యోగులు మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకొని రావడం లేదా? విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరాలో రైతులు పడుతున్న బాధలను తొలగించడానికి ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలని పైనాన్సు మినిస్టరుగారిని కోరుతున్నాము. ఎందుకంటే వారికి కూడా జాయింటు రెస్పాన్సిబిలిటీ ఉంది. ప్రస్తుతం విద్యుత్ శాఖామాత్యులు సభలో లేరు సెలలోని 82 రోజులకు 30 మంది మంత్రులున్నారు మనకు. కాని ఎవరూ సభలో ఉండడం లేదు. ఏమీ తెలియని అమాయకులైన రైతులమీద వేసిన పన్నులు దారుణంగా ఉన్నాయి. దానికి ఒక కమిటీని వేయవలసిన అవసరం ఉంది. పిల్ఫరేజిని కంట్రోలు చేయడానికి మీటర్సు చెక్ అప్ చేయడానికి పోలీసు డిపార్టుమెంటునుంచి కొంతమంది ఆఫీసర్సును అక్కడ వేశారు. ఆది తప్పు. వేప పిల్ల నీటిలో ఈత నేర్చుకున్నట్లు ఉంది. అప్పుడే నేర్చుకోవి వచ్చి ఉంటాడు. వారివి వేయడం చాలా తప్పు. విద్యుత్ ఉద్యోగులుగా ఉన్న ఇంజనీర్సును రిక్రూట్ చేసి పిల్ఫరేజిని కంట్రోలు చేయక

పోతే చాలా నష్టం సంభవిస్తుంది. ప్రత్యేకంగా దీనిని చీఫ్ మినిస్టరుగారి క్రింద కాని చీఫ్ సెక్రటరీ గారి క్రింద కాని పెట్టుకోవాలి. పోనీ జిల్లాకు ఒక ఉద్యోగి వచ్చినా 20 మందిని పెనుకోవచ్చు. లేకపోతే నోరులేని రైతులు ఇబ్బందుల పాలౌతారు. ఇక ఎడ్యుకేషన్ విషయంలో జూనియర్ కాలేజీలకు విపరీతంగా ఇచ్చి ఉన్నారు. కాని అక్కడ ఉపాధ్యాయులు లేకుండా పోతున్నారు. అది చింతించవలసిన విషయం. ప్రతి సంవత్సరం ర్ మార్కులు తెలిపేవారు మోడరేషను క్రింద. కాని ఎందుచేతనో ఈ సంవత్సరం కలుపలేదు. మా దగ్గరనుంచి కొంత మంది పిల్లలు వచ్చి మొరపెట్టుకున్నారు. ఈ సంవత్సరం ఎందుకు ఆ మార్కులు కలుపలేదో విద్యామంత్రిగారు చెబితే చాలా సంతోషిస్తాము. జూనియర్ కాలేజీలలో 6 మాసాలనుంచి ఉపాధ్యాయులు లేని పరిస్థితి ఉంది. జిల్లా పరిషత్‌లో ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటు తరపున డిప్యూటీ సెక్రటరీలు ఉండేవారు 6 నెలల నుంచి ఒక డిప్యూటీ సెక్రటరీ పోస్టు నింపలేదు. మన ఫైనాన్సు పొజిషను బాగుండక నింపలేదా? వారు పని చేయరు అనుకున్నారా? ఇప్పుడు స్పెషల్ ఆఫీసర్సును వేశారు. ఆయన ఏమైనా సవ్యసాచా? ఆయనమీద ఇంత బరువు పెడితే ఏమి చేస్తాడు. జిల్లాలో కలెక్టరే ప్రభుత్వానికి ఒక అధినేతగా ఉన్నాడు. దేశం 200 సంవత్సరాల కాలం నుంచీ బ్రిటిషు కాలంనుంచీ త్రిపైర్ సిస్టంలోనే నడుస్తున్నది. జిల్లాలో కలెక్టరు. రాష్ట్రంలో ఒక ముఖ్యమంత్రీ, దేశానికి ఒక ప్రధాన మంత్రి. ఈ మూడు చేతులలో దేశం నలిగింది. ఇప్పుడు డెమాక్రసీ కూడా అలాగే ఉండిపోయింది. పన మంత్రులు అయినా దానిని మార్చలేక పోతున్నారు. మన స్టేటులో కలెక్టర్లకు ఇంత భారం పెట్టే బదులు కొంత తగ్గిస్తే బాగుంటుంది. శ్రీ లక్ష్మణదాసుగారు పంచాయతీ రాజ్ బిల్ను ఇంట్రడ్యూస్ చేస్తున్నామని పబ్లిక్ స్పీచెస్‌లో చెబుతున్నారు. డి.ఆర్.ఒ. పోస్టు అవసరమైనది. ఆ డి.ఆర్.ఒలను జిల్లా పరిషత్‌లలో ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్లుగా పెడితే కొంత ఇంప్రూవ్ కావడానికి వీలు అవుతుందేమో. ఇప్పుడున్న సెక్రటరీ కలెక్టర్ల దగ్గరకు కాగితాలు పట్టుకొని పోయి నిలబడడం, భయపడడం జరుగుతున్నది. కలెక్టర్ల లెవెలులో కూడా కరప్షను ప్రారంభమైంది అంటే చింతించవలసిన విషయం. దానిని చెక్ చేయకపోతే లోయర్ డివిజన్ గుమాస్తాలలో

ఎలా ఉన్నదంటే ? ఎంప్లాయిమెంట్ సిచ్యుయేషన్ చాలా చోట్ల ఉన్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి కూడా తీసుకొని పోయారు దానిపైన ఎలాంటి శ్రద్ధ తీసుకోకుండా ఉండడం చూస్తే మాలాంటి అనుభవం ఉన్న ఎమ్.ఎల్.ఎలు ఉండడం దండగ అనిపిస్తున్నది. దానిని కొంచెం చెకప్ చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. నా నియోజక వర్గంలో మధ్య తరహా నీటిపారుదల పథకం ఒకటి వేశారు. దానికి 20 సంవత్సరాలనుంచి ఆ పథకం చేస్తూ ఉంటే ఇప్పుడు పని జరిగింది. ఈ సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రి గారికి అభినందిస్తున్నాను. దాంకి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు క్లియరెన్స్ రాకుండానే పునాదిరాయి వేసి 10 లక్షల రూపాయలు ఎలాట్‌మెంటు ఇచ్చారు. దాంకి కావలసిన కోట్ల రూపాయలు స్టేటు గవర్నమెంటు నుంచి ఇచ్చి చేస్తామని—సెంట్రల్ గవర్నమెంటు చేయకపోతే అని బోల్డు స్టెప్ తీసుకొని పునాదిరాయి వేశారు. ఆ 10 లక్షలు ఉద్యోగస్థుల ఇళ్ళకు జీతాలకు సరిపోతుంది మళ్ళీ ఎలాంటి ఆపద ఎటు ఆందోళన వస్తుందో చెప్పలేము కాబట్టి దయచేసి ఈ 10 లక్షలు ఇంకొక 10 లక్షల రూపాయలు ఇచ్చి ఎంతైనా సప్లిమెంటరీగా కోరుతున్నాను. రాయలసీమకు కృష్ణా వాటర్ ఇచ్చి సస్యశ్యామలం చేయాలనే ఆలోచన రాజగోపాలాచారి ప్రభుత్వ కాలంనుంచి ఉండేది. సిద్ధేశ్వరం ప్రాజెక్టు కట్టాలని ఉండేది. ఇప్పుడు కార్యాచరణలోనికి వచ్చినందుకు మన ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను. దీనికి దండి తీసుకుపోయి గోదావరి నీరు ఎప్లయి అయ్యే ప్రాంతాలకు ఇచ్చేదానికన్నా ఈ ప్రాంతానికి ఇవ్వాలని ఎప్పటినుంచి ఉన్నటువంటిది ఇప్పుడు కార్యాచరణలోకి వచ్చి దండే మన ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందించాలి మద్రాసుకు త్రాగే నీటి పేర అయితే నేమి ఒక బోల్టు స్టెప్ తీసుకొని ఒక రెగ్యులేటర్ కట్టడానికి పునాది రాయి వేశారు. మీటింగులో 50 లక్షల రూపాయలు అలాటుమెంటు ఇచ్చామని చెప్పారు అది నిజమేనని అనుకొంటున్నాను. ఇంకా ఎక్కువ అవసరము. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు సంకాల యాక్టుకు సవరణ చేసుకుంటే మన రాష్ట్రానికి 7 కోట్ల రూపాలు రాబడి తగ్గుతుందని బడ్జెటులో చూపించారు దానిగురించి వీటికి కేటాయింపులు తగ్గుతాయా అనే అనుమానం నాకు ఉంది,

నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకు 20 సం॥ 81 కోట్లకు రచ్చే బదులు ఒక 4, 5 కోట్లు తగ్గించి పీటికి డైవర్టు చేస్తే ఇది కూడా జరుగుతుంది ప్రభుత్వం నాగార్జునసాగర్‌కు 80 కోట్లు ఇచ్చినా వాడు ఖర్చు పెట్టలేదని నాకు తెలుసు. కిరణ్‌నుంచి విద్యుచ్ఛక్తి చాలా తక్కువ ఎస్తున్నది నేను పబ్లిక్ అకౌంట్స్ కమిటీలలోను, ఎస్టిమేట్స్ కమిటీలలోను సీలేరు వెళ్లాను అసలు లక్ష్మీపెట్టటమే ఒకవిధమైన పొరపాటు జరిగింది. దానిని తరువాత తీసుకుంటే బాగుండేది అక్కడ ఇది కట్టేకన్న శ్రీశైలం ప్రాజెక్టుముందు కట్టుకుంటే సంవత్సరానికి 70 కోట్ల రూ. ఆదాయం వచ్చేది దీనిమీద 4 సంవత్సరాలలో పెట్టిన పెట్టుబడి వచ్చివేసేది. దానిని పెనకకు త్రోస్తున్నారు అంటే అది పొలిటికల్ పక్షపాతమా? దానిలో ఉన్నటువంటి దురుద్దేశం ఏమిటి? లేదూ పోతే పాత కేపిటలిస్టు మార్చి కొత్త కేపిటలిస్టును తయారు చేసుకోడమా? ఈ 5 సంవత్సరాలనుండి రాయలసీమకు కొంత అన్యాయం జరిగిందని చెప్పడంలో సందేహం లేదు. డెవలప్‌మెంటు కార్యక్రమాల విషయంలో రాయలసీమకు ఒకవిధమైన అన్యాయం ప్రత్యేకంగా జరిందనడంలో సందేహంలేదు. ఎటువంటి అన్యాయాన్ని పోగొట్టాలి. నిన్న ఆంధ్ర, నిన్న రాయలసీమ క్రింద వుంటూ ఆర్థిక మంత్రిగారు కేబినెట్‌లో చేరారు. వారు ఈ విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను. మీడియమ్ ప్రాజక్టు ఒక్కటే నాసియోజ్ వర్గంలో వుంది. దానికి యిప్పటివరకు మూడు పునాదిరాళ్లు అయ్యాయి. దాని విషయంలో ప్రజలలో ఆందోళన రావచ్చు కూడాను. దానికి 10 శాతం రెమ్యూనరేషన్ వస్తుంది. రాయలసీమలో 5 శాతం రెమ్యూనరేషన్‌వస్తే చాలు. ఇది రాయలసీమ ప్రజానీకం మీద ఉన్నటువంటి ద్వేషమా? విళ్లు భాగుపడితే మన మాట వినరేమోనని? ఎప్పుడు కృష్ణా జలాల విషయంలో రాయలసీమ వారి మీద ఒక ప్రత్యేకమైన అభిమానంతో ఉంటూవచ్చారో, మద్రాసువారి మీద ఉన్నటువంటి ఇష్టతతో చేస్తున్నారు. శ్రీశైలం ప్రాజక్టుకు ఇప్పుడు ఇచ్చిన డబ్బు కంటే ఇంకో 4, 5 కోట్లు నాగార్జునసాగర్ నుంచి డైవర్ట్ చేసి ఇస్తే బాగుంటుంది. కాటన్ మహాశయుడు ఏనాడో ఇరిగేషన్ ప్రాజక్టు కడితే గోదావరి జిల్లాలు ఎంతో ఫలితం పొందాయి. శ్రీశైలం ప్రాజక్టులో ఈ నాడు విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి ప్రారంభం అయిందంటే ఆనాటి నుంచి కూడా ఆదాయం వచ్చే ప్రాజక్టు అది. అది బీద వారికి ఎంతో అవసరం. దానివల్ల త్రాగునీటికిగాని, బావులలో నీరు రావడానికిగాని, వర్షాలు ఎక్కువ అవడానికి గాని వీలు అవుతుంది. మైనర్ ఇరిగేషన్ బాగా అభివృద్ధి పరచినందుకు మైనర్

.1-10 a.m.

ఇరిగేషన్ మంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు. వారి హయాంలో చేపట్టిన పనులన్నీ ముగింపుచేస్తే, రాయలసీమ జిల్లాలలో కృష్ణదేవరాయల కాలంలో తెగిపోయిన చెరువులన్నీ బాగుపడి, ఆ జిల్లాలు ఎంతో అభివృద్ధి చెందే అవకాశంవుంది. రాయలసీమ, రాళ్లసీమ కాకుండా వుంటుంది. ఒక్క అనంతపురం జిల్లాలోనే మూడు వేల చెరువులు ఉన్నట్లు తెలుస్తున్నది. అవి తెగిపోయి వర్షాభావం ఏర్పడింది. సైంటిస్టులు కూడా చెప్పారు. నేను జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్‌గా ఉన్నప్పుడు ఒక అమెరికన్ స్పెషలిస్టు వచ్చాడు. ఇక్కడ అంతా చెరువులు ఏర్పడితేనే యిక్కడ వర్షాలు పడతాయి అవి ఆయన చెప్పారు. కనుక రాయలసీమపై కొంత ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ చూపించాలని కోరుతున్నాను. వేరవారికి మేలు చేస్తామని మనం చెబుతున్నాం. కాని ఏ బీదవాడికి మేలు జరగడంలేదు. ఉన్నవాళ్ళే మరింత ధనికులు అవుతున్నారు.

سری سلطان صلاح الدین اویسی (یاقوت پورہ)— جناب ڈپٹی اسپیکر صاحب سنہ ۷۸ - ۱۹۷۷ء کے بجٹ دیکھنے کے بعد جس چیز کا اندازہ ہوتا ہے وہ یہ ہیکہ حالیہ لوک سبھا الیکشن میں کانگریس کی سکسس کے بعد جس طریقہ سے کانگریس سہمی ہوئی ہے اسیطرح یہ بجٹ بھی سہما ہوا ہے۔ اس بجٹ میں کانگریس حکومت نے ترقیاتی پروگرام کے مستقبل کا کوئی ذکر نہیں کیا ہے۔ صرف محکمہ جات کے لئے رقم مختص کردی گئی ہے اور عوامی مسائل کے تعلق سے کوئی جائزہ نہیں لیا گیا ہے۔ آپ محکمہ جات کی کارکردگی سے بخوبی واقف ہیں آپکے سامنے دو تین مثال دیکر بتاتا ہوں۔ آندھرا پردیش میں جبراً سبکدوش شدہ سرکاری ملازمین بھوک ہڑتال کرتے ہوئے اپنی آواز بلند کر رہے ہیں کہ ان کو نوکریوں پر باز بحال کیا جائے۔ سارے ملک میں ہنگامہ مچا ہوا ہے۔ میں ان غریب ملازمین کی تائید کرتا ہوں۔ ایک طرف یہ ہنگامہ چل رہا ہے تو دوسری طرف ایمرجنسی ختم ہونے کے بعد بھی ملازمین کو جبراً سبکدوش کیا جا رہا ہے۔ ہمارے سامنے جنگلات کا محکمہ ہے وہاں پر جنگلی پن چل رہا ہے۔ ملازمین جنگلات کے جانب سے ایک تار وصول ہوا ہیکہ نظام آباد ڈویژن کے کنزرویٹر آف فارسٹ شری شاستری لوگوں کو پریشان کر رہے ہیں۔ اور انکے خلاف محکمہ جنگلات کے پورے ملازمین بھوک ہڑتال کرچکے ہیں۔ اور وہاں پر کوئی کام قانون سے نہیں چل رہا ہے۔

لیکن ایمرجنسی کے دور میں جو کچھ غلطیاں اور خامیاں ہوئی ہیں کانگریس حکومت ان چیزوں کو مانتے ہوئے معافی مانگ رہی ہے۔ لیکن شاستری ایک ایسے آفیسر ہیں جو ایمرجنسی کے بعد بھی لوگوں کو پریشان کر رہے ہیں۔ اور بعض ملازمین کو جبراً ملازمت سے ہٹا دیا ہے۔ جن کے نام حسب ذیل ہیں۔

(۱) محمد قمر الدین ۱۹ - مئی سنہ ۱۹۷۷ ع

(۲) عبدالستار ۱۹ - مئی سنہ ۱۹۷۷ ع

(۳) محمد سمیع الدین ۳۱ - مئی سنہ ۱۹۷۷ ع

اسطرح ان تین ملازمین کو نکال دیا گیا ہے۔ اسکے علاوہ بھی جنگلات کے محکمہ میں ملازمین کے ساتھ ظلم و زیادتی چل رہی ہے۔ اسی ایوان میں چیف منسٹر صاحب نے تیقن دیا تھا کہ جو کوئی آفیسر چودہ ۱۴ برس سے ایک ہی مقام پر ہوں تو اسکا تبادلہ کردیا جائیگا۔ لیکن اب تک اس آفیسر کا تبادلہ نہیں ہوا۔ لیکن عجیب و غریب بات یہ ہیکہ ہمارے جنگلات کے منسٹر مسلمان ہیں اور وہ شرافت میں بھرے ہوئے اور بے بسی کے عالم میں ہیں۔ اور وہ کچھ کر نہیں پاتے۔ جب کبھی مراسلہ پر تجویز کرتے ہیں تو سکریٹری انکے تجویز کے خلاف لکھے ہیں۔ اور چیف منسٹر صاحب سکریٹری کے تجویز کو مان لیتے ہیں۔ ان وجوہات کے بناپر محکمہ جنگلات کا ماحول خراب ہوتا جارہا ہے۔ اور منسٹرصاحب کی شرافت اور خاموشی سے بھی محکمہ جنگلات میں افراتفری پھیلی ہوئی ہے۔ میں اس خیال کا اظہار کرتا ہوں کہ شاستری صاحب کو فوراً معطل کیا جائے اور انکی کارگزاری پر محکمہ جاتی تحقیقات کی جائے۔ دوسری چیز یہ ہیکہ آندھرا پردیش میں تلنگانہ ملازمین کےساتھ جو ٹھوس اقدامات کرنا چاہیئے تھا۔ ابھی تک وہ ٹھوس اقدامات نہیں کئے گئے اور ان لوگوں میں ابھی آندھرا اور تلنگانہ کے احساسات موجود ہیں۔ مثال کے طور پر حیدرآباد میونسپل کارپوریشن ہی کو لیجئے۔ اس کارپوریشن میں چھہ (٦) ڈپٹی کمشنر آندھرا کےہیں۔ جیسا کہ سٹی پلانر ڈرینج آفیسر ٹون پلانر وغیرہ۔ اسطرح کارپوریشن میں آندھرا عہدہداروں کا ڈمینشن ہے۔ کارپوریشن کو چاہئے تھا کہ چھہ نکاتی فارمولا کو پیش نظر

رکھیے ہوئے ایک نسبت دو ۲ کے لحاظ سے آندھرا تلنگانہ کو لیتے اور دوسری بات یہ ہمکہ چھ نکاتی فارمولہ کے تحت سنٹرل گورنمنٹ کتنی رقم دے رہی ہے آپ اچھی طرح جانتے ہیں ۔ لیکن یہاں اندرا پارک کیلئے اسی ۸۰ لاکھ روپیے اور سنجیویا کی سمادھی کی سوریی کیلئے چالیس ۴۰ لاکھ روپیے کا صرفہ کیا جارہا ہے ۔ آپ روزانہ اخبارات میں پڑھ رہے ہیں کہ فلاں فلاں جگہ شہر میں دو۲ تین۳ حادثات پیش آتے رہتے ہیں ۔ گورنمنٹ سڑکوں کو چوڑا کرنے کیلئے ۔ ڈرینیج سسٹم قائم کرنے کیلئے ۔ عوام کو پانی پینے کے لئے سہولتیں مہیا کرنے کے بارے میں کچھ نہیں کررہی ہے ۔ حکومت سمادھیوں اور اندرا پارک کیلئے جتنا صرفہ کررہی ہے وہ عوام کے ٹیکس کے پیسوں سے صرفہ کررہی ہے جیسا کہ ہم حیدرآباد میں نہیں ہے ۔ بلکہ امریکہ نیوزی لینڈ اور شکاگو میں ہیں ۔ یہ انتہائی شرمناک بات ہے ۔ اس تعلق سے عوام کے احساسات اور جزبات دن بدن بڑھتے جارہے ہیں آپ جانتے ہیں کہ بلدیہ کے انتخابات کو سات ۷ سال سے زیادہ عرصہ ہوچکا ہے ۔ لیکن حکومت، بلدیہ الیکشن کے سلسلہ میں کوئی خیال ظاہر نہیں کررہی ہے ۔ جمہوریت کا پہلا فرض تھا کہ جلد از جلد بلدیہ کے انتخابات منعقد کراتے ۔ حکومت اس تعلق سے غور کرے اور عوام کی فلاح و بہبود کیلئے کچھ کام کرکے بتائے ۔

11.20 a.m. اب میں محکمہ تعلیمات اور محکمہ طبابت کے بارے میں کچھ کہوں گا ملت ڈپارٹمنٹ کا یہ حال ہیکہ کسی ڈاکٹر کا تبادلہ ہونے کیلئے پانچ ہزار روپیے متعلقہ آدمی کو دینا پڑتا ہے ۔ وقت آنے پر اس آدمی کا نام لونگا ۔ جو سابق میں تلنگانہ سلازمین کا لیڈر تھا ۔ اب وہ آدمی دروازوں اور چوکھٹوں کے سامنے نوکری کرتا ہے ۔ پتہ نہیں اسکی نوکری کہاں ہے اور کس دروازے پر ہے لیکن اسکو پانچ ہزار دینے پر کسی ڈاکٹر کا تبادلہ آسانی سے ہوجاتا ہے ۔ اسطرح سے محکمہ ملت میں دھندے بازیاں چل رہی ہیں ۔ حکومت اس پر توجہ دے ۔

محکمہ تعلیمات میں عجیب و غریب بات یہ ہیکہ اس سال انٹرمیڈیٹ اور ساتویں جماعت کے نتائج بہت خراب نکلتے ہیں ۔ میں یہ خواہش کرونگا کہ جی۔او کے لحاظ سے جن طلباء کے کم از کم ۱۵۰ نشانات ملے ہیں ان کو رعایتی دس نمبرات دیکر کامیاب کردیں تو ان غریب طلبا کا ایک سال بچ سکتا ہے۔

دوسری عجیب و غریب بات یہ ہیکہ میٹرک اور انٹرمیڈیٹ میں لیڈی ٹیچرس نوجوان طلباء کو بڑھاتے ہیں ۔ ان نوجوانوں کی عمریں دیوارس کرنے کی ہیں تو بتائیے کہ یہ لڑکے لیڈی ٹیچرس سے کیا پڑھ سکتے ہیں ۔ اس سے آپ اندازہ لگاسکتے ہیں کہ تعلیمی ادارے اور محکمہ تعلیمات ایک بدترین عیاشی کا اڈہ بنا ہوا ہے ۔ اس معاملہ میں منسٹر صاحب توجہ فرمائیں تو مناسب ہوگا ۔

ایک بات یادآتی ہے جسطرح سے سالانہ عرس اور جاترا میں سالانہ پھرل مالائیں چڑھاتے ہیں ۔ اسطرح سے منسٹر صاحب سال میں ایک بار روایتی بجٹ پیش کررہے ہیں ۔ اور ہم کو جو کچھ بولنا ہے بول دیتے ہیں اور جو کچھ کرنا ہے وہ کردیتے ہیں ۔ اسطرح سے یہ روایتی طریقہ چلاآرہا ہے ۔ اب اس دور میں جمہوریت باقی نہیں رہی ہے ۔ نوجوانوں کے ذہنوں سے جمہوریت کا اعتماد اٹھتا جارہا ہے ۔ اور وہ نکسلائیٹس کی طرف مائل ہورہے ہیں ۔ ان نوجوانوں کے ذہنوں میں یقین آگیا کہ ووٹ کے ذریعہ انقلاب نہیں آسکتا بلکہ بلٹ گولی کے ذریعہ انقلاب آسکتا ہے ۔ اسطرح تمام طلبا انقلابی تحریک کیلئے جاگ اٹھ رہے ہیں ۔

آج کل کے گریجویٹ نوکری کی تلاش میں پھر رہے ہیں لیکن ان پڑھے لکھے نوجوانوں کو ملازمتیں نہیں مل رہی ہیں ۔ اور وہ رکشا چلانے مجبور ہیں ۔ تعلیم یافتہ نوجوان ماں باپ کی گالیاں سنتے رہتے ہیں ۔ اسطرح سے وہ نوجوان پریشان ہوکر اور بےروزگاری کی وجہ سے انقلابی تحریک میں چلے آرہے ہیں ۔ اور ان کو یہ بات ذہن نشین ہوگئی ہے کہ صرف بلٹ کے ذریعہ ہی انقلاب لاسکتے ہیں ۔

اب حکومت ان نوجوان تعلیم یافتہ ذہنوں کو نہیں دور کرسکتی - بعض نوجوان اپنی روزگار کیلئے ہندوستان کے باہر جانا چاہتے ہیں - مگر حکومت پاسپورٹ میں خلیجی ممالک کا اندراج نہیں کررہی ہے - اسکی وجہ سے ویزا آسانی سے نہیں مل رہا ہے - اور روزگار کیلئے عوام پریشان ہے -

میں اس سے قبل ذکر کرچکا ہوں کہ ریاستی بجٹ ایک روایتی بجٹ ہے - عوام کی فلاح و بہبود اور معاشی روزگاری کا کوئی ذکر نہیں کیا گیا ہے - ایک ایسا وقت آنے والا ہیکہ سب کے گردنیں چوراستوں پر نظر آینگے - اور ایک کھلواڑ مچیگا آبرسانی و برقی کا یہ حال ہیکہ بعض محلہ جات میں نل سات سے پچے کھلتے ہیں اور آٹھ ۸ بجے بند ہوجاتے ہیں جسکی وجہ سے عوام پینے کے پانی کیلئے ترس رہے ہیں - اور بعض محلہ جات میں برقی بریک‌ڈاون ہوتے رہتے ہیں - اولڈ ایم-ایل-ایز کوارٹرس کے قریب کمال منزل کے نام سے ایک شادی‌خانہ ہے - جب کبھی وہاں شادیاں ہوتی ہیں تو دوسرے محلوں میں نل اور برقی بریک ڈاؤن کردیتے ہیں - تا کہ کمال منزل میں روشنی اور پانی آسانی سے دستیاب ہوسکے - اس سلسلے میں - میں کئی بار منسٹر صاحب کو لیٹرس لکھا اور ٹیلی‌فون کیا ہوں لیکن اسطرف کوئی توجہ نہیں دیتے آخر یہ سلسلہ کب تک چلتا رہیگا - اور کب تک طاقت اور ایمرجنسی کے ذریعہ عوام کو دبا سکینگے - اب تو طاقت کا جنازہ نکل چکا ہے - عوام بیدار ہورہے ہیں طلبا کے ذہنوں میں تبدیلیاں آرہی ہیں - اب حکومت کا فرض ہے کہ میونسپل کارپوریشن کے انتخاب کروائے ملازمتوں میں چھ نکاتی فارمولہ کے اعتبار سے آندھرا، تلنگانہ ملازمتوں کا خیال رکھے اور حیدرآباد کے عوام کی سہولتوں کیلئے آب رسانی، ڈرینیج اور سڑکوں کی طرف توجہ دیں - میں آندھرا اور تلنگانہ کی اصطلاح میں سوچنے والا نہیں ہوں - بلکہ میں دونوں طرف انصاف چاہتا ہوں - اگر تلنگانہ والوں کے ساتھ انصاف نہ ہوتو پھر حیدرآباد میں ایک زبردست ایجی‌ٹیشن چلیگا اور جب آپ لوگوں کو تھالی لوٹا لیکر واپس چلے جانا پڑیگا -

- شکریہ -

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—మిస్టర్ డెప్యూటి స్పీకర్ సర్, ఆర్థిక మంత్రిగారు 1977-78 బడ్జెట్, లోటు బడ్జెట్ గా ప్రవేశపెట్టారు వారు చెప్పిన దానికంటే యింకా ఎక్కువ లోటేవుంది యీ బడ్జెట్ లో. వారు ఖచ్చితంగా ఎంత లోటు వుంటుందో, యిందులో సరిగా చూపించలేదు. యాన్యుయల్ ఫంక్షన్స్, సేరిమనిలో మాటలవలె వున్నదితప్ప యిది బడ్జెట్ లాగా లేదు. అయితే ఆర్థికమంత్రిగారు మాత్రం హోప్ ఫుల్ గా వున్నారు ఏదో ఒక విధంగా యింతా సర్దుబాటు చేసుకోగలమని. కాని ప్రస్తుత పరిస్థితి ఏ విధంగా వున్నదో వారు దృష్టిలోకి తీసుకున్నట్లు లేదు. The entire country is facing worst economy as a result of the bad administration of the Congress Government. 30 సం.ల నుంచి ఈ కాంగ్రెసు గవర్నమెంటు చెట్టిన ఖర్చులు, చేసిన తమాషాలు యివన్నీ సరిదిద్దుకోవడం చాలా కష్టం. ఇప్పుడు యీ టాక్సెస్ ఎట్లా వసూలు చేస్తారు? వీరు చూపిన దాని కంటే డబుల్ డెఫిసిట్ యీ బడ్జెట్ లో వుంది. ఈ డెఫిసిట్ పూర్తిచేసుడానికి తిరిగి మీరు ప్రజలపై టాక్సు వేస్తారు, ప్రజల నుంచే రాబట్టుకుంటారు. దానికితోడు రూపాయి విలువ పడిపోయింది. రూపాయి విలువ అధ్వాన్నంగా తగ్గిపోయింది. దీనికి కూడా కాంగ్రెసు గవర్నమెంటే బాధ్యత వహించవలసి వుంటుంది.

ఇంక, కమొడిటీస్ విషయం వుంది. Government has failed to maintain the price line of essential commodities. మనవద్ద కోఆపరేటివ్స్ సూపర్ బజార్స్ ఉన్నాయి. ఇవన్నీ ప్రజల అవసరాలను ఏమాత్రం తీర్చలేని విధంగా ఉన్నాయి. జరుగుతున్నదల్లా ఏమిటంటే — ప్రజల అవసరాలను మీట్ కావడం కాదు, వందలు కాదు, వేలు కాదు, లక్షలు రూ.లు మింగడం. లక్షల, కోట్ల రూ.లు మింగుతున్నారు. ఫెయిర్ ప్రైస్ షాపు కూడా శాటిస్ ఫాక్టరీగా లేవు. బియ్యంగానీ, జవార్ గాని, మైలోగాని, ఆయిల్స్‌గాని, ఫెయిర్ ప్రైస్ షాపులో దొరకడంలేదు. ఎడిబుల్ ఆయిల్ ఫెయిర్ ప్రైస్ షాపు ద్వారా యిప్పిస్తామని గవర్నమెంటు అనడమేతప్ప యింతవరకు చెయ్యలేదు.

ఇంక, కాంగ్రెసు, సి.పి.ఐ. సభ్యులు కేంద్రంలోనున్న జనతాపార్టీ గురించి కూడా మాట్లాడారు. జనతాపార్టీ యివాళ పుట్టినబిడ్డ; రెండు నెలల బిడ్డ. ఈ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం 30సం.లు రాజ్యంచేసి ఏ పేద వాడిని బాగుచేసి దని నేను అడుగుతున్నాను. బిర్లాలు, టాల్మియాలు వీళ్ళను మరింత బలిసేట్లు చేశారుతప్ప పేదవాడికి ఏమి చేశారని నేను అడుగుతున్నాను. పేదవాడు మరింత పేదవాడు అయ్యాడు. ఇవాళ కాంగ్రెసు ఎం.ఎల్.ఏస్‌ను తీసుకోండి; సన్న దుకాణంతో ప్రారంభించిన వారు యివాళ వారికి పెద్ద పెద్ద షాప్స్ బిల్డింగ్సు—రెండు మూడు లక్షలు ఖరీదుచేసే బిల్డింగ్సు వున్నాయి, అనేక ఎసెట్స్ వున్నాయి; యివన్నీ వీళ్ళకి ఎట్లా వచ్చాయి; వాళ్ళ ఎసెట్స్ తీసి చూడండి. ఒక్కొక్క మినిస్టర్ ఎసెట్స్ ఎంతెంత వున్నాయో తీసి చూడండి. తెలుస్తుంది: వీళ్ళు ఎంతవాళ్ళు ఎంతెంత అయింది. సెంటర్‌లో కొత్త గవర్నమెంటు వచ్చింది. ఇవ్వాళ యీ గవర్నమెంటు యీ కాంగ్రెసు గవర్నమెంటు చేసినదంతా సర్దుకోవాలి. పంజయ్‌గాంధీ వస్తే వాళ్ళ అబ్బ సొమ్ము ఆయివట్లు ఆర్మీలువేసి లక్షల రూ.లు ఖర్చుపెట్టారు. ఎవరి డబ్బు యిది అని ఖర్చు పెట్టారు? ప్రజలపై ఇక

వంక మోయలేని భారం మోపి, ప్రజలను పీడిస్తూ, ప్రజల ఓట్లు తీసుకుని ప్రజలకు ఏమి చేశారు? ఇవాళ ప్రజలు తమ ఇళ్ళల్లో నిద్రపోలేని పరిస్థితిలో వున్నారు. ఎక్కడ చూసినా లూటీలు మర్డర్లు, కిల్లింగ్సు తప్ప మరేమీలేదు.

అలాగే, యాక్సిడెంట్సు. రోడ్డుమీద వెళ్ళడమే భయంకరంగా తయారైంది ఆర్.టి.సి వలన జరిగే యాక్సిడెంట్సు, మొన్న ఆబిడ్స్‌లో కారులో కూర్చుని వెడుతున్న ఒక కుటుంబం మొత్తం యాక్సిడెంటుకు గురయ్యారు. అలాగే చీఫ్ ఇంజనీర్ గారు జీపు యాక్సిడెంటులో చనిపోయారు. భార్యా బిడ్డ డ్రైవర్ తోసహా చనిపోయారు. వీటి గురించి ఏమి చేస్తున్నారు? ఏమి జాగ్రత్తలు తీసుకుంటున్నారు? పోలీసువారు ఏమిటి చేస్తున్నారు? ఇవాళ టాక్సుపేయర్ కష్టపడి, రక్తం మోడ్చి సంపాదించి కడుతున్న టాక్సునుంచి యీ పోలీసులకు యూనిఫారమ్స్ కుట్టిస్తున్నారు, యీ పోలీసు ఆఫీసర్సుకు జీతాలు యిస్తున్నారు. ఇదంతా ఎందుకబ్బా? ఇది టాక్సుపేయర్స్ చెల్లించినది. మరి యిటువంటివి జరగకుండా వీరిపై ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారు? ఆర్థికమంత్రిగారు భారతమాత ప్రచారగ్రంథం తీసుకొచ్చి యిచ్చారు. నిజం లుగా మీరు ఏమి చెయ్యలేనిది యికముందు ఏమి చెయ్యగలరు?

ఇంక, లా అండ్ ఆర్డర్ విషయం తీసుకోండి. ఇకముందు చంపేసినా దిక్కులేదు. రక్తంలోవున్న నా స్వంత పిల్లలను ముఖ్యమంత్రిగారిదగ్గరకు తీసుకువెళ్ళి చూపించాను, వారు చర్య తీసుకోలేదు. డిస్ట్రిక్ట్సులో చెప్పలేని ఘోరాలు అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి. దొంగతనాలు జరుగుతున్నాయి. మాస్క్‌లు వేసుకుని వచ్చి, డేంజరస్ వెపన్స్‌తో తలుపులు బద్దలు కొడుతున్నారు. సైఫాబాద్‌లోను, మల్కాజిగిరిలోను తదితర ప్రాంతాలలో జరిగింది. ఒకే ప్రాంతంలో నాలుగు గం.లకు ఒకసారి నాలుగున్నర గం.లకు ఒకసారి అంతకుముందు మూడు గం.లకు ఒకసారి యీ విధంగా ఒకే లొకాలిటీలో జరిగిన సంఘటనలు వున్నాయి. మినిస్టర్సు ఏమి చేస్తున్నారు? కార్లపై జండా పెట్టుకుని తిరగడం, కిరాయి మనుషులను పెట్టుకుని మీటింగులు ఏర్పాటు చేసుకోవడం తప్ప మీటింగులకు యింతమంది మనుషులు వచ్చారని చెప్పుకోవడం, సంతోషపడడం తప్ప మంత్రులు ఏమిటి చేస్తున్నారు? ప్రజలను ఏమి చేయాలనుకుంటున్నారు? ప్రజలు ఇళ్ళలో పడుకోవడంలేదు. పరిస్థితి భయంకరంగా వుంది. పోలీసు వారు ఏమిటి చేస్తున్నారు? వారిపైన ఏమైనా చర్య తీసుకున్నారా? ఈ విషయాలన్నీ వారి రిప్లయ్‌లో చెప్పాలని నేను అడుగుతున్నాను.

ఇంక, బాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్ గురించి, మెడ్యూల్డు క్లాసెస్‌గురించి చాలా గొప్పగా చూపించారు-వారు యిచ్చిన ఓట్లతోని మేము గెలిచాము అని. వాళ్ల గురించి ఏమిచేస్తున్నారని అడుగుతున్నాను. అన్‌టచ్‌బిలిటి యాక్టు ఉంటే
11-40 a. m. ఎంతమంది అన్‌టచ్‌బిలిటి యాక్టు క్రింద తీసుకున్నారని అడుగుతున్నాను That is the only down-trodden community. ఇవ్వాళ కూడ రాజారామ్ గారి జిల్లాలో అరుమూరులో హరిజన్ లోకి రానివ్వరు ఇంజనీర్‌గాని, డాక్టరుగాని

బైట గ్లాసులు పెట్టి గ్లాసులలో [illegible]తాగాలి. సిగ్గు చేటు. 30 సంవత్సరాల నుంచి పరిపాలన చేసినదీ ప్రభుత్వం. బైట గ్లాసులు పెడితే ఆ గ్లాసులలో త్రాగాలి. ఎవరైనా హోటల్‌లోకి రానీయకపోతే చంపేయండి. జైలుకు పోషే పోవచ్చు. ఆ విధంగా అయితేనే గాని ప్రభుత్వానికి బుద్ధి రాదు, ఈ ప్రభుత్వానికి బుద్ధి చెప్పాలంటే యిది ఒక్కటే మార్గము అని చెపుతున్నాను.

వుమన్ అండ్ గరల్స్ ఎడ్యుకేషన్, స్టేట్ కౌన్సిల్ చైర్మన్ నేను. ఒక రిజల్యూషన్ తీసుకువచ్చాను, చీఫ్ మినిష్టర్ గారు ఒప్పుకొన్నారు. 10 వ తరగతి వరకు ఫ్రీ ఎడ్యుకేషన్ వున్నది. యింటర్‌మిడియేట్ కూడ ఫ్రీగా పెట్టాలని కోరాను. దానిని ఒప్పుకున్నందుకు వారికి థాంక్స్ చెప్పుకుంటున్నాను. విద్యా విషయానికి సంబంధించి నేను ఆంధ్రలోను, తెలంగాణాలోను టూర్ చేశాను. చెప్పుకుంటే సిగ్గు పోతుంది 30 సంవత్సరాలనుంచి స్కూల్ బిల్డింగ్స్ లేవు కిరాయి బిల్డింగ్స్‌లో ఉంటున్నాయి, అవి ఎప్పుడు కూలిపోతాయో, ఎంతమంది బిడ్డలు చనిపోతారో చెప్పలేము. నాన్‌సెన్స్ అని చంపించారు. వారికి అన్నం పెడితే చంపేస్తాము అన్నారు పోలీసువారు, పోలీసు వారు రక్షణ చేయాలా భక్షణ చేయాలా అని అడుగుతున్నాను, ప్రజలతో ఓట్లు తీసుకొని ప్రధాన మంత్రులు, ముఖ్యమంత్రులు అయి ప్రజలను మరచిపోతారు. దొంగ మాటలు చెపుతారు. మీ గురించి బ్యాంక్స్ పెట్టాము అని చెపుతారు. Which bank is coming forward, I am asking you. 5 గ్రామాలకన్న ఎక్కువ యివ్వడానికి బ్యాంక్ ముందుకు రావడం లేదు 5 గ్రామాల చొప్పున యిచ్చినట్లయితే ఎప్పుడు బాగు పడుతుంది. అది కూడ 6 పర్సెంట్ వడ్డీ యివ్వాలి. షెడ్యూల్డ్ కాస్ట్ వారిని బాగు చేయాలంటే మంచి భూములు యివ్వాలి. రాళ్లు రప్పలు, చెట్లు గుట్టలు ఉన్న భూములు యిచ్చి భూములు యిచ్చామని చెపుతున్నారు. అదేనా భూమి యిచ్చేది? నిజంగా వారిని మనుష్యులుగా చేయాలంటే ఆ భూమును మీరు చేసి తరువాత వారికి యివ్వండి. తరువాత వారు సంపాదించేటప్పుడు వారిదగ్గర నుంచి తీసుకోండి. అట్లాగాకుండా మేము డబ్బు యిప్పిస్తున్నాము అంటున్నారు. ఆవ్యాళ చచ్చిపోయినా బ్యాంకుదగ్గరకు పోరా, మంత్రిదగ్గరకు పోరా అంటున్నారు. స్కూల్ విషయంలో ఫర్నిచర్ లేదు. క్రింద భూమివైన కూర్చోవాలి. క్రింద రాళ్ళు పరిచి ఉండవు. సిట్, స్టాండ్ చేయాలంటే ఆ క్రిందనే కూర్చోవాలి. సైన్స్ లేబరేటరీస్ లేవు. టీచర్స్ మాత్రం 30, 40 మంది ఉన్నారు. ఇవన్నీ రిపోర్టు చీఫ్ మినిష్టర్ గారికి, ఎడ్యుకేషన్ సెక్రటరీకి, ఎడ్యుకేషన్ మినిష్టర్స్‌కు యిచ్చాము. వారందరికి చెబుదు చెబితేవానిముందు శంఖం ఊదితే అది శంఖం కాదు ఎముక అంటాడు. ఎంత చెప్పినా వారికి అర్థంకాకుండా వున్నది. ఆ స్కూల్సు సంగతి సైన్సెస్ మినిస్టరుతో మీటింగు తీసుకొన్నాము. డబ్బు వున్నది. బిల్డింగు ఎందుకు కట్టరు? బ్యాంక్స్ నుంచి తీసుకొని బిల్డింగ్సు కట్టి కిరాయికి యిచ్చే డబ్బులు బ్యాంకుకు యివ్వండి. ఆడపిల్లల విషయంలో 8 వ తరగతితోనే తల్లిదండ్రులు వారిని ఆపుతున్నారు. ఆడపిల్లలకు హైస్కూల్సు లేవు. జనాభాలో 54 పర్సంటు ఆడపిల్లలు ఉన్నారు. పెద్దఎత్తున మంత్రులు, ఎం.ఎల్.ఎ.లు.

ఎం. సి. లు ఉండి కూడ ఏమిచేయలేకపోతున్నాము. కాని ఆరోజు కూడా వస్తుంది. స్కూల్స్‌లో బెంచెస్ లేవు. మనకు ఫారెస్టు వున్నది. అక్కడ నుంచి కలప తీసుకొని బెంచీలు చేయించవచ్చు. బల్లపైన టీచర్స్ కూర్చుంటారు. ఆ రూములు కూడ 10 × 10 ఉంటాయి. చాలా చిన్నవి. ఎడ్యుకేషను గురించి కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెడతాము; ఏ మంత్రి అయినా పోయి చూశారా? వారు ఆక్కడకు పోయి చూస్తే తెలుస్తుంది. చైర్మను అయిన తరువాత నేను పోయి చూశాను.

నిజామాబాదు జిల్లాలో ఆర్. టి. సి. వారు పెట్రల్ కట్టుకోడానికి స్థలము తీసుకొన్నారు. 10 లక్షల రూపాయలు యిస్తాము అన్నారు. యివ్వలేదు. ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటు నుంచి రూ. 6లే లక్షలు వస్తుంది. అది వచ్చినట్లయితే బిల్డింగు కట్టుకోడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఇవన్ని చేయడంలేదు. దాని విషయంలో కూడా గవర్నమెంటు శ్రద్ధ తీసుకోలేదు. ఇంకొక ప్రపోజల్ కూడా పెట్టాము. ఇవ్వాళ తల్లిదండ్రులకు చాల కష్టం. జూన్ నెల రాగానే పిల్లలకు బుక్స్ యిప్పించాలి, యూనిఫారం యిప్పించాలి ఫీజులు కట్టాలి. ఇవన్నీ చేయాలంటే చాల కష్టంగా ఉంటుంది. యస్ స్టేట్ కాన్సిల్ చైర్మన్ బ్యాంకర్ నుంచి అవన్నీ యిప్పించడానికి ఒప్పించాము డైరక్టరు ఆదినారాయణగారు ఒప్పుకున్నారు డబ్బు యివ్వడానికి. ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంట్ రిజెక్ట్ చేసినది. బ్యాంక్స్ యిస్తాయి.టీచర్స్ వారికి రిటర్న్ యిస్తారు. దానిలో కష్టం ఏమి వున్నది? దానిని యిన్‌క్లూడ్ చేసి తొందరలో వచ్చేట్లు చేయాలి. మీరేమి యివ్వవలం లేదు. పేరెంట్స్ లాక పడతారు రోడ్స్ గురించి ఎంతో డబ్బు కేటాయించామని చెపుతున్నారు. నా ఏరియా విషయంలో చెపుతున్నాను. 20 సంవత్సరాలు అయింది. మెదక్ నుంచి నిజామ్‌సాగర్ వయా ఎల్లారెడ్డి, ఎల్లారెడ్డి నుంచి మదనూరు వయా నిజామ్‌సాగర్ రోడ్ నేను పి.డబ్ల్యు.డి. మినిస్టర్‌కు పర్సనల్‌గా చెప్పాను. ఎల్లారెడ్డి సమితి చైర్మన్, మదనూరు సమితి చెర్మన్‌కు పర్సనల్‌గా తీసుకుపోయి చూపాను. వారి చెవికి చీమ కుట్టినట్లుగా కూడా లేదు. వారి యింటి డబ్బు ఖర్చు పెడతారా అని అడుగుతున్నాను. ఎక్కడకు పోతున్నది ఈ డబ్బు అంతా? కేటాయించిన డబ్బు రోడ్స్ పైన ఖర్చు పెట్టాలని గదా? ఆ విధంగానే వయా నంగారెడ్డి ఆర్‌లో పోయేది హైవేకు పోతుంది. దానికి సెంట్రల్ గవర్నమెంట్‌నుంచి డబ్బు తీసుకుంటే బాగా ఉంటుందని చెప్పాను. నీళ్ళ విషయంలో సన్నకారు రైతులు, చిన్నకారు రైతులుగురించి ఫైవాన్స్ మినిస్టర్‌గారు వారి స్పీచ్‌లో ఎంతో చెప్పారు. సన్నకారు రైతు చచ్చిపోతున్నాడు. చిన్నకారు రైతు నగం అయిపోతున్నాడు అవి. వారికి చేసేది ఏమీ లేదు, వీరు ఆధారపడేది చెరువులమీద కుంటల మీద, పెద్ద ప్రాజెక్టు మీద కాదు, వర్షాలు లేకుండా కుంటలు ఎండిపోయినాయి, చెరువులు 20సంవత్సరాలనుంచి గుండపడి పోయినాయి, వాటిని మరమ్మతుచేసే దిక్కు లేదు. కాబట్టి ఈ లోగా ప్రత్యించి నీళ్లనిచ్చే దిక్కులేదని చెబుతున్నాను. విద్యుచ్ఛక్తి

గురించి లక్షలు కేటాయించారు. ఇదంతా ఎవరి పాకెట్సులోనికి పోతోందని అడుగుతున్నాను. పైన చేర్మను నుంచి మినిస్టరు నుంచి అందరూ పంచుకుంటున్నారా అని అడుగుతున్నాను. క్లస్టర్ స్కీములంటారు, ఏవో అంటారు. ఎల్లారెడ్డిలో హరిజనులకు 10-12 ఇండ్లు కట్టించారు. వాటికి లెట్లు లేవు. ఊరు ప్రూపర్‌లోనే కట్టారు. చాలా పనులు చేస్తున్నామంటారు. మీరు చెప్పే మాటలు దొంగమాటలని చెబుతున్నాను. మీరు చెప్పేది ఒకటి కూడా నిజము కాదని చెబుతున్నాను. ప్రజలను మోసము చేయాలని చెబుతున్నారు కాని వేరే ఏమీకాదు. ఇక్కడ గాంధీ హాస్పటలు, ఉస్మానియా హాస్పటలు ఉన్నాయి. గాంధీ హాస్పటలుకు ప్రతిరోజూ మూడువేలమంది ఔట్ పేషెంట్లు వస్తారు. వారు నిలబడడానికి కూడా చోటులేదు. డాక్టర్లు కూర్చోడానికి చోటులేదు. కనీసము హాస్పటల్సుకయినా డబ్బు ఇవ్వాలి కదా. అక్కడ చర్చి స్థలం ఉంది. ఒకప్పుడు మనమే ఇచ్చిన స్థలం చర్చిని ఏమిచేయకుండా మిగతాది తీసుకొని అక్కడ రూమ్సు కట్టాలి. మంత్రులు, పార్లమెంటు మెంబర్లు, శాసన సభ్యులు అందరూ హాస్పటలులోనే ఉంటారు. మందులు విషయం కష్టంగా లేదు కాని బిల్డింగ్సు విషయం కష్టంగా ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు 1గ లక్షలు ఇస్తాం అన్నారు. ఇంతవరకు ఒక్కపైస కూడా ఇవ్వలేదు. తొందరగా డబ్బు విడుదల చేయాలని కోరుతున్నాను. బకర్ అలీమీర్జా చనిపోయేటప్పుడు వీలునామా వ్రాశాడు. భార్య కూడా వీలునామా వ్రాసింది. నేను చనిపోయిన తరువాత నాకున్న లాండ్ గాంధీ హాస్పటలుకు ఇవ్వాలని ఆమె వ్రాసింది. వారు చనిపోయినప్పటికి ఆ డబ్బు ఇంకా రాలేదు. వారి పేరుతో మరొకరకంగా యుటిలైజ్ చేయడానికి తొందరగా ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ విషయం నోట్ చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. మునిసిపల్ ఎన్నికలనేవి లేవు. మీకు వచ్చిన భయం ఏమిటి? చేతకాకపోతే చేయలేమని ఎందుకు చెప్పరు? సంవత్సరంలో పెడతాము, ఆరునెలల్లో పెడతామని ఎందుకు చెబుతారు? ఎన్నికయిన మెంబర్లు లేరు. ఎవరిని మేము అడగాలి? ఎంతవరకు స్పెషల్ ఆఫీసర్ మీద డిపెండు కావాలి? ఆయన దొరకడు. టెలిఫోను చేస్తే దొరకడు. He is just like a Rajah. ఆయనకు ముషాయిరాలు కావాలి, ప్రెస్ కాన్ఫరెన్సులు కావాలి పబ్లిసిటీ కావాలి. సికింద్రాబాదులో ప్రతిచోట రోడ్డు బ్లాకులు. పైనుంచి బస్సులు తిరుగుతున్నాయి. బస్సు ఫేర్ ఎక్కువ చేశారు. నెలల తరబడి రోడ్లు బాగుచేయరు. పిడతల రంగారెడ్డిగారితో మనవి చేసుకుంటున్నాము— I am not demanding, I am requesting him. He may personally go and see the roads of Secunderabad. ప్రతి చోట ట్రవ్వి పెట్టారు. నీళ్లు దొరకవే దొరకవు. ఏదో ఖర్చు చేస్తున్నాం లటూడు ఎడు గంటలకే నీళ్లు పోతాయి. ఏమి ట్రాగుతారు? అక్కడ ఉండే ఎటక్ వర్క్స్ డిపార్టుమెంటు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు ఎప్పుడు వెళ్ళినా ఉండడు. టెలిఫోన్ చేసినా ఉండరు. వేరే ఎక్కడో తిరుగుతుంటారు. చెట్టు క్రింద చెట్టు పెట్టారు. ఇది బుద్ధిలేని ప్రభుత్వమా ఏమి ప్రభుత్వమని అడుగుతున్నాను. ఎక్కడయినా చెట్టుక్రింద చెట్టు పెడతారా? చెట్టు ఉంటే ప్రక్కన పెట్టాలి. ప్రజల డబ్బు అంటే పుచ్చాయినికి వచ్చిందా? ప్రజలు పైన పైసా కష్టపడి టాక్స్

11-50 a. m.

కడుతున్నారు ప్రతిపక్షంనుంచి తీసుకున్నా, కాంగ్రెసునుంచి తీసుకున్నా చూడండి. The Local Self Minister is a useless Minister. Why don't you resign ఇటుకలతో కడితే లక్ష కూలీయాడా. రాత్రి రాత్రిలో వచ్చి అన్నీ ఎత్తుకు పోయారు. ఎవరి ఒక్క నామమైనా ఇది మమ్మల్ని వరి ప్రతుకనివ్వరా అని అడుగుతున్నాను. పంచాయతీ ఎన్నికలు పెట్టండి. మీవల్ల చేతకాకపోతే Why don't you resign. ఈ పనులన్నీ మా చేతకాదు, రిజైన్ చేస్తున్నామని చెప్పండి. లండన్‌లో కూడా కొంచెం మర్యాద ఉందేమో చూసుకుంటాను, ఇప్పుడే ఒవాసీ చెప్పాడు. ఇందిరా గాంధీ పారిపోకుండా ఉన్నారు. లక్ష ఉండే గుడిలో వారిపై కూడా పన్ను వేస్తాం. దీనికి 25 లక్షల ఖర్చు ఎవరి సొమ్ము? సిటీ ఇంప్రూవ్ చేస్తున్నారట ఎక్కడ చూచినా త్రవ్వకాలే, మన్ను కుప్పలు పడి ఉండడం. ఇదేనా బ్యూటిఫై చేయడం? నరసయ్య ఏమి చేశాడు? మీకు నాయకుడు కావచ్చు, కాంగ్రెసు పరిడెంటు కావచ్చు. కడప్పతో వేదవారికి కాలనీలు కట్టవచ్చు. సింగపూర్ వెళ్ళి చూడండి. 50 స్టోరీల భవనం కూడా ఎట్లా కట్టారో, ఏది ఫైట్ ఉడనక్కరలేకుండా, ఎంప్రూవ్‌మెంట్ అంటే ఏమి తెలుసుకుంటున్నాడు. ఎంతో వృథా ఖర్చు చేస్తున్నాడు. దీనిని ఎందుకు సరి చేయరు? నరసయ్య చేసిన ఘనకార్యం ఏమిటి? తన కులం గురించి చేసినాడా అని అడుగుతున్నాను. ఈ 30 లక్షల ఖర్చు ఆపివేయాలని ఐయామ్ డిమాండింగ్ యూ. స్కూల్సులో లాపేటీలింగ్ వద్దు, యూరినల్సు ఉండవు — ఆడపిల్లల స్కూల్సులో కూడా. వేల్ టీచర్లను ఆడపిల్లల స్కూల్సులో వేయకూడదని ఉంది. ఇవన్నీ 15-20 సంవత్సరాల వయస్సు కలిగిన ఆడపిల్లలు ఉన్న స్కూల్‌లో కూడా మేల్ టీచర్స్‌ను వేస్తున్నారు. అనేకసారు చెప్పాం. పాస్ చేసేది ఒకటి, చేసేది మరొకటి. ఆర్డి మంత్రి విద్య, వేదరైతులు ఇంకా ఎన్నో తన ఉపన్యాసంలో చెప్పాడు. అవన్నీ తీసుకుంటే అయన మాట్లాడినంతసేపు నేనూ మాట్లాడాలి. సికింద్రాబాదు హాస్పిటల్ గురించి చెప్పింది మరొకసారి చెబుతున్నాను. అక్కడ ఉన్నది ఒకే ఒక గాంధీ హాస్పిటల్. మొత్తం హైదరాబాదు వారంతా మంత్రులు, శాసన సభ్యులు పార్లమెంటు మెంబర్లు అక్కడనే ఎడ్మిట్ అవుతూంటారు. 16 లక్షలు అవసరం కనుక ఆ డబ్బు కేటాయిస్తే చాలా బాగుంటుంది. నా నియోజకవర్గంలో గాంధారి అనే గ్రామం ఉంది. బ్రహ్మానంద రెడ్డి గారి కైంలో పెద్ద ఫంక్షన్ పెట్టి పిలిపిస్తే వచ్చి చేస్తాను అన్నాడు. వెంగళ రావు గారు ముఖ్యమంత్రి కాగానే మొదట నా నియోజకవర్గానికి వచ్చి శాంక్షన్ చేస్తాను అన్నాడు. పని మొదలు పెడతాం అన్నారు. దానిని మొదలు పెడితే బాగుంటుంది. పాతుంగల చిన్న స్కీము ఉంది. 8 లక్షల ప్రాజెక్టు. 10-15 సంవత్సరాలై శాంక్షనైనది. గాంధారిలో రోడ్లు ఉన్నాయి కాని పి.డబ్ల్యు.డి. వారు వరిగా మెయింటెన్ చేయరు. లారీలు పోతుంటే ఎక్కువగా యాక్సిడెంట్లు అవుతాయి. కొట్టుకుపోతుంటే మరం చేసేది కూడా లేదు. కల్వర్ట్స్ లేవు. సంవత్సరాల తరబడి కల్వర్టు చేస్తూంటారు. మంత్రులు ఏమి చేస్తారో అర్థం కాకుండా ఉంది. ఆ రోడ్డున ఒక్క సైకిలు కూడా నడవదు. ఇంతకంటే ఎక్కువగా చెప్పను. గ్రామాలలో షెడ్యూల్ కులాలవారు మాకు వోటుచేయలేదంటే

మాకు వోటు వేయలేదు మెన్న ఎన్నికల్లో అదే గొడవ ఎక్కువైనది. హరిజనులు విపరీతంగా వ్యతిరేకంలోనో వున్నారో రిపోర్టులో రాసారా? వారిపై అత్యాచారాలు పరగకుండా చేస్తున్నారా? పెదూర్డ్ కులాలకు మాత్రమే కాకుండా ఆర్థికంగా ఇబ్బందులకు గురవుతున్న వారందరికీ సహాయం జరగాలి. అక్కడ చెప్పకుండానే కాదు బీడీపై సెంటర్ వారు పన్ను వేశారు. I am dead against it, దానిని వాడేవాడు వేసేవాడు. తెలంగాణాలో పచ్చిపులుసు తింటాం. మిరపకాయ, చింతపండు, ఉప్పు వేసి తింటాము, తొక్కు అనుకొని. మిరపకాయలు రూ. 15లు అమ్ముతున్నాయి. చింతపండు ధర ఎట్లా ఉందో తెలిసిందే. ఇక్కడ నుండి ఉల్లిపాయలు చింతపండు, మిరపకాయలు వంటి వాటిని బైటకు పంపుతున్నారు మీరుఇక్కడ వాళ్ళకు ఇచ్చిన తరువాత మిగిన వస్తువులు యటుపక పంపండి. 12-00Noon దానికి మీకు ఏమి అభ్యంతరం లేదు. ఇక్కడ వాళ్ళను బాధపెట్టి అవన్నీ ఇతర దేశాలకు పంపిస్తే ఇక్కడి వాళ్లు ఏమౌతారు చచ్చిపోతారా. ఉల్లిగడ్డ రూపాయి ఇరవైపైసలు అమ్ముతోంది. ఇది కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అనాలా, రాడుస ప్రభుత్వం అనాలో? మీ కళ్ళకు ప్రతి ఒక్కడూ నక్సలైటుగానే కనిపిస్తున్నాడా? వాడు ఎందుకు నక్సలైటు అవుతున్నాడో చూచారా? ఎంత కష్టపడితే వాడు డాక్టరు అవుతున్నాడు మీకు తెలుసు. మీ పిల్లలు డాక్టర్లు. మా పిల్లలు డాక్టర్లు. ఎంత బాధపడితే వారు డాక్టర్లు అవుతున్నారు. వాళ్ళను నక్సలైట్లు అని పిట్టలను కాల్చినటుగా కాల్చి చంపుతున్నారే. మీకు ఎవరిచ్చారు ఈ అధికారం. వాళ్ళను కన్న తల్లిదండ్రులు ఎంత బాధపడతారో ఏమైనా ఆలోచించారా? రూల్సుకు వ్యతిరేకంగా పనిచేస్తున్నారు. కాల్చుని మేజిస్ట్రేటు ఆర్డర్సు ఇచ్చారా? ఇవి అన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని పీటన్నిటికి రిప్లయి ఇవ్వాలి.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం:—అధ్యక్షా, ఏడున్నర సంవత్సరాలుగా మేము ఈ శంఖము ఊదుతూనే ఉన్నాము. మళ్ళీ ఇంకొకపారి ఈ శంఖము ఊదక తప్పదు. నక్సలైట్ల విషయం వచ్చినప్పుడు మన ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా దురదృష్టకరమైన స్టేట్‌మెంటు ఒకటి చేశారు. ఆయన చెప్పిందే దురదృష్టకరమైనది అనుకుంటూ ఉంటే ఇక్కడ వెనుక మాట్లాడింది వింటూ ఉంటే ఆ ఒపినియన్ చాలా మంది వ్యక్తులకు ఉన్నట్టుగా కనిపిస్తుంది. అది దేశానికి చాల నష్టదాయకం. చాల దురదృష్టకరం. చాల హేయం అయింది కూడా. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినప్పుడు మీరు నక్సలైట్ల గురించి సానుభూతి చూపిస్తున్నారు. నక్సలైట్లు నాశనం చేసిన వందలాది కుటుంబాలను గురించి మీరు ఒక్క మాట అయినా మాట్లాడలేదు అని నష్టపోయిన కుటుంబాల గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా సానుభూతి చూపించారు. అది ముఖ్యమంత్రిగా అనవలసిన మాట కాదు. పక్షాలలో ఎవరో అజ్ఞాని అనవలసిన మాట అది. పక్షాలలో ఎక్కడైన దొంగతనము జరిగే తెలియని మూర్ఖులు వాడిని పట్టుకొని కొడతారు. ఒకవేళ అతను కనుక చచ్చిపోయినట్లయితే అందరిమీద కలిసి కేసు పెడతారు. ఆ పనికి ముఖ్యమంత్రిగారు, సభ్యులందరూ కలిసి ఇప్పుడు బాధ్యతాయుతముగా ఇచ్చిన స్టేటుమెంటుకి నాకు ఎక్కడా కేడా కనబడడం లేదు. అదే కరెక్టు అని ముఖ్యమంత్రిగారు అంటే అది సమర్థించే పత్రికలు దురదృష్టకరంగా ఉంటాయి. ఈ హౌసులో ఒకరు ఉన్నట్లయితే అది చాలా విచారకరమైన విషయం.

అదే ఆర్గ్యుమెంటు కరెక్టు అయితే నక్సలైట్ల ఆర్గ్యుమెంటు కూడా వినవలసి వస్తుంది. నక్సలైట్ల ఆర్గ్యుమెంటు ఏమిటి? ఈ సంఘాన్ని దోచుకున్నటువంటి వేలాది కుటుంబాలు అనేకమందిని నిరాశ్రయులను చేసిన వేలాది కుటుంబాలు ఉన్నాయి. వాళ్లకు గవర్నమెంటు మద్దతుంది. సంఘములో వాళ్లకు పేరు ప్రతిష్ఠలున్నాయి. ఈ ప్రభుత్వం ఏమిచేయలేక పోతుంది సంఘాన్ని మార్చాలంటే ఫోర్సు ద్వారానే మార్చాలి అనేనమ్మకంతో చేసిన పనిఅని అంటారు. కానిమనం ఏమి అంటున్నాము. నక్సలైటులు లాను వాళ్ల చేతులలోనికి తీసుకోడానికి వీలులేదు. వాళ్ళకు ఏమైనా గ్రీవెన్సులు ఉంటే ప్రభుత్వం దగ్గరకు రావాలి, ప్రభుత్వం ద్వారా చేయవలసిందేదప్పు వాళ్లు చేయడానికి వీలుపడదు అని మనం ఆర్గ్యూ చేస్తున్నాము. మరిఇప్పుడు చీఫ్ మినిస్టరు చెప్పేదానికి నక్సలైట్లు చెప్పేదానికి తేడా ఏమి ఉంది. ఇట్లానే అందరూ చేసేట్లయితే లా అండ్ ఆర్డరు వాళ్లచేతుల్లోనికి తీసుకున్నట్లయితే చట్టమెందుకు? నిజంగా వాళ్లు మర్డర్లుచేసి ఉన్నట్లయితే, దోపిడీలు చేసి ఉన్నట్లయితే ఏమైన క్రూరకృత్యాలు చేసిఉన్నట్లయితే మనకు ఐ. పి. సి. ఉన్నది. చట్టము ఉన్నది. చట్టముద్వారాఎందుకు చేయరు? చట్టము ద్వారా చేయమని అడుగుతున్నాను. ఇది ఏమీ నక్సలైట్లమీద సానుభూతి చూపించడంగాని సమర్థించడంగాని కాదు. చట్టముఉన్నప్పుడు ఎందుకుచేయరు? వాళ్ళను నానారకాలుగా హింసలు పెట్టి వారి ప్రాణాలు తీసేందుకు ఎవరు ఇచ్చారు ఆ అధికారం? ప్రజలు మనకు అధికారం ఇచ్చి ఈ హావుసుకు పంపించారా? వాళ్ళను ఒప్పుకో మనండి. ఇంజనీరింగు కాలేజీలో చదువుకునే కుర్రవాడిని తీసుకువెళ్ళి రోలర్ ట్రీట్ మెంటు ఎయిర్‌ప్లేయిన్ ట్రీట్ మెంటు ఇచ్చి చివరికి అడవికి తీసుకు వెళ్ళి పిట్టలను కాల్చినట్లుగా కాల్చివేస్తుంటే ఇది న్యాయమా? ఏమాత్రం కించిత్ హృదయమున్నా మీరు ఈ మాటలు అనరు. వారిసిద్ధాంతం వేరు కావచ్చు. మనసిద్ధాంతం వేరుకావచ్చు. దానికి మీరు వాళ్ళను చంపుతారా? రోలర్ ట్రీట్ మెంటు ఏమిటో ఒకసారి చీఫ్ మినిస్టరుగారికి ఇవ్వండి. ఎయిర్‌ప్లేయిన్ ట్రీట్ మెంటు ఏమిటో ఒకసారి హైనాన్సు మినిస్టరుగారికి ఇవ్వండి. తెలుస్తుంది. ఇదిఇచ్చే అధికారాన్ని పోలీసులకు ఎవరుఇచ్చారు. నేనుసూటిగా చెబుతున్నాను ఇది చీఫ్ మినిస్టరుగారు పోలీసులకు ఇచ్చారు. అందులో ఏమైనా లోపాలు జరిగి ఉన్నట్లయితే లోపాలు రుజువు అయినట్లయితే మనం శిక్షించవలసింది పోలీసులను కాదు. మనం శిక్షించవలసింది ముఖ్యంగా ముఖ్యమంత్రిని. ముఖ్యమంత్రిని శిక్షించాలి. శిక్షించక తప్పదు శిక్షించబడతాడు. ఫోర్జరీ చేశాడు అనే నేరానికి కేసులో ప్రాసిక్యూషన్ తీసుకువచ్చారు. అబద్ధం ఆడాడు అనేదానికి తీసుకు వచ్చారు. ఇక్కడ మాస్ మర్డర్లు జరిగినదానికి తీసుకురానక్కరలేదా?

Sri P. Ramachandra Reddy (Sangareddy) :—The matter is almost referred to the Commission. It is not fair on the part of Mr N. Venkatratnam to refer about Nexalites activities. It is pending not before one commission but before two commissions. It will be unfair on the part of Mr. Venkatratnam to refer repeatedly and give a judgment to punish somebody.

Sri N. Venkatratnam :—He is perhaps overanxious to defend himself, his party, his Government and the Chief Minister. But I am referring to the statement made by the Chief Minister in this House. It is not my imaginations.

Sri P. Ramachandra Reddy :—It is his judgment. He is not competent to say so.

Sri N Venkatratnam :—It is not my judgment but it is my opinion. I am entitled to do so. ఇకపోతే కమీషను వేశారు. ఏదో జరుగుతుంది. సరే అట్లా వదిలి పెడదాము. రాష్ట్రములో జరుగుతున్న సంగతి ఏమిటి? బడ్జెటులో కోటానుకోట్లు గుడుగుతున్నారు. ప్రజాహిత సంస్థలకోసం అని చెప్పి అడుగుతున్నారు. ఈ ప్రజాహిత సంస్థలు ఏవిధంగా పనిచేస్తున్నాయో అనేమన అందరికి తెలుసు. ప్రతి కోఆపరేటివ్ సొసైటీ నష్టములోనే నడుస్తోంది. ఇట్లా నష్టాలు వస్తున్నాయని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకవస్తే ఈ నష్టాలు ఎందుకువస్తున్నాయో విచారించడానికి ఒక హైపవర్ కమిటీని వేస్తామన్నారు.

ఈ కమిటీని ఎందుకు రద్దుచేశారు? అంటే ఏదో కుంటి సాకు చెబు 12-10 P.M.
తున్నారు. కోఆపరేటివ్ సంస్థలలో ఒక ఇన్‌ఫార్మల్ కమిటీ వుంది. దానికి రిఫర్ చేస్తాము అన్నారు. ఎన్నో కోట్ల రూపాయలు పుర్వినియోగమవుతున్న ప్పుడు ఒక హైపవర్ కమిటీని వేయడానికి ఎందుకు ప్రభుత్వం వెనుకాడుతోందని అడుగుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారిచ్చిన అస్యూరెన్సును అస్యూరెన్సెన్ కమిటీలో చర్చించాము. ఇన్‌ఫార్మల్ కమిటీవారు డిసైడు చేస్తారని డిపార్టుమెంట్ వారు సమాధానమిచ్చారు. వారు ఏ నెలలకొకసారి మీటింగు వేస్తారు. అసలు నష్టానికి కారణము ఏమిటి? అని రూట్ కాజ్‌లోకి వెళ్ళరు. అందువల్లి హైపవర్ కమిటీని కోరాము. ముఖ్యమంత్రిగారు ఒప్పుకొన్నారు. దానికి ఆర్థిక మంత్రిగారు ఏమి సమాధానము చెబుతారు? మెడికల్ పోర్టుపోలియో రాజమల్లుగారి చేతికి వచ్చినప్పటినుంచి ఆ డిపార్టుమెంటుకి అధోగతి పట్టింది. ఒవాసిగారు చెప్పినట్లు 1000 రూ.లు తీసుకొని హైదరాబాదు వస్తే మెడికల్ డిపార్టుమెంటులో ఏ పని అయినా చేయించవచ్చునని ప్రజలు విశ్వసిస్తున్న విషయాన్ని విచారణ చేయించడానికి సిద్ధముగా వున్నారా? నిజాయితీ వుంటే. వారి కొలీగ్ అనే దెబ్బ తీ లే పోతే ఒక కమిటీని వేయాలి. నిన్న చర్చలో వచ్చింది. గుంటూరు విషయము లక్ష్మణరావుగారిపైన ఛార్జెస్ వుంటే గుంటూరుకు తీసుకువచ్చి ఎందుకు వేశారు. వారికి తెలిసివుంటే ఆ పని జరిగేది కాదని మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు? ఇది మంత్రిగారికి సిగ్గుచేటు అయిన విషయము. దీని వెనుక చాలా కుంభకోణం వుంది. హుస్సేనిసాగరియను గ్రౌండ్సు మీద తీసుకువచ్చారంటే ఆయనకు అసలు హృదయమే లేదు. హైపవర్ వచ్చిన వారికి గ్రీట్ మెంటుకోసం ఒక ఎయిర్ కండిషన్ రూమ్ ఉండేది. కాని ఆ ఎయిర్ కండిషన్ ప్లాంట్‌ని ఆయన తన ఆఫీసు రూమ్‌కి పెట్టించుకొన్నారు. ఆయన ఇంటికి బిగింపచేసుకున్నారు. హుస్సేనిసాగర్ గ్రౌండ్స్ మీద తీసుకు

పచ్చారన్నారు. ఆయనకు మానవత్వం హృదయము లేదు. దీనిని ఏరకంగా మంత్రిగారు సమర్థించారో చెప్పండి. ఇక మనకు పాలు సప్లయి చేస్తున్నారు. డెయిరీ డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషన్‌లో జరిగే కుట్ర. కరప్షన్ చెప్పడానికి వీలులేదు. దీనికైనా దానిలోని ఎంప్లాయీస్ 24 పేజీల కాపీని వేస్తే దానిని మంత్రిగారికి అందచేసి విచారించాలని కోరాను కాని విచారించినట్లులేదు. ఆ కాపీ తమ ఆథెంటికేటెడ్ కాదు కాబట్టి విచారించము అన్నారు ఇంత దౌర్భాగ్యమైన డిపార్టుమెంటు ఇంకొటి ఉంటుందా? ఇప్పుడు అయినా దీనిని పునర్విచారణ చేయించాలని మనవిచేస్తున్నాను. డెయిరీ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ స్థాపించినప్పటినుంచి 7 కోట్లు నష్టము వచ్చింది. అని ఆడిట్ చేస్తున్నారు. ఇంత నష్టము వస్తున్నప్పుడు దానిని ఎందుకు పోషిస్తున్నారో అర్థము కావడము లేదు. పాలు చౌకగా ఇవ్వాలి కావడము లేదు. ఉత్పత్తి చేసేవారికి ధర ఎక్కువ యివ్వడం లేదు. 7 కోట్లు ఎందుకు నష్టము వస్తున్నదో విచారణ చేయండి. డెయిరీ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషనులో విజయవాడలో ఒక్క రోజున 2 లక్షల లీటర్ల పాలు పెరుగు అయిపోయింది. రాజమండ్రిలో 5 వేల లీటరు పాలు పెరుగు అయిపోయింది. చిత్తూరులో 6 వేల లీటర్లు పాలు పెరుగు అయినది. ఇంత నష్టము జరుగుతూ వుంటే ఎందుకు విచారణ చేయించరు? ఒక మెమోరాండంను గవర్నరు గారికి యిచ్చాము. పర్యటనకు యిచ్చాము. గవర్నమెంటు చేస్తుంది అనుకొంటే రామ్మోహన్ అనే ఉద్యోగిని సస్పెండ్ చేశారు. మా గివెన్స్ దానిలో వున్న వర్కర్స్‌మీద కాదు. ఇక ఆర్.టి.సి.లో ఇంతకంటె పెద్ద కుంభకోణము వుంది. చైరమన్ ఎంత కరప్టు అంటే మన ఊహకు కూడా అందదు. 8 సం.లు పెరమ్ అయిపోతే మరొక 8 సం.లు ఎక్సెటెన్షన్ యిచ్చారు. ఐ.ఎ.యస్. చైర్మన్‌కి కూడ ఇవ్వని ఎక్స్‌టెన్షన్ వీరికి ఎందుకు యివ్వాలి? ఎందుకు యిచ్చారు అంటే సంజయ్ గాంధి వచ్చినపుడు 800 పెహికిల్స్ ఊరికే ఇచ్చారట. దానిపైన ఒక్క పైసా కూడ రాలేదని స్టాటిస్టిక్స్ ఆఫీసరు ఉమాశంకరుగారు ఒక రిపోర్టు ఇచ్చారు. దానిపైన చర్యలు తీసుకున్నారా? దీనిమీద ఒక డాక్యుమెంట్ పంపిస్తున్నాను. దానిని కూడా విచారణ చేయించాలి. పెద్దాపురం నుంచి ఎన్నికైన ఎక్స్‌పర్ట్ మెంబరు అయ్యప్పగారు కమిటీలో వున్నారు కాబట్టి బయటకు వచ్చింది. ఆయన రిపోర్టు యిచ్చిన తరువాత అయినా విచారణ చేయించారా? హుష్ అప్ చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. హైయ్యర్ లెవిల్‌లో గవర్నమెంటుకి వారికి లూలూచీ ఏదో వున్నట్లు వుంది. ఎలక్షన్స్ ముందు 8 జీపులు, 8 అంబాసిడర్ కార్లు కొన్నారు? వాటినీ ఏమి అవసరము వచ్చి కొన్నారు అనేది చెప్పాలి. ఏ పద్ధతి ప్రకారం కొన్నారు? రిజిస్టర్ కాక పూర్వమేవాటిని ఎన్నికల కోసము వాడారు 8 జీపులు గుంటూరుకు వచ్చాయి. అంబాసిడర్ కార్లు వాడుకొన్నారు. వాటిని మరల కంపెనికి పంపించేశారు. వీటిని విచారణ చేయడానికి సిద్ధముగా ఉన్నారా? మనము పర్యటల ముందుకు పోవాలంటే కొన్నపుడు దీనిపైన ఒక కమీషన్‌ని వేయాలి. రిజిస్టర్డ్ ఎంప్లాయీస్‌వి అవ్యాయంగా తీసివేశారని స్ట్రైక్ కూడా చేశారు. కేవలం ఆయన ఈ పెత్తనం వచ్చిన తేది నుంచి 15 రోజులు నిరసన వర్జితము నాపూరు

ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. ఆ విషయం ఇంతవరకు విచారించినట్లు లేదు. అసలు ఎంత మందిని తీసివేశారు? తీసివేయడాని కారణము వున్నదా? ప్రిబ్యునల్ ముందు వచ్చిన ఒక కేసు విషయం చెబుతారు. His reputation is not good and hence he is removed అంటే కాబినెట్‌లో వున్న ఎంతమంది మంత్రులు రెప్యుటేషన్ బాగా వున్నదో చెప్పండి. ఎవరికీ లేదని నేను చెప్పడము లేదు. కాని వారి అకౌంటబిలిటీ ఎంచి విచారణ చేయాలి. హెడ్స్ ఆఫ్ డిపార్టుమెంట్సుకి యిష్టము లేని వారిని తీసివేశారు. రోడ్స్ అండ్ బిల్డింగ్స్ చీఫ్ ఇంజనీరు కృష్ణమోహన్ రావు గారు వున్నారు. వారు యిద్దరు సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీర్లను తీసివేశారు. వారు చీఫ్ ఇంజనీర్స్ కాబోతున్నారు. శ్రీ వి. రామ్మోహన్, శ్రీ సి. రామ్మూర్తి అనే వారిని ఏ కారణము లేకుండా తీసివేశారు ఏదో రెవ్యూ కమిటీ సూపర్ కమిటీని వేస్తాము అన్నారు. వారికి అవకాశము యివ్వాలని వారు కోరుతున్నారు. అవకాశము యివ్వడాని నిరుత్సాహము ఎందుకు జరుగుతున్నది? ఏ కారణము లేకుండానే వారిని తీసివేశారు కాబట్టి వారికి అవకాశము యివ్వడములేదు ఇక క్లాస్ 4 ఎంప్లాయీస్ ఎన్నో వేల మందిని తీసివేశారు. చారిత్ర నష్టము వస్తుందా? గుంటూరు మునిసిపాలిటీలో నలుగురిని తీసివేశారు. రెవ్యూ కమిటి వేశారు దానికి పెట్టుకొంచె ఎటులేకుండా వుంది తీసివేయబడిన వారి విషయము రెవ్యూ చేయాలని కేంద్ర ప్రభుత్వము రాష్ట్రాలకు ఆదేశము యిచ్చింది. గుజరాత్ ప్రభుత్వము అప్పుడే ఒక రెవ్యూ కమిటీని వేశారు. ఒక ఇంపార్షియల్ కమిటీని వేసి రికార్డు అంతా ఆ కమిటీకి యివ్వాలి. ఇక ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంట్ రాజగోపాల్ గారు ఎటువంటివారో అందరకు తెలుసు. వారి యిష్టానికి విడిచి పెట్టుటవల్ల వారు 6, 7 మంది ప్రిన్సిపాల్స్‌ని తీసివేశారు. వారి యిష్టము వచ్చిన వారికి ప్రొమోషన్స్ వచ్చాయి. యస్.ఎ.యస్. వచ్చింది. ఇవన్ని విచారణ చేయాలి. గుడ్, బ్యాడ్ అంతా వుండవచ్చును. ఇంకా యెన్ని కిమింగలాలు వున్నాయో! వాటినిగురించి ఎందుకు పట్టించుకోరు? ప్రభుత్వానికి యిష్టము లేనివారిని తీసివేస్తున్నారు. న్యాయాన్ని కలుగచేయాలని కోరుతున్నాను. అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటులో అగ్రికల్చరల్ రిజార్డినేట్ సర్వీసెస్ వారు ఒక విన్నపము యిచ్చారు. దానిపైన చర్య తీసుకొనలేదు. ఫామిలీ ప్లానింగ్ అట్రాసిటీస్. గుంటూరులో రామసీత అనే డాక్టరు 10 సం.ల బాలునకు ఆపరేషన్ చేసినది. ఇది పేపర్సులో వచ్చింది. ఫోటో కూడ పడింది. పత్రికను మంత్రిగారికి యిచ్చాము. వారు ఏమి చర్య తీసుకున్నారు? ఏమి చర్య తీసుకొనలేదు. వారు చర్య తీసుకోరు. మాకు కంతళోపతప్ప వేరొకటిలేదు. చర్య తీసుకోరని తెలిసినా శంఖం ఊదడంతప్ప మరొక మార్గములేదు. నాన్ టీచింగ్ స్టాఫ్‌ను ఎడ్యుకేషనల్ డిపార్టుమెంటువారు మనుష్యులుగా చూడటంలేదు. ఎప్పటినుంచో ఆందోళన చేస్తుంటే మొన్న జి.వో. ఇచ్చారు. డి.ఎ. మెర్జడ్ స్కేలు ఎప్పటినుండో ప్రామిస్ చేసినా 1-6-76 నుండి ఇస్తామని చెప్పారు. 12-20 p.m
పెన్షన్ 74 నుండి ఇస్తామన్నారు. ఇక, లా అండ్ ఆర్డర్ విషయం పూర్తిగా ముఖ్యమంత్రిగార్కి సంబంధించినది, హెరాస్‌మెంట్ ముఖ్యమంత్రిగారు హోం మంత్రిగా వున్నంత కాలం తగ్గదని మనవి చేస్తున్నాను. వెల్లూరులో ఒకామె విషం

త్రాగి చనిపోయింది ఒకామె బావిలో దూకి చనిపోయింది గుంటూరు కెళ్లా డ్యూవ్ చేసే భార్ ఇది వరకు ఒకటి వుంటే ఇప్పుడు రెండు అయ్యాయి. సుంద రాన్నిరెడ్డి గురించి అందరకూ తెలుసు. ఒక రూపాయికి మూడు రూపాయలు ఇస్తాడు. ఇప్పుడు రాజుల, గాణుల పెన్ష ప్ర ష, మీర్జాపుర, గాణిని మో ం చేయటానికి ప్రయత్న చి ష్ఠలమై, మిర్జాపురం గాజాను మచ్చిసుకు తీసుకువెళ్లి నాడు అతనికి అక్కడున్న ఎన్స్పెక్టర్ అచ్యుతరామయ్య ప్రొటెక్షన్ వుంది మేము ఎంత చెప్పినా ఏనేవారు లేరక్కడ చేత్రాలు న్ ఐ. గురించి డి.ఐ.జి : మేము రిపోర్టు ఇస్తే గుంటూరు ఎస్ పి కి కోపం వచ్చింది ముఖ్యమంత్రి అకయి వాస్తవ వారికి పుంది. ఇక్కడ, మన కళ్లెదుట జరిగిన ఉపయోగహామత్నగర్లో జరిగినవి. లక్షలు దోచుకు టు లే ఇక్షుత్వం ఏమి చేసింది? వెంటనే బోర్డు ం రుకు ప్రాసి విచారిస్తామని నరసారెడ్డిగారు చెప్పారు ఎవరని పంపించారు? మీటింగు అయిన తరువాత రౌడీలు వచ్చి తన్నినా అక్కడ రక్షణ లేదు కో ల్ సిస్టమ్ పెట్టి ట్రాన్స్ఫర్స్ చేస్తున్నారు అప్పీలు చేసుకోటానికి అవకాశం ఇచ్చి, అది తేలకుండానే ట్రాన్స్ఫర్స్ చేస్తున్నారు. దీనికి విద్యామంత్రిగారి సమా ధానం వుండదు, సిక్స్ ఫాయింట్ ఫార్ములా కమిటీలో ఇది తేలేదాకూ ట్రాన్స్ ఫర్ చేయవద్దని మనవి చేస్తున్నాను. నేను చెప్పినట్లుగా ఆర్.టి.సి కి సంబంధించి. వరంగల్లు ఫారెస్ట్ కాంట్రాక్టర్లకు సంబంధించి. మార్క్ఫెడ్ గురించి, సేల్ ఆఫ్ గోల్డ్ గురించి, డి.డి.సి. గురించి కమిటీలు వేసి విచారణ జరిపిస్తే రుజువు చేయ టానికి సిద్ధంగా వున్నామని చెప్తూ అందుకు తగిన చర్యలు వెంటనే తీసుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి కె. మంగతాయారమ్మ (కైకలూరు):—అధ్యక్షా! ఆర్థికశాఖా మంత్రి శ్రీ రంగారెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటును గురించి బలపరుస్తూ కొన్ని మాటలు చెప్పదలచాము. నీటి పారుదల, వ్యవసాయం, పరిశ్రమలు ఈ రంగాలలో మన రాష్ట్రం బాగా అభివృద్ధి చెందింది. విద్యుత్ సరఫరా (ఎలక్ట్రిసిటి సప్లయి) విషయంలో మనం కొన్ని యిబ్బందులకు గురైనా, అదనంగా చాలా గ్రామాలకు యివ్వగలిగాము. బలహీన వర్గాల క్షేమం గురించి ప్రభుత్వం ద్వారా గాని, బ్యాంకుల ద్వారా గాని చాలా కార్యక్రమాలు చేపట్టాము. అంతేకాదు చాలా అభివృద్ధి కూడా మా కొల్లేటి ప్రాంతంలోను యితర చోట్ల కూడా సాధించాము. వీటన్నిటికి ముఖ్యకారణం, మన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వెంగళరావు గారి చొరవ, సాహసం. తక్కువ మాటలు చెపుతూ ఎక్కువ పనులు చేసి చూపారు. దీని ఫలితమే మొన్నటి పార్లమెంటు ఎలక్షనులో, నా నియోజక వర్గంలో కాంగ్రెసుకు యిరవై ఆరువేల మెజారిటీ వచ్చింది. ఎందరో కాంగ్రెసుకు అపకారం చేసినా. నా నియోజక వర్గంలో వేలాది మంది హరిజనులు, క్రైస్తవులు, వడియరాజులు, అగ్నికుల క్షత్రియులు ముసల్మానులు యితర మైనారిటీలు, సన్నకారు చిన్నకారు రైతులు నా సోదరీమణులు. కసిగా కాంగ్రెసుకు చేశారు. పూనకంగా చేశారు. పోటీపడుతూ చేశారు. ఎదురుగావచ్చి పార్లమెంటు అభ్యర్థి శ్రీ కొమ్మారెడ్డి సూర్యనారాయణ గారికే చెప్పారు. మాకూ స్వాగతం. ఎక్కడ చూచినా ఇందిరమ్మ ఫోటోలే. గుళ్లల్లో ఫోటోలు, ఒకచోట గుడి శిఖరానికి కాంగ్రెసు

ండా కట్టితే, అంతకంటే యెత్తుగా ఉండటానికి మరొక కొండ గిడి ధ్వంసం ఖానికి కట్టడు ప్రమిదవులు గుటకలు చేరవేస్తూ, యిట్లాలు పేరుస్తూ యిలా ఉమ్మడిగా కూడా కాంగ్రెసు ఇండాలు కట్టారు వ్యవసాయ కార్మికులు నాగళ్ళకు కట్టారు కొల్లేటిలో లాంచీలకు. నావ , దోనెలకు కట్టింది. ఇదంతా గా సప్లయి చేయటానికి పోయి అందుకు ఇంకా మీద చాలామంది కోట్లు కూడా వచ్చింది ఈ కష్టకాలంలో కొండంత అభిమానం చూపిన ప్రజలకు యెక్కువ ఋణం యెట్లా తీర్చగలనో నాకేమీ తోచటంలేదు ఈ సభాముఖంగా వారందరికీ కృతజ్ఞతను తెలుపుకుంటున్నాను

ఎంత చేసినా, పెరిగే జనాభాకూ మారుతూ వున్న ప్రపంచానికి ఎప్పుడూ చేయవలసినవి వుంటూనే ఉంటాయి స్థానిక అవసరాలు. ఇయ్యాళ్టికి ఎక్కువ చేర్చేటప్పుడు చెబుతాను నేను చెపినట్లంతా ముద్రాంకమని, బూటక మాటలని చెబుతూ ఆ తెలుగుదేశం పార్టీవారు మాట్లాడటానికి 21 నిమిషాలు ప్రారంభించి మాకు 15 నిమిషాలు యివ్వటం భావ్యం కాదు కనుక మాకు కూడా ఎక్కువ అవకాశం యివ్వాలని కోరుతూ యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు మీకు థాంక్స్ చెబుతూ తెలుపు తీసుకుంటాను

శ్రీ కుసుమంచి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) : అధ్యక్షా, యీ బడ్జెటు చర్చలలో కొత్తగా ప్రతిష్ఠంలోకి వచ్చిన సభ్యులుచేసే విమర్శలు చూస్తుంటే కొంచెం బాధ కలుగుతున్నది నిన్న మొన్నటివరకూ కాంగ్రెసు పార్టీలో వున్న మిత్రులు యీ కొద్ది రోజులలోనే ఏవో కొన్ని కారణాలచేత కాంగ్రెసును విడిచి ప్రతిపక్షాలకి వెళ్లినంతమాత్రాన తమ గత చరిత్రను మర్చిపోయి, తాముచేసిన కార్యక్రమాలు మరచిపోయి ప్రభుత్వం అన్ని ఎపయాలలో తప్పుచేసిందని విమర్శించడం హాస్యాస్పదంగా వుంది. ఇది చూస్తుంటే ఒక సామెత గుర్తుకు వస్తుంది గుంటి గిరజనవెను మున్నలుపును తెల్సుకోలేదన్నట్లుగా వుంది తాము చేసిన తప్పులు కప్పిపుచ్చుకొని యీ రోజు ప్రభుత్వాన్ని దుయ్యబడుతున్నారు, మొరార్జీదేశాయ్‌గారు స్పోర్టివ్‌గా ఒక మాట చెప్పారు. ఇందిరాగాంధిని అన్ని విషయాలలో విమర్శించవద్దు, ఆమె చేసిన మంచి పనులు వున్నాయి. మంచి చేసినవాటిని హర్షించండి. చెడుచేసినవాటిని గర్హించండి అని వారు చెప్పారు. ఇంతవరకూ ఆ పార్టీకి చెందిన వారు యిప్పుడు వెంగళరావు గారు చేసినవన్నీ నూటికి నూరు తప్పు అని చెప్పడం హాస్యాస్పదంగా కన్పిస్తున్నది. ఈ ప్రభుత్వంలో కొన్ని పొరపాట్లు వుండవచ్చు. ఆరు నెలల క్రితం వరల్డ్ బ్యాంకువారు వచ్చినప్పుడు అడిగాను. ఈ దేశంలో ఎక్కువ ఫైనాన్సియల్ ఏడ్ ఏ స్టేటుకు దొరుకుతున్నదని అడిగినప్పుడు ఆంధ్ర స్టేటుకే అని చెప్పారు. అది నాగార్జునసాగరు ప్రాజక్టు కావచ్చు, శ్రీశైలం కావచ్చు, గోదావరి బరాజ్ కావచ్చు మేజర్ ప్రాజెక్టులకు వరల్డ్ బ్యాంకు నుండి మనకు ఎక్కువ ఫైనాన్సియల్ ఏడ్ దొరుకుతున్నది. ఈ మధ్యన శ్రీశైలం ప్రాజెక్టుకు ఆరింజ్ కంట్రీస్ నుండి ధన సహాయం లభించడం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ కృషి కారణమే. గాలిలో ట్లోగిన్ను వల్ల రాదు. ఫైనాన్సు మినిస్టరుగారు ఫిల్మ్ కార్పొరేషను కొరకు 90 లక్షలో, కోటి రూపాయలో పెడితే లగ్జూరియస్‌గా ఖర్చు పెడుతున్నారని

12-30 . pm

బాధ్యతారాహిత్యమైన విమర్శ చేశాడు. అలాంటివాళ్ళ ఎంత లాభం చేకూరుస్తున్నది. ఏనిరాధారమైన ఆరోపణలు చేసే ఎటర్‌టెయిన్‌మెంటు టాక్స్ ఫ్రీ పబ్లిసిటీలో ఆదాయాన్ని కార్పొరేషన్లకు ఉపకరిస్తున్నారు. బాధ్యతారాహిత్యంగా ఆరోపణలు చేయడం న్యాయం కాదు. గోదావరికి గండి పడినప్పుడు మున్సిపల్ మంత్రిగారు అందజేసిన సహాయం మరవలేనిది. ఉభయ గోదావరి జిల్లాల రైతాంగం కృతజ్ఞతతో వుందని మనవి చేస్తున్నాను. గండి పడితే ఎమర్జెన్సీ డ్రైనేజ్ కెనాల్ వాటరు రిలీజు చేసినందు జరిగింది జరుగబోయే కార్యక్రమములో ఏవరేశ్వరం, మద్దూరు, జిజ్జేశ్వర్ వింగ్సు 79 జూన్ వరకు కన్‌స్ట్రక్షన్ ఆఫ్ బండ్ అవసరమైతే యిప్పుడున్నవారిని మార్చి యితరులతో కలిపి ప్రత్యేకంగా పని ఎక్జిక్యూట్ అగునట్లు చూడాలి. ఇది రైతుల బహుకాలపోషకం. ఈ పనిపట్ల ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఉభయ గోదావరి జిల్లాలను పరిశీలించడానికి ఒక కమిటీని వేసి బరాజ్ పర్యటించడానికి ఏర్పాటు. ఈ బరాజ్ పనులలో అనేక పొరపాట్లు జరుగుతున్నది. ఆ పనిపై వుండే వర్క్స్ మేనేజర్ ఆఫీసర్ మొదలుకుని అయితే అటువంటి పొరపాట్లు గమనించి వుంటారు. సూపరింటెండెంట్‌కు చెప్పగలరు. గోదావరికి గండి పడినప్పుడు ఎస్టరన్ డెల్టా డ్రిపింగ్ వాటర్ సప్లై చేయాలని ఏవరేశ్వరం నుండి చానల్‌ను వేయడానికి 12 లక్షలు ఇచ్చి వెళ్లడం జరిగింది. కాని పర్పస్ సర్వ్ కాలేదు, ఎందుకంటే ట్రిపింగ్‌కు బదులు నీరు అబ్జార్వ్ చేయడంవల్ల లెవలు తీసిపోయింది. అదికొంతలు వేస్టు, వారిపై ఆఫీసర్లకు ఎందుకు చెప్పలేదంటే అది యిన్‌సాల్వెన్సీకు దారి తీస్తుంది. ఏదైనా పొరపాట్లు ఉంటే నాన్ ఆఫీషియల్స్‌కు అయితే వారు చెబుతారు. బరాజ్ కనస్ట్రక్షన్ విషయంలో అక్కడ ఎన్నో పొరపాట్లు జరుగుతున్నాయని యిదివరలో నేను కాల్ ఎటెన్షన్ చేశాను వేయవలసిన కాంక్రీటు మట్టి వేయకుండా వేరే మట్టి వేశారు. సిమెంటు ఏపోర్షన్ తక్కువ వేయడంవల్ల అనుకున్న మాగ్జిమం ప్రెషర్ ఆఫ్ వాటరుకు అది విత్‌స్టాండు కాలేక బ్రేక్ అయింది. తరువాత రెక్టిఫై చేయడం జరిగింది. అటువంటి పొరపాట్లు రెక్టిఫై చేయాలంటే నాన్ ఆఫీషియల్స్ కమిటి వుంటే బాగుంటుంది. ఇదివరగా వెళ్ళి చూడాలని కాదు, రైతాంగము మీద మా బాధ్యత వుంది. పోతే ప్రభుత్వాన్ని కోరేది ఏమంటే మహోన్నతమైనటువంటి కాటన్‌గారి జ్ఞాపకార్థము గవర్నమెంటు ఆఫ్ యిండియాతో సంప్రదించి పోస్టల్ స్టాంప్ వెలువడేట్లు చేయాలి. అదొక మంచి కార్యం చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. స్టీలు ప్లాంటు గురించి అనేక రకాల వాదోపవాదాలు జరుగుతున్నాయి, దానిని అవకాశముగా తీసుకొని అనేక రకాల చీప్ పాపులారిటి సంపాదించే వ్యక్తులు బయలుదేరివారు. ఈ సభలో కొన్ని నేక్డ్ ఫ్యాక్ట్స్‌ను బాధ్యతతో గ్రహించాలి. ఆ స్టీలు ప్లాంటుకు 1800 కోట్లు అవసరం వుంటుంది. యీ నాడు దేశములో సుమారు 10 మిలియన్స్ టన్స్ స్టీలు తయారు అవుతున్నది. అందులో మూడున్నర మిలియన్స్ యిండిజీనస్‌కు వుపయోగపడుతుంది. 2 మిలియన్స్ ఎక్స్‌పోర్ట్స్

చేస్తున్నాం, రెండున్నర మిలియన్స్ మిగిలిపోతున్నది. బ్రిటన్‌లో 60 పర్సంటు వుండిపోతున్నది యూరోపియన్ కంట్రీస్ దే ర్ యిన్ పాంబుల్స్ నా 1300 కోట్లు పెట్టి పెడితే ఎక్స్‌పోర్టు చెయ్యడానికి వీలుంది ఎక్సెపోర్టుకు కావలసింది తయారు చేస్తే బాగుంటుంది. స్టేన్‌లెస్ స్టీల్ తయారు చేస్తే బాగుంటుంది. సేలం ప్రాజక్టులో రాల్ స్టిర్ప్స్ చేస్తున్నాము, అలా ఇది ప్రొడక్షన్ అవడానికి కరుణానిధి గారి ఎఫర్ట్స్ కారణం. అక్కడ చారి స్టేట్ యింటరెస్టు వచ్చి పని మొదలు పెట్టి మెటు ఆఫ్ యిండియాతో డెబ్బలాడటం వల్ల ఇప్పుడు వాడుకలోకి అవుతారు. ఈ నాడు గుడికి ప్రాణప్రతిష్ట కావలసిందే, ద్దుటనం లేదు, ఎన్ పార్లమెంటు సభ్యులందరిని పక్షం చేసి సెంట్రల్ గవర్నమెంటుపైన పిటిషన్ యిచ్చి ప్రధానమంత్రిగారినుండి కమిట్ మెంటు తీసుకొని 100 కోట్లు పట్టుకురావాలి అని మనని చేస్తున్నాను పోతే బేక్‌వర్డ్ క్లాసెస్ చాలా చేస్తున్నామని అంటున్నారు. వర్డ్ రోజీగా ప్లానింగ్ కమిషన్ కాంబజ్ మెంటు మాత్రం 0 శి పర్సంటు వుంది ఈ పర్సంటు ఇవ్వడం వల్ల యీ ప్రభుత్వాన్ని బలపరుస్తున్నది ఈ ఎలక్షన్లలో పది కోట్లు కూడా పెంచకుండా న్యాయం చేసినట్లు కాదు. చదువు చూస్తే, ఇంటర్ 7 వేల పైగా కాలేజీలలో చదవబడుతున్నారు. వాలు స్థాయి అక్షరాభ్యాసం నుండి 10 వ తరగతి చదివేవారు వున్నారు. వారికి స్కాలర్ షిప్స్ లేవు, అవి అభివృద్ధి చేయాలి ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ విద్యార్థులు ఒక రిప్రజెంటేషను యిచ్చారు, ఎస్. సి. విద్యార్థులకు హాస్టలులో 5 రూపాయలు ఇస్తే లక్ష్మీపతిని యిస్తున్నారు. యిండర్ ఎడింగ్‌లో వారికి చేసే స్కాలర్‌షిప్స్‌నుండి ఎక్సెప్ట్ చేస్తున్నారు. కాని బేక్‌వర్డ్ క్లాసు పిల్లలకు మాత్రం అలా ఏ రకమైన లేక డాడిపాజిట్టు పట్టాలంటున్నారు. బేక్‌వర్డ్ క్లాసు పిల్లకు కూడా మెడిసిన్లు చదివేవారికి 12-40 p.m. ఇచ్చే రూపాయలు యివ్వాలని వాళ్ళకు ఇచ్చే సార్టిఫికేట్లలోనుండి అడిపాజిట్ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇండిక సపోర్టుకు సుమారు 16 కోట్ల రూపాయల ప్రతిపాదనలు తయారయినాయి బడ్జెట్‌లో మాత్రం 50 లక్షల రూపాయలు చూపిన కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. గ్రామాలకు వెడితే రోడ్లు బాగుండటం లేదని అడుగుతున్నారు. ఎమ్మెల్యేలకు గాని, సమితులకు గాని, జిల్లా పరిషత్తులకు గాని డబ్బు లేదు అంటున్నారు ప్రభుత్వాన్ని అడిగితే విడలేదు దానాన్ని పిల్లలు తీసుకెళ్ళాలంటే బస్సుకు రెండు రూపాయలు ఖర్చు అవుతున్నది అంటున్నారు అనేకసార్లు ఈ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తే అది అన్ ప్రొడక్టివ్ అంటున్నారు. నాగార్జునసాగర్ మీద 30 కోట్లు, శ్రీశైలం మీద 20 కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నాము. రైతు ముందు నా రోడ్డు అంటే ఏమిటి అంటున్నాడు. కనుక ప్రాజెక్టు ఖర్చులో కొంత తగ్గించాలి. ఈ ప్రాజెక్టులకు ఇన్ని కోట్లు కేటాయించినప్పటికి అంత ఖర్చు పెట్టే స్థితిలో లేము. ఎందుకంటే అంత డబ్బు డైవర్టు చేసి ఈ బేసిక్ వసతులు ప్రభుత్వం చేస్తుందని ఆశిస్తున్నాను. వ్యవసాయదారులకు ఇబ్బందులు చాలా వున్నాయి. ఎక్సైజ్ పడిచచ్చండి. బాగా ఎరువులు ఉపయోగించండి అంటున్నారు. వాళ్ళు పడిపస్తున్నారు. ప్రభుత్వ బాధ్యత ఏమీ లేదు వారు

పండించిన ధాన్యాన్ని కొనుగోలు చేసే ఏర్పాటులు చేయాలి వారి దగ్గర తీసుకుంటున్న ప్రొక్యూర్‌మెంటు మానివేశారు వారు తమ ధాన్యాన్ని అమ్ముకోవడానికి మిల్లర్లకే వెళ్లాల్సివస్తోంది. వాళ్ళు ధాన్యం తీసుకొని డబ్బు కోసం అప్పుడూ ఇప్పుడూ అని తిప్పించుకుంటూ ఉంటారు. రైతు తాను పండించిన ధాన్యానికి ధర రాక, మిరుమిట్లు చేసే ఇబ్బందులకు గురికావలసి వస్తున్నది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వంవారు ధాన్యాన్ని ఎరిగా కొనే ఏర్పాట్లుచేయాలి. వాళ్ళు ధాన్యం కొనేందుకు ముందుకు రావడం లేదు. మళ్ళీ ఎండకు పెట్టుడి పెట్టడానికి వారి దగ్గర డబ్బు లేదు. వీలైనంత తొందరగా కొనండి అంటున్నాము కాని మీరు పండించి మరల కొనే ఏర్పాట్లు ఏమి చేశారు. గోదాము వసతులు ఏమి చేశారు. పొరుగూర్లో రైస్ ఫ్యాక్టరీలు, ఓపెన్ గోదాములలో, స్కూల్సులో పడి ఉంది. ఇంకా ఒడులన్నీ తెరిచారు ధాన్యం యెక్కడ నిల్వ చేయాలి? కోసిన అయిదు రోజులకు ఆ పంట డబ్బు రావడానికి ఏర్పాటు చేయకపోతే లాభంలేదు. గ్రామాలలో మారుటోరియం ప్రకటించాము. చిన్నకారు, సన్నకారు రైతులకుగాని గ్రామాలలో అప్పులు ఎవ్వరూ ఇవ్వడంలేదు, బ్యాంకులలోగాని, కోపరేటివ్ సొసైటీలలో గాని వ్యవసాయాని అప్పులు ఇస్తున్నారు. కాని కుటుంబ పోషణకోసం గాని, పిల్లల పెళ్ళిళ్ళకోసంగాని కావాల్సి వచ్చే డబ్బివ్వరు. వాటికోసం తగినటువంటి ఆల్టర్‌నేటివ్ ఏర్పాట్లు చేయ పోతే ఎలా? ఎక్కడ కూడా అప్పు పుట్టే వసతి కనిపించడంలేదు. దానికి ప్రభుత్వం ఆల్టర్‌నేటివ్ ఏర్పాట్లు ఏమీ చేయలేదని ప్రజలు అంటున్నారు, ఒక పంట దెబ్బతింటే ఇక రైతు కోలుకునే అవకాశం లేదు ఒక సంవత్సరం నష్టం వస్తే రెండో సంవత్సరం అదిరికవరి అయ్యే అవకాశం లేదు. పంటలకు భీమా పథకం పెట్టాలి. మహారాష్ట్రప్రభుత్వం ప్రయోగాత్మకంగా ఒక పథకం పెట్టింది. పంటల భీమా పథకం పెట్టాలని శాసనసభ్యులు పదే పదే అడుగుతున్నారు మన రాష్ట్రంలో కూడా ప్రయోగాత్మకంగా ఒక పంటలభీమా పథకం ప్రవేశపెట్టాలి వారిజనులకు, వెనుకబడిన తరగతులవారికి ఇళ్ల స్థలాలు ఇచ్చేటప్పుడు మెరక స్థలాలు లేకపోతే ఎల్లపు స్థలాలు ఇస్తున్నారు దానిని మెరక చేసేందుకు రెండు, మూడువందల రూపాయలు ఇచ్చిచే ఆర్థికస్తోమత ఆ పేదవారికి ఉండదు. కాబట్టి వారికి ఇళ్లు కట్టుకునేందుకు రెండు వందల రూపాయలైనా సహాయం చేయాలి. లంక భూములకు పట్టాలు ఇవ్వడం జరిగింది. వారు నిరుపేదలు కాబట్టి డబ్బు సహాయం చేయాలి ఇప్పుడు వ్యవసాయం చేసే సీజను కాబట్టి ఆ సహాయం వెంటనే చేయాలి. రోజు రోజుకు మన రాష్ట్రంలో పిల్లల ఫిజికల్ ఫిట్‌నెస్ తగ్గిపోతున్నది. కను పిల్లలకు ఆటలు, స్పోర్ట్సు ఎక్కువ ఇన్‌ప్రూవ్ చేసి గ్రామాలలో ఆటలమీద ఉత్సాహం కలిగేటట్లు చేయడానికి బడ్జెటులో పెట్టిన డబ్బు చాలదు. కాబట్టి దాని రెట్టింపు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ విజయభాస్కరరెడ్డి (తిరుపతి) :—అధ్యక్షా, ఆర్థికమంత్రి ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటుకు పూర్తి అసమ్మతితెలియజేస్తూ వారికి వారి ప్రభుత్వానికి కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాము. మారుతున్న వాతావరణంలో, జరుగుతున్న పరిణామాలలో ఈ బడ్జెటు 30 ఏళ్ళ కాంగ్రెసు చరిత్రలో ఒక ట్రెడిషనల్ బడ్జెటుగా ఉంది, తప్ప ఏ

ఫలమైన మార్పులుగాని, ఏ విధమైన అనుకూలమైన చేర్పులుగాని, ప్రజా సంక్షేమ కోసం, ప్రజల అవసరాలు తీర్చడంకోసం ఏమీ జరగలేదు. నిరుద్యోగం తీర్చడానికి, విద్యా ప్రమాణాలు పెంచడానికి ఏమీ ప్రయత్నం జరగలేదు. అల్లకల్లోల పరిస్థితులను అరికట్టడానికి గాని, సక్రమంగా క్రమబద్ధంగా అభివృద్ధిని సాధించడానికి గాని ఇందులో ఏమీ లేదని చెప్పడానికి సంతోషిస్తున్నాను.

కాంగ్రెసు సభ్యులు శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావుగారు ప్రతిపక్షంలో చేరిన కాంగ్రెసుసభ్యులు అన్నారు. దేశవ్యాప్తంగా, దేశ మొత్తంమీద జనతాప్రభుత్వం ఏర్పడినప్పుడు, ఏ రాష్ట్రంలో అయినా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఉంటే అదే ప్రతిపక్షం అవుతుంది తప్ప జనతాపార్టీ కాదు.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :—నేను రాష్ట్రప్రభుత్వంగురించి మాట్లాడాను కాని కేంద్రప్రభుత్వం గురించి కాదు.

శ్రీ విజయశిఖామణి :—ఇందులో మళ్ళీ నాలుగు కూటాలు ఉన్నాయి. 12-50 p.m.
నలుగురూ నాలుగువైపులా ఉన్నారు. ఇక్కడ రాష్ట్రప్రభుత్వంలో ఉన్నది ఏ ముఠానో తెలియదు. ఈ బడ్జెట్ ప్రెసిడెన్షల్ బడ్జెటు. మా ఆవిడను 17వ తేదీన సూపర్ బజారుకు పంపించాను. ఇంటికి తిరిగివచ్చిన తరువాత ఏమి కొన్నావని అడిగితే అన్నీ కొన్నాను కాని బియ్యం మాత్రం కొనలేదని అన్నది. ఎందుకు కొనలేదని అడిగితే లోటు అంది — మీ అసెంబ్లీలో కూడా లోటుబడ్జెటే కదా అంది. ఎప్పుడూ లోటు బడ్జెటే. ఆ పాలసీ ఇక్లా సర్కారుకు కూడా ప్రాక్టికల్ అయింది. మనం ఏవిధంగా ఆర్థికపథంలోకి ముందుకు వేస్తామని ఆలోచించాలి. భారత దేశంలో ఉన్న 7 లక్షల గ్రామాలు భారతదేశానికి జీవం అని మహాత్మా గాంధీగారు అన్నారు. అటువంటి గ్రామాల అభివృద్ధి గురించి మనం ఏమి చేస్తున్నామని ఒక సారి ఆలోచించాలి. ఈనాడు మన ప్లానింగ్ చూసినప్పుడు రూరల్ బెల్ట్‌గా ఉంది. కాని ఎక్స్‌పెండిచరు చూసినప్పుడు మాత్రం అర్బన్ బెల్ట్‌గా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. అర్బన్ బెల్ట్ ఎక్స్‌పెండిచర్‌తో అగ్రికల్చర్‌ను మనం ప్రోత్సహిస్తూ రూరల్ ప్రాంతాలను మనం పూర్తిగా నెగ్లెక్ట్ చేస్తున్నామనే ఆలోచన చేయాలి. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ బడ్జెటు గురించి గ్రామప్రజలను అడిగితే బడ్జెటు అంటే ఏమిటని అడుగుతున్నారు. ఇది మన బడ్జెటు. గ్రామ ప్రజలు మాత్రం మాకు ఓట్లు వేస్తున్నారు. ఇవి ఏ ఓట్లు ? నిరక్షరాస్యుల ఓట్లు, ఎక్స్‌ప్లైజు ఓట్లు. ఎక్స్‌ప్లైజు ఓట్లు అంటే డ్రంకర్ ఓట్లు మనం ఈ ఎన్నికలను చూసినప్పుడు ఎడ్యుకేటెడ్ క్లాసు, జ్ఞానం వచ్చిన వ్యక్తులు ఎలాగ మెలుగుతున్నారని మన ప్రభుత్వం ఒకసారి ఆలోచించాలి.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :—శ్రీ విజయశిఖామణిగారు చదువురానటువంటివారికి ఓట్లు తీసివేయమని చెబుతున్నారా ?

శ్రీ విజయశిఖామణి :—ఇల్లిట్రేట్ ఓటింగును, ఎక్స్‌ప్లైజ్ ఓటింగును మన రాష్ట్రంలో ప్రవేశపెడుతున్నారు. శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణారావుగారిని ఢిల్లీవట్టణం తీసుకొని వెళ్ళి వదిలివేస్తే వారికి దిక్కుతోచక నాకు తెలుగు ఒక్కటే తెలుసు అనుకుంటూ గోతులో పడిపోతారు. ఇప్పుడు అటువంటి విద్యావిధానం ఉంది.

అది బ్లిస్టరింగ్ ఓటింగు. ఎక్సైజు ఓటింగు అంటే శ్రీ వురుపోత్తమరెడ్డిగారి ఓటింగు. వ్రాసి తండనాలు ఆడి అర్థం కాకుండా, ఎక్కడ ఓటు వేయాలో తెలియకుండా ఆవురూడమీదో, ఇంకొక గుర్తుమీదో గుద్దుతున్నారు. ఇలాంటిది మనం ఎంక్వైరీ చేస్తున్నాము. స్టాటిలో ఒకవిధమైన చైతన్యం తీసుకొని రావడానికి ఈ బడ్జెట్ ఉద్దేశించబడిందికాదని నేను మనవిచెస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:—అందరూ హరిజనులు. బ్యాక్‌వర్డ్ క్లాసెస్ గురించి గంభీరోపన్యాసాలు చేస్తున్నారు. వారు తాగేవారు, వారికి ఓటింగు హక్కు ఇవ్వవద్దని ఆబ్లోర్‌నుంచి ఉపన్యాసాలు ఇవ్వడం మానుకోమని చెబుతున్నాను.

శ్రీ విజయసిఖామణి:—ఈనాడు మన సమాజంలో ఉన్న పరిస్థితుల గురించి వివరించాను సమాజంలో మార్పు తీసుకొని రావడానికి మనం చేస్తున్నది ఏమిటి? సమాజంలో మార్పులు తీసుకొని వచ్చినప్పుడు, విద్యా ప్రమాణాలు పెరిగినప్పుడు దేశం అభివృద్ధి చెందుతుంది. ఇప్పుడు రోజురోజుకు మొరాలిటీ పడిపోతున్నది. మంత్రిత్వంలో మొరాలిటీ లేదు. మంత్రి వర్గంలో మొరాలిటీ లేదు. పార్టీ నాయకత్వంలో మొరాలిటీ లేదు. అసలు ఆ పార్టీలో కూడా మొరాలిటీ లేదనిపిస్తున్నది. మన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వెంగళరావుగారిమీద ఎన్నో కమిటీలు వేస్తున్నాము. మన మంత్రులమీద ఎన్నో కమిటీలు వేస్తున్నాము. నేను ఒక ఉదాహరణ మాత్రమే చెబుతాను శ్రీ దేవానందరావుగారు అంటే నాకు చాలా ఇష్టం. వారు చాలా గొప్పవారు. వారిని గురించి చాలా పత్రికలు చాలా గొప్పగా పొగిడాయి ఒక మత ప్రవక్త విదేశాలనుంచి వస్తున్న డబ్బును తీసుకొని, ఇటికి వెళ్లి ప్రచారం చేసుకునే వ్యక్తి రాజకీయాలలో పరిపేక్షించి పరిజలకు న్యాయం చేస్తాడు అంటే ఇండియాలో ఏమైనా అర్థం ఉందా? ఆయన దగ్గర ఈవాడు కోటానుకోట్ల రూపాయలు మునిగిపోతూ ఉంటే — దానిని గురించి ఎంక్వైరీ చేయమని చవాన్ సింగ్‌గారికి వ్రాసినప్పుడు ఆ కాపీలు మన ముఖ్యమంత్రి గారికి కూడా ఇచ్చాను. కాని వారు ఏ చర్య తీసుకోలేదు. క్యాబినెట్‌లో ఇలాంటి మంత్రులను పెట్టుకొని ఇలాంటి పరిపాలన సాగిస్తున్నప్పుడు ప్రజాస్వామ్యానికి ఎక్కడ రక్షణ ఉంటుందని నేను అడుగుతున్నాను.

Sri P. Ramchandra Reddy:—Let there be no personal attack. This is very unfortunate whether he is a brother or a daughter.....

Sri Vijayasikhamani:—The function of the cabinet and the business of the cabinet is very Important for the people. Mr. Devananda Rao, the Minister in the cabinet is misusing his political powers; everything he is misusing for his political purposes. He is misusing his funds. He is getting lakhs and lakhs of rupees from the foreign countries. Is it fair on the part of the Government to do this? Is it fair to continue him in the Cabinet?

ఒక మంత్రి అన్నప్పుడు ఆ మంత్రిని చూసి, ఆ క్యాబినెట్‌ను చూసి పరిజలకు వెళ్ళుకోవలసింది చాలా ఉంటుంది. ఒక వాయకుడు అన్నప్పుడు ఎంతో

చక్కటి స్వభావం కలిగి ఉండాలి. ఈనాడు మొరార్జీని కాని, మహాత్మా గాంధీని కాని, జయప్రకాశ్ నారాయణ్‌ను కాని - అలాంటి వ్యక్తులను మనం చూసి నప్పుడు వారి ఆదర్శాలు మనకు ఆదర్శ మార్గాలుగా ఉంటాయి. ఆ విధంగా ఉండాలి. ఒక నాయకత్వం కాని వారి నడవడిలో లోపం జరిగినప్పుడు అది వ్యవస్థలో ప్రతిబింబిస్తుంది. ఈ రోజున ఇటువంటి క్యాబినెట్ పెట్టుకొని ప్రజలకు ఎలాగ న్యాయం చేకూర్చగలరని అడుగుతున్నాను. విద్యా పద్ధతిని గురించి ఒకసారి ఆలోచించాలి. విద్య అంటే ఏమిటి? శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణారావు గారిని అడిగితే వారికే అర్థం కాదు. అన్నింటికి డు డు బసవన్న అంటారు. విద్య అంటే ఏమిటి? ఆ ప్రమాణాలు అంటే ఏమిటి? దానిని ఏ స్థాయిలో తీసుకొని పోవాలి అనే దానికి ఒక ప్లాను ఏమి లేదు. విద్యా ప్రమాణం రోజు రోజుకు పడిపోతున్నది. మనం వన్ లాంగ్వేజి ఫార్ములా చబుతున్నాము. Is it fair on our part to go in for one language formula when we have decided to go in for three-langue formula ?

నేను ఒప్పుకొనడం లేదు తెలుగు నా మాతృభాష. దేశభాషలందు తెలుగు లెస్స. దానిని అందరూ ఒప్పుకోవలసిందే. దానిని అమలు చేయవలసిందే. దానికి ప్రోహాత్సాహం ఇవ్వవలసిందే. దానిని అధికార భాషగా తీసుకొని రావలసిందే. మన ఫ్యూచర్ జనరేషనుకు ఆవకాశాలను, వారి ఎంప్లాయిమెంటు పొటన్షియాలిటీసును కట్ డౌన్ చేయడం న్యాయం కాదు. ప్రపంచంలోని భాషలన్ని నేర్చుకుంటే తప్పులేదు. అందుచేత త్రి లాంగ్వేజి ఫార్ములాను ఇంప్లిమెంటు చేయాలి. సమస్యలను మనం పరిష్కృతం చేసుకోకపోతే ఆ విద్యావిధానం ఫెయిల్యూర్ అని మనవి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, ఇక మా రాయలసీమ రీజియన్ గురించి రెండు మాటలు చెప్పాలి. ముఖ్యంగా ఆడపిల్లలమ రేప్ చేస్తారని విన్నాను కాని గవర్నమెంటు రీజియనునే రేప్ చేసింది విద్యా విభాగం మొదలైన వాటన్నింటిలోను రాయలసీమ రీజియన్‌ను రేప్ చేసింది.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

Sri Kudupudi Prabhakara Rao:—He is using unparliamentary word.

Sri Vijayasikhamani;—It is a word used in Parliament. The Government has raped the entire Rayalaseema region, the potentialities of the region, the educational system of the region. The entire potentiality of the region has been raped by this Government. I have got the greatest allegation against this Government.

ఆ మాటను వాడడానికి నాకు హక్కు ఉంది. ఆ రీజియన్‌ను రేపు చేసారు. రాజకీయంగా కాని, ఆర్థికంగా కాని, విద్యా విషయంలో కాని, ఇండస్ట్రీలో కాని రేప్ చేసారు. ఒక్క మేజర్ ఇండస్ట్రీ కూడా లేదు. రాయలసీమకు జరిగిన ఈ అన్యాయాన్ని తలచుకుంటే మేము ఒక ఉద్యమాన్ని స్టార్ట్ చేయలేక కాదు. ఈ ప్రభుత్వాన్ని పడగొట్టలేక కాదు. నీతినిజాయితీ లేని ప్రభుత్వం ఈ బడ్జెటును ప్రజంట్ చేస్తున్నందుకు తలవంచుకోవాలి. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో 21 డిగ్రీ

కాలేజీలు ఉన్నాయి. రాయలసీమలో 12, తెలంగాణాలో 19 ఉన్నాయి. ఆంధ్రలో వాల్టేరులో ఒక యూనివర్సిటీ, నాగార్జున యూనివర్సిటీ ఒటి వున్నాయి రాయలసీమలో ఒ యూనివర్సిటీ - తిరుపతిలో ఉంది. తెలంగాణా ప్రాంతంలో హైదరాబాదులో 1. వరంగల్‌లో 1 వున్నాయి. హైదరాబాదులో 5 యూనివర్సిటీలు వున్నాయి. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో 1 యూనివర్సిటీలు, రాయలసీమలో ఒక యూనివర్సిటీ - 5 జిల్లాలకు ఒక యూనివర్సిటీ వుంది, హైదరాబాద్ జిల్లాకు 5 యూనివర్సిటీలు

1-00 p. m.

వున్నాయి ఈ న్యాయాన్ని చరిత్ర ఒప్పుకుంటుందా? వెనకతరాల వారు ఒప్పుకుంటారా? చదువుకున్న మేధావులు ఒప్పుకుంటారా? ఒక ప్రాంతానికి ఒక యూనివర్సిటీ, ఒక్క హైదరాబాదులో 5 యూనివర్సిటీలు వున్నాయి. దానిని గురించి ఆలోచించండి ఇందులో జరుగుతున్న అన్యాయాన్ని ఒకసారి చూడండి. ఆలోచన చేయండి. కాకతీయ పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ సెంటరును, నాగార్జున పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు సెంటరును యూనివర్శిటీగా చేసినప్పుడు అనంతపురం పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు సెంటరును యూనివర్శిటీగా ఎందుకు చేయలేదు? దానికి ఎడ్యుకేషన్ పాలసీ యాలిటీసు లేవా? అక్కడ చదువుకునే వారు లేరా? ఏ కారణము చేత యూనివర్శిటీగా చేయలేదని నేను అడుగుతున్నాను. ఈ విషయంలో రాయలసీమకు జరిగిన అన్యాయానికి రాయలసీమ ప్రజలు మిమ్ములను మరచిపోరని మనవి చేస్తున్నాను. అంతే కాదు డా శ్రీ వెంకటేశ్వరా విశ్వవిద్యాలయానికి వైస్ ఛాన్సలర్‌గా ఉన్నవారు గొప్పవారే. వారి వ్యక్తిత్వాన్ని గురించిగాని, సీనియారిటిని గురించిగాని వారి ఫిలాసఫీనిగాని, వారి డిగ్నిటీని గురించిగాని నాకు ఏ విధమైన ఆక్షేపణ లేదు రాయలసీమకు చెందిన చానిలో ఆంధ్రప్రాంతానికి చెందిన వారిని ఎందుకు వేయవలసివచ్చింది? కాకతీయ, నాగార్జున యూనివర్శిటీలకి ఆయా ప్రాంతాలకు చెందిన వారిని నియమించినప్పుడు మా ప్రాంతానికి చెందిన యూనివర్శిటీకి ఆంధ్ర ప్రాంతము నుంచి వేయవలసిన అవసరం ఎందుకు వర్చడింది? మా ప్రాంతములో మేధావులు కరువై పోయారా? చదువుకొన్న వారు ఆ పదవిని ఆక్యూపై చేయడానికి అర్హులైన వ్యక్తులు లేరా. మా రీజియన్‌ని ముంచేశారు, అధ్యక్షా. ఇక పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు సెంటరుకు శ్రీ దేవిగారిని వేశారు. వారు మండలి వెంకటకృష్ణారావుగారి దగ్గరకి మా రీజియన్‌లో ఎవరూ లేరా. ఈ నాడైనా ప్రభుత్వం వీటిని సరిచేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఎడ్యుకేషను డిపార్టుమెంటులో ఉన్న లోపాలు అంతా ఇంతా కాదు. ఆంధ్రలో ఎలిమెంటరీ స్కూల్సు 18,827 అయితే రాయలసీమలో 8,805 తెలంగాణాలో 19,464 ఉన్నాయి. ఈ లెక్కలు ఒకసారి చూడండి. అంతేకాదు, ఇంకా ప్రైవేటు కాలేజీలు అవి వేరే ఉన్నాయి. మా ప్రాంతానికి ఈ విద్యా విధానములో జరుగుతున్న అన్యాయము మరే ప్రాంతానికి జరగడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

ఈ మధ్య రాజగోపాల్ గారనే డాక్టరు హత్య అపరేషను చేయడం జరిగింది వారు ఈ ప్రాంతము వారే, చిత్తూరు జిల్లాకు చెందిన వారు. వారు 14 ఏళ్ళ అమ్మాయికి హార్టు అపరేషను చేసి ప్రతిభించారు. ఈ మంత్రుల హృదయాన్ని

పర్జరీ చేసి ప్రజల సమస్యలను వారి హృదయాల్లో పెడితే వారు అప్పుడయినా అర్థము చేసుకుంటారా అని ఒక సారి నేను ఆలోచిస్తున్నాను! ఈ సమస్యను వారు అర్థము చేసుకోకుండా సమస్యలను వారు లీనము చేసుకోపోవ న్నారు కాబట్టి ఈ హార్డు సర్జరీ వీరందరికి అవసరమని నేను మనవి చేస్తున్నాను. హోం డిపార్టుమెంటు గురించి ఒక మాట చెప్పవలచుకొన్నాను. ఈ నాడు బ్రోతల్ హౌసెస్ పెరుగుతూవున్నాయి. గులాబీ మొగ్గలలాంటి అమ్మాయిల పెదవులు, వారి యొక్క శీలము బజారులో అమ్ముడుపోతోంది. వేకాజులవల్ల కొంపలు కూలిపోతున్నాయి. దీనిని గురించి వారు ఏమయినా ఆలోచన చేశారా? నెల్లూరులో అరెస్టులో వున్న ఒక ఆడ నూతిలో దూకి చచ్చిపోయింది. ఆవిడ నూతిలో దుపికిందో లేక పిరే తోనేశారో. వీటి గురించి ఒకసారి ఆలోచన చేయాలి. ఈమధ్య పేపరులో ఒక వార్త చదివాను. అదేమంటే 15 ఏళ్ళ అమ్మాయిని ఒక పెద్ద కానిస్టేబులు కస్టడీలోకి తీసుకొని రేప్ చేశాట్ట. ఈ హోం డిపార్టుమెంటు రేప్ చేయడానికి ఉంటితము అయిందా? అందువల్ల ప్రజలను రేప్ చేయడానికి ఈ డిపార్టుమెంటు వున్నదా అన్నది నాకు అర్థము కావడము లేదు.

ఫిలిం ఇండస్ట్రీగురించి చెబుతాను. 2 కోట్ల రూపాయలతో ప్రభుత్వం వారు ఫిలిం డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషను నెలకొల్పారు. వీరు ఇప్పటికి 4 ఫిలిములు తీయడం జరిగింది. అవి 1. ఇదే మన కథ, 2 కొత్త వెలుగు, 3. ఎ డేటు రిమెంబరు, 4. ఇందిరా గాంధీస్ విజిట్ టు హైదరాబాదు. ఈ నాలుగు చిత్రాలు తీయడంలో చేసిన ఖర్చు మరం చూస్తే ఈ కార్పొరేషనును మనం ఎంకరేజ్ చేసే స్థితికి వెళగలేదేమో అన్న అనుమానం నాకు అనిపిస్తోంది. ఇందులో 45 రూపాయల ఖర్చు చేసే క్లిక్ కెమేరా కూడా లేదు. ఇది ఈ కార్పొరేషను యొక్క పరిస్థితి.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (నగరికటకము) :—మన ఆర్థిక శాఖామాత్యులు ప్రవేశ పెట్టినటువంటి ఈ బడ్జెటు గత మూడు సంవత్సరాలుగా ప్రవేశ పెట్టినటు వంటి బడ్జెట్ లకంటె అన్ని శాఖలలోనూ అభివృద్ధి జరిగేటట్లుగా ఎక్కువ నిధులను కేటాయించినందుకు వారికి నా ధన్యవాదాలు చెపుతున్నాను. అధిక పన్నులు లేకుండా కొద్దిగా లోటు బడ్జెటుతో బాకీలు వసూలు చేసుకొని మనకు రావలసిన నిధుల ద్వారా లోటును భర్తి చేయడానికి నిర్ణయం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం లోటు బడ్జెటుతో 1385 కోట్లు అధికంగా పన్నులు వేసి దేశ ప్రజలకు సమర్పించినటువంటి ఈ కాలుక చూస్తే మన రాష్ట్రీ బడ్జెటు మన అంధ్రప్రదేశ్ కు అన్ని రంగాలకు, అన్ని వర్గాలకు చెందిన ప్రజానీకానికి ఉప యోగపడేవిధంగా బడ్జెటు సమర్పించడం చాలా గర్వకారణమైన విషయం. ఇంక యంటిసైకేషను ఆఫ్ ఫండ్స్ ఏవి అయితే మనము చేస్తున్నామో ఏ ఏ శాఖలకు ఎంతెంత మనము ఎలాటు చేస్తున్నామో, ఆ ఫండ్సు ఎంతవరకు ఖర్చు అవుతు న్నదీ కూడా మన ఆర్థికశాఖా మంత్రిగారు, ఇతర మంత్రులు పరిశీలన చేయవల సిన బాధ్యత ఉన్నదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. శ్రీ వెంగళరావుగారు ముఖ్య మంత్రి అయిన తరువాత శ్రీకాకుళము జిల్లాలో ఉన్నటువంటి వంశధారా ప్రాజెక్టు గురించి మాట్లాడుతూ శ సంవత్సరాలలో లెఫ్టునైడు చానల్ ఫస్టు

స్టేజి కండీషన్లు చేస్తామని వారు హామీ ఇచ్చారు. 1977 జూను చివరకల్లా 45 వేల ఎకరాలకు నీటిని ఇవ్వడానికి సాధ్యతకు తీసుకుంటూ పబ్లిక్ మీటింగులో చెప్పారు. ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో నా ప్రశ్నకు సమాధానమిస్తూ ఇరిగేషను మినిస్టరు శ్రీకృష్ణమూర్తి నాయుడుగారు కూడా జూను ఆఖరుకు 45 వేల ఎకరాలకు నీరు వంశధారా లెఫ్ట్ కెనాల్ ద్వారా ఇస్తామని చెప్పారు. అయితే ఈరోజు ఉన్నటు వంటి పరిస్థితిలోనే అది అలా లేదు. నేను ఈమధ్య ఎస్టిమేట్సు కమిటీతో వంశధారా విజిట్ చేసినప్పుడు సెప్టెంబరు నెలలో కూడా ఇచ్చే పరిస్థితిలో లేరు. ముఖ్యమంత్రిగారు పబ్లిక్ మీటింగులోను, హౌస్‌లోను ప్రామిస్ చేసి నిముకు కొరతలేదని, వాటర్ సప్లయిచేస్తామని చెప్పినా ప్రభుత్వోద్యోగులు కేటాయించిన డబ్బు ఖర్చు పెట్టకుండా ప్రభుత్వం ప్రజలకు ఇచ్చిన మాటకు విలువలేకుండా ప్రభుత్వానికి అపఖ్యాతి తీసుకువచ్చారు. కాబట్టి అటువంటిదానికి బాధ్యులైన అధికారుల మీద చర్య తీసుకొని పెట్టనే ఈ ప్రాజెక్టను పూర్తిచేయాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఇక సెకండు స్టేజికి గత సంవత్సరము 50 లక్షల రూపాయలు టోకెన్ ప్రాపటు క్రింద ఇస్తే రిజర్వాయరుకుగాను ఇన్‌వెస్టిగేషను సెకండు స్టేజికి పూర్తిచేయడం జరిగింది. అయితే ఈ సంవత్సరము బడ్జెటులో టోటల్‌గా వంశధారకు కొన్ని కోట్లు కేటాయించినప్పటికీ సెకండు స్టేజి గురించి స్పెసిఫిక్‌గా మెన్షన్ చేయకపోవడం అందుచేత రెండవ స్టేజికి కూడా ఈ సంవత్సరము వర్కు స్టార్టు చేయవలసినదిగా నేను మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఇక ఎడ్యుకేషను డిపార్టుమెంటుకు ఈ సంవత్సరం 160 కోట్లు బడ్జెటులో ప్రొవిజను చూపించుకున్నాము. ఈ ఎడ్యుకేషను జిల్లా లెవెల్లో చూస్తే జూనియర్ కాలేజీలు ఉన్నాయి. ఈ జూనియర్ కాలేజీలు జిల్లాపరిషత్తు కంట్రోల్లో ఉన్నాయి. డి. పి. ఐ. వాయ్యరు ఎడ్యుకేషను కంట్రోల్లో కూడా ఉన్నాయి. అక్కడ బిల్డింగ్సు కొలాప్సు అయ్యే పరిస్థితిలో ఉన్నప్పుడు ఆ హైస్కూలు బిల్డింగ్సు రిపైర్ చేయాలి అంటే జిల్లాపరిషత్తువారు మాకు సంబంధము లేదు డి. పి. ఐ. చేయాలి అంటున్నారు. వీరిని అడిగితే హైస్కూలు ఎడ్యుకేషను సెపరేట్ చేయలేదు కాబట్టి ఇది వారే చేయాలి అంటారు. ఈ విధంగా ఎవరూ టేకప్ చేయని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఇప్పుడు తెలంగాణా ప్రాంతంలో హైస్కూలు ఎడ్యుకేషను సెపరేటు, కాలేజి ఎడ్యుకేషను సెపరేటుగా టేకప్ చేస్తున్నారు. కాని ఆంధ్ర ప్రాంతములో చూస్తే కాలేజీ ఎడ్యుకేషను, హైస్కూలు ఎడ్యుకేషను కూడా కలిసి వున్నాయి. ట్రాన్సుఫరులు మాత్రము జిల్లా పరిషత్తువారు చూస్తున్నారు. లెక్చరర్సు ట్రాన్సుఫర్సు మాత్రము డి. పి. ఐ. చూస్తున్నారు. రివయిర్సు చేయడానికి మాత్రం అవకాశం లేకుండా పోతోంది. ఏదో ఒక డిపార్టుమెంటు జిల్లా పరిషత్తుగాని-గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంటుగాని ఏదో ఒకటి కంట్రోల్సు చేస్తే బాగుంటుంది. బిల్డింగ్సు రిపేరు చేయకపోవడంవల్ల అవి కొలాప్సు అయ్యే పరిమాదం వుంది. ఫండ్సు కూడా కాప్సు అయిపోతాయి. ఇక ఎలిమెంటరీ స్కూలు ఎడ్యుకేషనుకు 4 సంవత్సరాల క్రిందటి నుంచి కవర్డ్ మ్యాట్ ఆఫ్ స్కూలు బిల్డింగ్సు ఇన్‌రూరల్ ఏరియాస్ క్రింద కవర్డ్ చేయించారు. ఆ ఇచ్చిన నిధులు చాలకపోవడం

వల్ల బిల్డింగులు రూఫ్ లెవెల్ వరకూ వచ్చి ఆగిపోయాయి. మిగతా భాగం పూర్తి చేయడానికి వారికి గవర్నమెంటు నుంచి గ్రాంట్లు వెళ్ళడంలేదు పూర్తి సంవత్సరము పరిభుష్ట ఒకటి, రెండు లక్షలు రిపేర్లుకి యిస్తున్నారు. కంప్లీటు కాని బిల్డింగ్సు పనిని కేన్సిల్ చేయడానికి మాకు అధికారం లేదని అక్కడి అధికారులు వాటిని కంప్లీటు చేయకుండా ఉంచేస్తున్నారు. మిగతా పరియాస్‌లో భాగ్ చెడ్స్ వున్నాయి. వాటికి పకారం బిల్డింగ్సు లేవు. 1-10 p.m.
కాబట్టి వాటిని రిపేర్ చేయడానికి యీ డబ్బు వినియోగించడానికి వీలుపడదు అని గత అయిదేళ్లుగా అక్కడ యీ ఫండ్సు వుపయోగించడం జరగలేదు రాష్ట్రము మొత్తముమీద చూస్తే, శ్రీకాకుళంజిల్లాలో మాడుకోట్ల వరకు వుండిపోయిందని గత సమావేశంలో ఎడ్యుకేషన్ మినిస్టర్ గారు చెప్పారు. ఈ విధంగా జరగడానికి కారణమేమిటి ? మీరు ఎలాట్ చేసిన ఫండ్సు ఏ విధంగా ఖర్చు అవుతున్నాయి. సద్వినియోగం అవుతున్నాయో, దుర్వినియోగము అవుతున్నాయా లాప్స్ అవుతుంటే ఎందుకు లాప్స్ అవుతున్నాయి? అని గవర్నమెంటు ఒక్కసారి వెనక్కి తిరిగి చూసుకోవలసిన అవసరం లేదా ? అని నేను అడుగుతున్నాను. మిగతా జిల్లాలలో పరిస్థితి ఏ విధంగా వుందో తెలియదుగాని, మా శ్రీకాకుళం జిల్లాలో గత సంవత్సరం యాభయి లక్షల రూ.లు వారికి యిచ్చిన నిధులు లాప్స్ అయిపోయినవి. అక్కడ వున్న ఆఫీసర్సును యీ విషయమై ప్రశ్నిస్తే నాకు తెలియదు ఎక్స్‌క్యూటివ్ ఇంజనీరును అడగమని కలెక్టరుగారు అంటారు. వారిని అడిగితే నాకు తెలియదు మరొకరిని అడగమంటారు. మరొకరు జిల్లా పరిషత్తు సెక్రెటరీని అడగమంటారు. ఆర్థికమంత్రిగారు గతంలో ఒకసారి మాట్లాడుతూ ప్రతి జిల్లాకూ ఒకమంత్రిని ఎలాట్ చేస్తున్నామని, వారు అక్కడి పరిస్థితులను చూసి, వెంటనే అక్కడ క్లియర్ చేస్తారు అని హామీ యిచ్చారు. అప్పుడు మేము వారిని అడిగాము— ఏ జిల్లాకు చెందిన మంత్రిని ఆ జిల్లాకు వెయ్యకండి, మరొక జిల్లాకు చెందిన మంత్రిని వెయ్యమని వారు దానిని పరిశీలిస్తామన్నారు. ఆ ప్రకారంగా ఫిషరీస్ మినిస్టర్ మునుస్వామిగారు శ్రీకాకుళంజిల్లాకు వచ్చారు. కాని ఆ తర్వాత ఏం జరిగింది ? ఎట్లా జరిగిందో ఏమిటోగాని ఆ జిల్లాకు చెందిన వారే రావడం జరిగింది. మా జిల్లాకు ఇద్దరు మంత్రులు. పంచాయతీ రెవ్యూ కమిటీని ప్రిసైడ్ చేస్తూ ఒక మంత్రిగారు టీచర్సు ట్రాన్స్‌ఫర్స్‌కు సంబంధించి, ఎక్కడివాళ్లను అక్కడే వేస్తామన్నారు. ఆల్టర్‌నేటివ్‌గా రెండవసారి మీటింగులో మరొకమంత్రిగారు వచ్చి మేము కాన్సిల్ చెయ్యలేదు. అబెయన్స్‌లో పెట్టాము అన్నారు. ఇలా ఒకరు చేసినదానికి మరొకరు భిన్నంగా చెప్పడం, చెయ్యడము జరుగుతున్నది. ఇటువంటి పరిస్థితులలో కలెక్టరు మాత్రం ఏమి చెయ్యగలరు. రెవ్యూ కమిటీలో శాసన సభ్యులుగా మేము సలహాలు యిస్తే మీ సలహాలు మేము పాటించము. కనీసం ఎజెండాలోకి కూడా తీసుకురాము. మేము తీసుకొచ్చిన ఎజెండాయే మీరు పరిశీలించాలి తప్ప మరొకటి వుండదు. మీరు యిష్టపడితే వుండండి. లేకపోతే పొండి అన్నారు. గత మూడు సంవత్సరాలుగా కోటి రూ.ల వరకూ శ్రీకాకుళంజిల్లాలో ఎలాకెడ్ ఫండ్సు లాప్స్ అయినవి. ఈ విధంగా ప్రజలకు వుద్దేశించిన డబ్బు ఖర్చు పెట్టకుండా ప్రజలను నానా బాధలూ పెట్టడం జరుగుతున్నది. గవర్నమెంటు ఎలాట్ చేసిన డబ్బు ఖర్చుపెట్టకపోతే

ఏ ఆఫీసర్‌పై యాక్షన్ తీసుకోవాలి? అలాంటి విషయాన్ని, ఇంత ముఖ్యమైన విషయాన్ని ప్రాధాన్యం ఎందుకని ఇవ్వటించుకోవడం లేదు? ఆర్థికమంత్రిగారికి ఒక రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. వెనుకబడిన జిల్లాలన్నిటిలోకి వెనుకబడిన జిల్లా శ్రీకాకుళం జిల్లా. భారత దేశంలో నే చరిత్రలో గిరిజనుల తిరుగుబాటు జరిగినది శ్రీకాకుళంజిల్లా. సకలైట్ను ఎక్కడనే వున్నారు. ఉత్తర తెలుగు వర్గాలు అక్కడనే వున్నాయి. "71 సెన్సస్ ప్రకారం ప్రతి మిలాల్‌కీ జనాభా పెరిగింది. మా జిల్లాలో మాత్రం తగ్గిపోయింది. దీనికి తర్వాత 18 మంది శాసన సభ్యులం 18 మందిమి అయ్యాం. ఇటువంటి పరిస్థితిలో ఖర్చు చేయకుండా ప్రజలను హింసిస్తున్నారు యిక ప్రభుత్వానికి ప్రజలకు వున్న సంబంధం ఏమిటి? ఇది చాలా సీరియస్ మాటర్. అక్కడ యీ 60-70 లక్షల రూ.లు ఖర్చు పెట్టబడకపోవడానికి బాధ్యులెవరు? వారిపై చర్య తీసుకుని, సత్వరమే ఖర్చు పెట్టేట్లు చేయమని నేను కోరుతున్నాను.

ఇంక, డ్రింకింగు వాటర్ విషయం వుంది. సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములా క్రింద మొత్తం 13 కోట్లు మనకు వస్తున్నప్పుడు అందులో శ్రీకాకుళం జిల్లాకు బాక్‌వర్డ్ ఏరియా డెవలప్‌మెంటు కొరకు. యించుమించు మూడు కోట్ల రూ.లు అన్నారు. ప్రతి సంవత్సరం 70 లక్షల రూ.లు రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషనుకుగాని, ఇరిగేషన్ సోర్సెస్ డెవలప్ చెయ్యడానికిగాని ఖర్చు చెయ్యాలని అన్నారు. కాని ఎలాట్ చేసిన తరువాత కూడా ఏమి జరుగుతున్నది. లాస్టు ఇయరు జరిగిందేమిటి? 220 బోర్ వెల్స్ వేశారు. అందులో ఎన్ని పనిచేస్తున్నాయి? 190 వరకూ వున్నాయి. తక్కినవి రిపేర్ చేసే పరిస్థితి కనబడదు. ఒకవేళ బోర్ వీలులేదనుకుంటే ఓపెన్ వెల్స్ వేయించండి అంటే నీరు పడినా పడక పోయినా బోర్‌వెల్ మాత్రమే వేస్తాం అంటారు. ఉప్పునీరు వచ్చే ప్రాంతాలలో కని టాంక్‌రిపేరు చేయమంటే తద్వారా ప్రొటెక్టెడ్ వాటరు సప్లయి చేయవచ్చునుగదా అంటే టాంక్ రిపేరు చేయడానికి మాకు ఫండ్సు పర్మిట్ చెయ్యలేదు అందువల్ల ఉప్పునీరయినా, చెత్త నీరయినా అదే తాగాలి అంటారు. రిపేరు పరిస్థితి ఆవిధంగా వుంది. ప్రొటెక్టెడ్ వాటరు సప్లయి పరిస్థితి యీ విధంగా వుంది. ప్రజలకు వుపయోగపడడం కొరకు ఫండ్సు కేటాయిస్తుంటే వాటిని ప్రజల వుపయోగానికి ఖర్చుచెయ్యకపోతే యింకేమి చెయ్యాలి? దీనిని ఆలోచించవలసిన అవసరము లేదా? సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములా క్రింద ఎలాట్ అయిన మొత్తంలో ఎనభై పర్సెంట్ ఖర్చు కావడం లేదు. దీనికి బాధ్యులయిన వారిపై, ప్రజలను యీ విధంగా హింసిస్తున్న వారిపై యీ డ్రాట్ ఫండ్సును యీ విధంగా ఖర్చు చెయ్యకుండా ప్రజలకు మాత్రం వుపయోగము లేకుండా చేస్తున్న వారిపై యాక్షను తీసుకోవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఎడ్యుకేషనుకు సంబంధించి మరొక మాట చెప్పవలసి వుంది. మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు సంబంధించినంతవరకు ఫిజికల్ ఎడ్యుకేషను యిన్‌స్ట్రక్చరుగా క్రైయిన్ అయి అసెంప్లాయిడుగా వున్నవారు యాభైటీజ్‌గా రెండు వేలమంది వరకు వున్నారు. ప్రతి సంవత్సరము ఏబారు కాలేజి నుంచి హైదరాబాదు కాలేజి మంచి 500 మంది క్రైయిను అయి కాండిడేట్స్‌ను వదులుతున్నారు.

గవర్నమెంటు అప్పరు ప్రైమరీ స్కూల్సులో వీరిని ఎజ్జార్బు చెయ్యమని యిన్స్ట్రక్షన్సు యిచ్చారు. కాని ఆ ఎడ్యుకేషను డిపార్టుమెంటుగాని, జిల్లా పరిషత్తులుగాని వారికి ఎప్పాయింట్ మెంటు యివ్వడం లేదు. పర్సంటేజ్ ఆఫ్ స్టెంత్ ప్రకారం 400 మంది స్టూడెంట్సు వుంటే ఒక ఫిజికల్ ఇన్స్ట్రక్టరును వేయవచ్చు. దీనిని ప్రయివేటు కాలేజెస్‌లో అబ్జర్వు చేస్తున్నారు తప్ప గవర్నమెంటు కాలేజెస్‌లో అబ్జర్వు చెయ్యడం లేదు. వీఁపరిస్థితి చాలాదురదృష్టకరంగా వున్నది. ఇంటరుమీడియేట్‌గాని, పి యు. సి. గాని పాసయితే తప్ప ప్రైమరీ నింగుకి సీటు రాదు. ప్రైమరీ అండ్ ఎంప్లాయ్‌మెంట్ ఎక్స్‌చేంజీలో రిజిస్టరు చేసుకుంటే ఎక్కడయినా ఫిజికల్ ఇన్స్ట్రక్టరు వేకెన్సీ వస్తే తప్ప, తక్కిన క్లెరికల్ పోస్టులకు మిమ్మల్ని పంపించము అని వారంటున్నారు. ఫిజికల్ ఇన్స్ట్రక్టరు పోస్టులకు సంబంధించి వేకెన్సీలు రాకపోతే ఒకసీనం వ్యర్థమునేరి యన్ గ్రౌండ్స్ మీదనయినా వీరిని యితర క్లెరికల్ పోస్టులకు పంపించక పోవడం చాలా అన్యాయం. దీనివలన వారి ఏజ్‌బారు అయిపోవడం, వారికి ఏమి చెయ్యాలో తోచక వీధుల్లోపడడం, నక్సలైట్సు కావడం, ప్రజలను హింస పెట్టడం అంతకంటే యింకేమీ గత్యంతరం వుండడంలేదు. అందువలన వీలూరు పైదరాబాదు కాలేజెస్‌లో ఫర్ దర్ గా కాండిడేట్సును ప్రొడ్యూసు చేయడం అపుజేసి ఇప్పుడు వున్న టీచర్సు ఎజ్‌జార్బు అయేందుకు ప్రయత్నించి వారంతా ఆజ్‌జార్బు అయిన తరువాత, ఫర్ దర్ గా వీరిని ప్రొడ్యూసు చెయ్యడానికి అనుమతినిచ్చే విధంగా చెయ్యమని నేను తమ ద్వారా వారిని కోరుతున్నాను.

ఇంక రూరల్ బ్యాంక్సు, శ్రీకాకుళం, విశాఖ జిల్లాలలో కొన్నిమనం ఓపెన్ చేసుకోవడం జరిగింది అయితే, ప్రారంభించడంలో కూడా జరిగిందేమిటి? లక్ష్మణ బానుగారి ప్రాంతంలో సార్వ కోట ప్రాంచి, కృష్ణమూర్తినాయుడుగారి ప్రాంతం బాదంగిలో ఒక ప్రాంచి ఏర్పాటు చేశారు 28 సమితులు వున్నాయి. కాని. ఆచరణలో జరుగుతున్నదేమిటి? పేద వర్గానికి, సన్నకారు రైతులకు దీని వలన, ధనికులు, పెద్ద వారికుంచి ఒక్క రూపాయి అప్పు దొరక్కుండా పోయింది. వాతు ఒక్కరు, యివ్వడం లేదు. బ్యాంకు వారు ఏమంటున్నారు? పది కిలోమీటర్లు దాటితే వారికి మేము సెన్సర్ చెయ్యలేము అంటున్నారు. అందువలన ఎట్ లిస్టు సమితికి ఒకటయినా శాంక్షన్ చేస్తే తప్ప ప్రయోజనం లేదు. రూరల్ ఏరియాస్‌లో బ్యాంక్సు దెవలపుచేసి, ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వర్గాలకు ఏ రకంగా ప్రయోజనం కలిగించాలనుకుంటున్నామో అదే విధంగా ఒక్కొక్క సమితికి ఒక రూరల్ బ్యాంకును ఏర్పాటు చేయవలసిన బాధ్యత మనపై వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. లేకపోతే అక్కడి ప్రజలు దివాళా తీసే పరిస్థితి వుంది. వారికి సహకారం కంటే అపకారమే ఎక్కువగా జరుగుతుంది.

ఇంక, ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్‌మెంటు విషయం. మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ వున్నాయి. మరొక ఆరు ఏర్పాటు చేయబోతున్నామని, తద్వారా ఫారిన్ ఎక్సేంజ్ యితోధికంగా సంపాదించబోతున్నామని ప్రకటించారు. చాలా సంతోషం, అయితే నాదొక రిక్వెస్టు వుంది. ఉమ్మడాలవలస కో ఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ వుంది. 1250 టన్నుల కెపాసిటీ వుంది. వంశధార

లిఫ్ట్ కెనాల్ ద్వారా మరింత యిరోధికంగా షుగర్ కేన్ డెవలపు చెయ్యడానికి ఒ .ాశం వుంది. పాలకొండ తాలుకాలో 10 వేల ఎకరాలలో వచ్చి, రెండువేల టన్నులు క్రష్ చేసి కెపాసిటీ వస్తుంది. ఇప్పటి వరకు ఆముదాల వలస దానిలో మేము షేర్ హోల్డర్సుము మా జిల్లాలో రేపు వంశధార వలస డెవలప్ అయిన తరువాత, పాలకొండలో వారు తీసుకునే పరిస్థితిలో అది బాగుంటుందని రూ. 600 పెట్టి చలానా కట్టాము. అందువలన, యీ ప్రాంతాన్ని కూడా దృష్టిలోకి తీసుకుని సెంటరు నుండి సెంటర్ ఆఫ్ ఇండెంట్ సంపాదించి, అక్కడ ఏర్పాటు చేయడానికి రైతాంగం షేర్ కాపిటల్ రెయిజ్ చెయ్యడానికి సిద్ధంగా వున్నారు కాబట్టి. అక్కడొక షుగర్ ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటు చెయ్యవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

1-20 p.m. హరిజనులకు గాని, బాక్వర్డ్ క్లాస్‌కు గాని అదర్ కమ్యూనిటీస్‌కు గాని హౌస్ సైట్స్ గురించి, మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఏ కులానికి చెందిన వారికి అయినా యిల్లులేదంటే నేను యివ్వడానికి సిద్ధంగా వున్నాను. వారికి ఎరేంజ్ చేస్తాను అని ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ హౌస్‌లోనే ఎస్సూరెన్స్ చేయడం జరిగింది. ఎలాట్‌మెంట్ ఆఫ్ ఫండ్స్ చూస్తే మెడ్యూల్డు కాస్టు గాని ఎవరికి గాని వున్న ఫండ్సు చాలవు. బాక్వర్డు క్లాసులోనే 95 కాస్టును వున్నాయి. స్కూలర్ షిప్పు గాని, హౌస్ సైట్సుకు గాని ఈ ఫండ్సు చాలవు. వానిని యింక్రీజు చేసి మెమకబడిన తరగతులను అభివృద్ధి చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను

శ్రీ ఎం. నారాయణరావు (పర్యారు) :—అధ్యక్షా, ఆర్థిక శాఖా మాత్యులు పరిషత్తులో పెట్టిన బడ్జెట్‌ను పూర్తిగా సపోర్టు చేస్తూ కొన్ని విషయాలు మనవిచేస్తాను. ఇంతకు ముందు మాట్లాడిన విజయశిఖామణిగారు ఎవరి టాస్క్‌తో గెలిచారో, వారికి ఏమీ తెలియదని విమర్శ చేశారు. ఆ మిత్రులకు తెలియదేమో? ఇండియాలో సగం జనాభా కలిగిన ఉత్తరప్రదేశ్, మధ్యప్రదేశ్, బీహార్ రాష్ట్రాలలో నూటికి 80 మంది చదువు రానివారు వారు సంస్కారం కలిగినవారు ఎట్లా అయ్యారో, యిక్కడ చదువు సంస్కారం లేనివారు ఎట్లా అయ్యారో గౌరవ సభ్యులు పూర్తిగా తెలుసుకొని చెప్పాలి అని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ బడ్జెట్‌లో రైతులకు కొన్ని సౌకర్యాలు కలుగచేసినందుకు ముఖ్యంగా కమర్షియల్ క్రాప్స్ మీద కొన్ని రాయితీలు కలుగజేయడం, ఎలక్ట్రిఫికేషన్‌లో మోటార్ సప్లయలో కొంత సులువుబాటు కలుగజేసినందుకు ఫైనాన్స్ మినిష్టరుగారికి నా ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. ఫైనాన్స్ మినిస్టర్‌గారు మా జిల్లావారు. చీరాల తాలూకాలో నేను రెండుసార్లు సమితి అధ్యక్షుడుగా వున్నరోజులలో 1965, 1970 లో రిగ్సు ద్వారా మంచి నీటికొసం ప్రయత్నం చేశాము. 400 నుంచి 600 ఆడుగుల లోతు వరకు బోయినా మంచినీళ్లు పడలేదు. కనీసం ఉల అయినా వస్తుందేమోనని ప్రయత్నం చేశాము. కాని చెమ్మ మాత్రం వస్తున్నది. అటువంటి పరియాలో. పెద్దు పొగాకు పరియా, వాగార్జునసాగర్ పరియా, 10 వ క్లాకు నాగార్జునసాగర్ క్రింద కలపకుండా ఉండడం జరిగింది. ఈ నాడు ఆ ప్రాంతంలో ప్రభుత్వ నిధినుంచి రెండు లక్షల రూపాయలు

పుల్స్ కంట్రిబ్యూషను నుంచి 4 లక్షల రూపాయలతో అక్కడ నుంచి నీరు తెచ్చుకోవడం జరుగుతున్నది. 10 మైళ్ళు, 5 మైళ్ళు పోయి తెచ్చుకోవాలి. అటువంటి పరిస్థితులలో ఒక సంవత్సరం ఖర్చు అయినా 10 మైళ్ళు సాగర్ కాలవ త్రవ్వితే ఆ 10, 20 గ్రామాలకు మంచి నీటి సౌకర్యం కలుగుతుంది. కనుక ఆ సౌకర్యం కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను.

మా చీరాల తాలూకా ముందుబడిన తాలూకా అని చెప్పారు. మంచి నీటి సౌకర్యం లేదు. రోడ్ల పరిస్థితి, వెనుకటి బ్రిటిష్ గవరమెంటువారు ఏ రోడ్స్ వేశారో అవి తప్పితే క్రొత్త రోడ్సు ఈనాటికీ లేవు. అటువంటి పరిస్థితిలో దానిని ముందుబడిన తాలూకా క్రిందకు తీసుకురావడం అన్యాయం. అక్కడ జనాభా చేపోత నీళ్ళు చల్లుకొని బ్రతికేవారు. సగం పాప్యులేషన్ వున్నంతమాత్రాన పరచూరు ఫిర్కా కమర్షియల్ క్రాప్సు పండిస్తారు, అంతమాత్రంచేత ముందు బడిన తాలూకాగా గుర్తిస్తే చాలా అన్యాయం. దానిని వెనుకబడిన తాలూకాలో చేర్చి మిగతా తాలూకాలకు కలుగజేసే సౌకర్యాలు చీరాల తాలూకాకు కూడా కలుగజేయాలని ఫైనాన్స్ మినిస్టరుగారిని కోరుతున్నాను భూ సంస్కరణలలో మిగులు భూమి వస్తున్నది, పంపిణీ చేస్తున్నారు గవర్నమెంటువారు యిచ్చే రేషియో ప్రకారం ఒక యిబ్బంది వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. చాలినంతమంది సిబ్బంది తాలూకా ఆఫీసులోగాని, కలెక్టరు ఆఫీసులో గాని లేరు. మేము అనేకసార్లు కలెక్టరుగారి దగ్గరకు తాసిల్దారు దగ్గరకు పోయినప్పుడు సర్వేయర్లు లేనందువల్ల పోరంబోకులు గాని, భూ సంస్కరణలవల్ల వచ్చిన భూమి గాని సక్రమంగా పంపకం జరగక ఆలస్యం జరుగుతున్నదని చెపుతున్నారు. మనం ఎన్నో వాగ్దానాలు చేశాము, నూటికి 50, 60 మంది ఓట్స్ వేశారు. అటువంటివారికి సరైన న్యాయం జరగాలంటే ఫైనాన్సు మినిస్టరుగారు ఎక్కువమంది సర్వేయర్సును నియమించి తొందరలో మిగులు భూమిని పంచే ఏర్పాటు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. భూ సంస్కరణలలో భూములు పోయినవారిలో చాలామంది ఆర్థికంగా చితికిపోయినవారు వున్నారు. ఆ విషయం మన మంత్రివర్యులందరికి తెలుసు భూ సంస్కరణలు వద్దని అనడంలేదు గాని సక్రమంగా అమలుజరపడం న్యాయం. భూ సంస్కరణలలో తీసుకోబడిన భూ కామందులకు పంజాబ్, హరియానా, రాజస్థాన్ యిటువంటి కొన్ని రాష్ట్రాలలో మా రెక్ట్ వాల్యూ మూడు వేలు నాలుగు వేల రూపాయల మధ్య నిర్ణయించారు. ఇక్కడ మాత్రము అటువంటిది లేకుండా చాల తక్కువగా నిర్ణయించారు. ఆది కూడ ఆలోచించి గవర్నమెంట్ నిర్ణయం తీసుకొనేటప్పుడు భూములు కోల్పోయిన వారికి సరైన మార్కెట్ వాల్యూ యిచ్చి వారికి సహాయం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. హరిజనులకు యిళ్ల స్థలాలు యిచ్చే విషయములో ప్రభుత్వమువారు యిళ్ళ స్థలాలు అన్ని కులాల వారికి, ముందుబడిన కులాలలో కూడ ఫైనాన్షియల్లీ బాక్వర్డ్ వారికి కూడ యివ్వమని చెప్పడం సబబుగా వున్నది. ఇస్తే సంతోషం. కాని అఫిషియల్స్ కొన్ని అన్యాయాలు చేస్తున్నారు. క్రింద నుంచి రిపోర్ట్ పోయేటప్పుడు యిచ్చిన వారికి యిచ్చి అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. అసలు అందని వారికి అందకుండా చేస్తున్నారు. రెవెన్యూ రెవ్యూ

కమిటి జరిగేటప్పుడు గాని, జిల్లా పరిషత్ మీటింగ్ జరిగేటప్పుడు గాని వీ లేబర్ ఎక్కడైతే కోరుతున్నారో వారికి అదే స్థలాలు యిచ్చినట్లయితే న్యాయం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. 1050 గ్రామాలకు కరెంటు యిచ్చారు. మార్చి నెలలోపల పూర్తి చేయాలని చెప్పారు. మా చీరాల తాలూకాలో 10, 16 గ్రామాలకు కరెంటు యివ్వడం జరిగింది. ఆ ప్రాంతానికి యిద్దరు ఎమ్.ఎల్.సి.లు యిద్దరు ఎమ్.ఎల్.ఎలు ఉన్నారు. ఈనాటికి కూడా ఏ ఊరిలో కరెంటు లైన్ పూర్తి కాలేదు. స్థంభాలు లేకనో, తీగలు దొంగలు ఎత్తుకు పోవడం వల్లనో, కరెంటు పూర్తి కాలేదు. వెంటనే సిమెంటు సప్లయి చేసి ఎందుకు అక్కడ పని ఆగిందో తెలుసుకొని ఆ గ్రామాలలో త్వరగా పని పూర్తిచేసి కరెంటు యిస్తారని నమ్ముతూ శెలవు తీసుకంటున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:—The House now stands adjourned to 8–30 a. m. tomorrow.

(The House then adjourned to meet again at 8-30 a.m. on Thursday the 23rd June, 1977.)